

**T.C.
BATMAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANA BİLİM DALI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TURİZM FAKÜLTELERİNDE YABANCI DİL OLARAK
İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN BAZI DERS
KİTAPLARININ BETİMSEL ANALİZİ**

Mehmet Veysi BABAYİĞİT

**Mart-2024
BATMAN**

**T.C.
BATMAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANA BİLİM DALI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TURİZM FAKÜLTELERİNDE YABANCI DİL OLARAK
İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN BAZI DERS
KİTAPLARININ BETİMSEL ANALİZİ**

Mehmet Veysi BABAYİĞİT

**Danışman
Prof. Dr. Umut BALCI**

**Mart-2024
BATMAN**

TEZ KABUL VE ONAYI

Mehmet Veysi BABAYİĞİT tarafından hazırlanan “Turizm Fakültelerinde Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretiminde Kullanılan Bazı Ders Kitaplarının Betimsel Analizi” adlı tez çalışması 17.07.2024 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Batman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı’nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

İmza

Başkan

Prof. Dr. Umut BALCI

Danışman

Prof. Dr. Umut BALCI

Üye

Doç. Dr. Serkan DEMİRAL

Üye

Doç. Dr. Mehmet Necati CİZRELİOĞULLARI

Yukarıdaki sonucu onaylarım.

Dr. Öğr. Üyesi Murat ÖTER
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdür V.

TEZ BİLDİRİMİ

Bu tezdeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edildiğini ve tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

DECLARATION PAGE

I hereby declare that all information in this document has been obtained and presented in accordance with academic rules and ethical conduct. I also declare that, as required by these rules and conduct, I have fully cited and referenced all material and results that are not original to this work.

Mehmet Veysi BABAYİĞİT

Tarih: 17.07.2024

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TURİZM FAKÜLTELERİNDE YABANCI DİL OLARAK İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN BAZI DERS KİTAPLARININ BETİMSSEL ANALİZİ

Mehmet Veysi BABAYİĞİT

**Batman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı**

Danışman: Prof. Dr. Umut BALCI

2024, 77 Sayfa

Jüri

Prof. Dr. Umut BALCI

Doç. Dr. Serkan DEMİRAL

Doç. Dr. Mehmet Necati CİZRELİOĞULLARI

Dil, iletişimin temel yapı taşlarını oluşturan en önemli öğedir, ve insanoğlu geçmişten günümüze eğitim, ticaret, sağlık, sosyal ilişkiler, turizm gibi birçok alanda dili aktif bir biçimde kullanmaya çalışmıştır; ancak globalleşen yaşam eksenimizde insan nüfusunun ileri düzeyde artmasından ötürü tüm dünyada ortak bir dile ihtiyaç duyulmuştur. Bu ortak dil, bireylerin farklı ihtiyaçlarından ve ülkelerin durumundan doğmuş olsa bile, günümüzde İngilizce dünya dili olup birçok eğitim kuruluşunun programlarında eğitim dili olarak kullanılmaktadır. Turizm Fakülteleri de ulusal ve uluslararası hizmet yelpazesinde istihdam sağlamak için birçok bölümünde İngilizce dersini aktif bir biçimde entegre etmiştir. Turizm rehberliği bölümlerinin en önemli beceri dersleri haline gelmiştir. Bu çalışmanın temel amacı, turizm fakültelerinde İngilizce olarak yabancı dil eğitiminde öğrenciler için kullanılan birkaç ders kitabının betimsel bir analizini yapmaktır. Bu çalışmada, ders kitaplarının dil öğretiminde kullanılmasının avantajları ve dezavantajlarının yanı sıra, İngilizce ders kitaplarının bu amaç için kabul edilebilirliği de analiz edilecektir. Çalışma kapsamında; Turizm fakültelerinin bazı bölümlerinde İngilizce eğitiminde kullanılan ders kitapları olarak “New Total English” , “Speakout English-Integrated Skills, “Tourism 2” gibi kitaplar ele alınacaktır. Bu çalışma kapsamında, materyallerde kullanılan birtakım doğru yaklaşımlar ve yöntemler belirlenmiş olup, bu materyallerin analizi bağlamında verilere yer verilmiştir. Çalışma kapsamında söz konusu eserler betimsel analiz yöntemiyle yorumlanmıştır. Çalışma sonucunda bu eserlerin hem mesleki hem de dil gelişimi bağlamında turizm fakültelerinde okuyan öğrenciler için olumlu dönütler sunduğu, öğrencilerin dil gelişiminde gerekli olan dört beceriyi başarılı bir şekilde geliştirdiği ve hedef dilde gerekli mesleki kelimeleri edindiği saptanmıştır. Son olarak bu çalışmanın yabancı dil eğitiminde kaynak ders kitaplarının seçiminde daha özenli olunacağı ve öğrencilerin dil gelişimlerini destekleyecek faaliyetlerde daha etkin olacağı umut edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ders Kitapları, Betimsel Analiz, Dil Eğitimi, Turizm

ABSTRACT

MS THESIS

DESCRIPTIVE ANALYSIS OF SOME COURSEBOOKS USED IN TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE AT TOURISM FACULTIES

Mehmet Veysi BABAYİĞİT

**Institute of Graduate Studies of Batman University
The Degree of Master of Science
In Tourism Management**

Advisor: Prof. Dr. Umut BALCI

2024, 77 Pages

Jury
Prof. Dr. Umut BALCI
Assoc. Prof. Dr. Serkan DEMİRAL
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Necati CİZRELİOĞULLARI

Language is the most significant element forming the basic basements of communication, and human beings have tried to use language actively in many fields such as education, trade, health, social relations, tourism from past to present; however, in our globalised life axis, a common language is needed all over the world due to the advanced increase in human population. Even if this common language has arisen from the different needs of individuals and the situation of countries, today English is regarded as the world language and used as the language of education in the programmes of many educational institutions. Tourism faculties have also actively integrated English courses in many of their departments in order to provide employment in national and international service range. It has become the most important skill courses of tourism guidance departments. The main purpose of this study is to make a descriptive analysis of several textbooks used for students in foreign language education in English in tourism faculties. In this study, the advantages and disadvantages of using textbooks in language teaching as well as the acceptability of English textbooks for this purpose will be analysed. Within the scope of the study; books such as "New Total English", "Speakout English-Integrated Skills, "Tourism 2" are discussed as textbooks used in English language teaching in some departments of tourism faculties. Within the scope of the study, these works were interpreted by descriptive analysis method. As a result of the study, it was found that these works provide positive feedback for students studying in tourism faculties in terms of both professional and language development, students successfully developed the four skills necessary for language development and acquired the necessary professional vocabulary in the target language. Finally, it is hoped that this study will be more attentive in the selection of resource textbooks in foreign language education and will be more effective in activities to support students' language development.

Keywords: Textbooks, Descriptive Analysis, Language Education, Tourism

ÖNSÖZ

Bu araştırmada Turizm fakültelerinde İngilizce olarak yabancı dil eğitiminde kullanılan bazı kitapların betimsel analizi yapılması amaçlanmıştır. Bu analiz ile birlikte, bu kitapların ne düzeyde işlevsel olduğu ve öğrencilerin dil eğitimindeki katkısı belirlenmiş olup, sonraki dönemlerde akademisyenlere ve ilgililere örnek olacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın yürütülmesinde, yazılmasında ve raporlama sürecinde her türlü akademik gelişiminde önemli bir payı olan ve birçok bağlamda çalışmanın yürütülmesinde oldukça sabır gösteren sevgili hocam ve danışmanım Prof. Dr. Umut BALCI'ya en içten sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Jüri sürecinde, çalışmanın ilerlemesinde ve birtakım eksiklerinde giderilip çalışmanın daha akademik ve pürüzsüz olmasına katkıda bulunan saygıdeğer jüri üyelerimiz Doç. Dr. Serkan DEMİRAL ve Doç. Dr. Mehmet Necati CİZRELİOĞULLARI'na en kalbi teşekkürlerimi sunarım. Çalışmam sürecinde yanımda olan ve desteklerini sunan sevgili arkadaşım Zafer KOÇAK'a teşekkür ederim. Çalışmanın yürütülmesinde değerli görüşlerinden ve desteklerinden dolayı sayın meslektaşım Öğr. Gör. Özgül GÜLTEKİN'e en kalbi teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca her daim her alanda yanımda olan değerli görüşlerini ve katkılarını sunan çok kıymetli hocam Doç. Dr. Meryem AKÇAYOĞLU'na saygılarımı ve şükranlarımı ifade etmek isterim.

Geçmişten günümüze hayatımın birçok adımında yanımda olan, yapmış olduğum her türlü çalışmamda derin desteklerini sağlayan aileme ve arkadaşlarıma içtenlikle teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Anneme, babama, kardeşlerime ve tüm dostlarıma sevgiyle.

Mehmet Veysi BABAYİĞİT
BATMAN-2024

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ŞEKİLLER / RESİMLER LİSTESİ	ix
TABLolar LİSTESİ	ix
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Cümlesi.....	8
1.2. Alt Problemler.....	8
1.3. Araştırmanın Amacı.....	8
1.4. Araştırmanın Önemi	9
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	9
1.6. Tanımlar.....	9
2. LİTERATÜR TARAMASI.....	12
2.1. Dil ve Yabancı Dil Kavramları	12
2.2. Yabancı Dil Eğitimi	12
2.3. Yabancı Dil Eğitiminin Önemi	13
2.4. Ülkemizde Yabancı Dil Eğitimi	14
2.5. Türkiye’de Yabancı Dil Eğitiminde Karşılaşılan Başlıca Sorunlar	15
2.6. Turizmde Yabancı Dil Eğitimi	18
2.7. Yabancı Dil Eğitiminde Ders Kitaplarının Rolü ve Önemi	21
2.8. Yabancı Dil Eğitiminde Kullanılan Bazı Yöntem ve Teknikler	21
2.8.1. Dilbilgisi - çeviri yöntemi.....	22
2.8.2. Düzvarım / direk yöntem	23
2.8.3. İşitsel – dilsel /kulak – dil alışkanlığı yöntemi	24
2.8.4. Bilişsel yöntem	24
2.8.5. İletişimsel yöntem.....	25
2.8.6. Seçmeceli / aktif yöntem	25
3. MATERYAL VE YÖNTEM.....	27
3.1. Araştırmanın Modeli.....	27
3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi	27
3.3. Verilerin Toplanması	28
3.4. Verilerin Analizi	28
4. ARAŞTIRMANIN BULGULARI	30
4.1. Ders Kitaplarının Öğrenci Seviyelerine Göre Değerlendirilmesi.....	30

4.1.1. New total English pre-intermediate İngilizce ders kitabının seviye ve kapsam analizi.....	31
4.1.2. Speakout English pre-intermediate İngilizce ders kitabının seviye ve kapsam analizi.....	33
4.1.3. Oxford English for careers: tourism 2 İngilizce ders kitabının seviye ve kapsam analizi.....	35
4.2. Ders Kitaplarının İçindekiler Kısımının Değerlendirilmesi	36
4.2.1 New total English pre-intermediate İngilizce ders kitabının “içindekiler” kısmının analizi.....	36
4.2.2. Speakout English pre-intermediate İngilizce ders kitabının “içindekiler” kısmının analizi.....	39
4.2.3. Oxford english for careers: tourism 2 ingilizce ders kitabının “içindekiler” kısmının analizi.....	41
4.3. Ders Kitaplarının Ünitelendirme Açısından İncelenmesi	43
4.3.1. New total English pre-intermediate İngilizce ders kitabının ünitelendirme bağlamında kısmının analizi	44
4.3.2. Speakout English pre-intermediate İngilizce ders kitabının ünitelendirme bağlamında kısmının analizi	45
4.3.3. Oxford English for careers: tourism 2 İngilizce ders kitabının ünitelendirme bağlamında kısmının analizi	47
4.4. Ders Kitaplarının Metot ve Teknik Bağlamında Değerlendirilmesi.....	49
4.4.1 New total English pre-intermediate İngilizce ders kitabının metot- teknik açısından analizi.....	49
4.4.2. Speakout English pre-intermediate İngilizce ders kitabının metot- teknik açısından analizi.....	56
4.4.3. Oxford English for careers: tourism 2 İngilizce ders kitabının metot- teknik açısından analizi.....	61
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	64
5.1. Sonuç	64
5.2. Öneriler	67
KAYNAKÇA.....	69
ÖZGEÇMİŞ	78

ŞEKİLLER / RESİMLER LİSTESİ

Resim 1. New total English pre-intermediate kitap kapağı.....	31
Resim 2. Speakout pre-intermediate kitap kapağı.....	33
Resim 3. Oxford English for careers: tourism 2 kitap kapağı	35
Resim 4. İçindekiler 1 (New total English).....	37
Resim 5. İçindekiler 2 (New total English).....	38
Resim 6. İçindekiler 1 (Speakout).....	39
Resim 7. İçindekiler 2 (Speakout).....	40
Resim 8. İçindekiler 1 (Tourism 2)	42
Resim 9. İçindekiler 2 (Tourism 2)	43
Resim 10. New total English pre-intermediate- reading örneği	50
Resim 11. New total English pre-intermediate- vocabulary örneği	50
Resim 12. New total English pre-intermediate- grammar örneği	51
Resim 13. New total English pre-intermediate- telaffuz örneği.....	52
Resim 14. New total English pre-intermediate- konuşma örneği	53
Resim 15. New total English pre-intermediate- dinleme örneği	54
Resim 16. New total English pre-intermediate- alıştırmalar	55
Resim 17. Speakout English pre-intermediate- kelime ve okuma örnekleri –	57
Resim 18 . Speakout English pre-intermediate- dilbilgisi, konuşma ve yazma örnekleri	58
Resim 19. Speakout English pre-intermediate- dilin kullanımıyla ilgili örnekler	59
Resim 20. Speakout English pre-intermediate- video kullanımıyla ilgili örnekler	60
Resim 21. Oxford English for careers: tourism 2- dinleme, telaffuz ve konuşma örnekleri	61
Resim 22. Oxford English for careers: tourism 2- kelime ve okuma örnekleri	62
Resim 23. Oxford English for careers: tourism 2- yazma örnekleri	63

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. New total English pre-Intermediate ünitelendirme.....	44
Tablo 2. Speakout English pre-intermediate ünitelendirme.....	46
Tablo 3. Oxford English for careers: tourism 2 ünitelendirme	48

1. GİRİŞ

İletişimin temel yapı taşını teşkil eden dil; günlük yaşantımızın her anında aktif olarak kullanılmaktadır. İnsanlar; düşüncelerini ya da duygularını dil ile şekillendirip davranışlarına yansıtmaktadır.

Dil ile ilgili çeşitli tanımlar mevcuttur. Öncelikle, Ünalın (2005) dilin tanımını şöyle yapmaktadır; *“Dil, düşüncenin ve bir milletin dünya görüşünün dışavurumudur.”* Başka bir tanımda ise Ergin (2007) dilin tanımını şöyle yapmaktadır: *“Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessesedir”*. En yakın olarak benimsenen başka bir tanımda ise *“Dil, düşünce, duygu ve isteklerin, bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak olan öğeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan, çok yönlü çok gelişmiş bir dizgedir”* (Aksan, 2007) olarak belirtilmektedir. Dil ile ilgili sınırsız tanımlar elde etmek mümkündür; ancak genel olarak tüm tanımlar incelendiğinde dilin günlük yaşantımızda simgesel dizgelere sahip olduğu ve dolayısıyla hem bilinçli hem de bilinçsiz olarak birtakım düşüncelerimizin iletilmesinde kullanılan araç olduğu açıkça görülmektedir.

Dil, tüm dünyada bir iletişim aracı olarak kullanılmaktadır; dolayısıyla her toplum veya ülke, çeşitli lehçeler veya dil kullanımlarına öncülük eden farklı bir dili benimseyebilir. Ayrıca, dil, öğrenciler kimliklerini şekillendirebildikleri ve dünya hakkında bilgi alabildikleri için dünyadaki birçok fikir ve konuyu gözden geçirme gücüne sahiptir. İnsanlar arasında iletişimsel mesajların iletilmesi ve alınması açısından da önemli bir rol oynamaktadır.

Turizm bağlamında yabancı dilin önemi incelendiğinde; yabancı dil, turizm alanında oldukça önemli bir öğedir çünkü turizm sadece ulusal değil aynı zaman uluslararası boyutta gelişim sağlayan bir sektördür. Turizm sektöründe yer alan bireylerin ya da öğrencilerin güçlü yabancı dil becerisine sahip olmaları hem günümüzde hem gelecekte bireysel ve toplumsal bir başarı elde etmede önem taşımaktadır. Dolayısıyla, hedef diller öğrenilirken yetkin dil kullanıcısının ortaya çıkması için dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi birçok beceriye yer verilmesi hedeflenir çünkü bu beceriler; bir bireyin hedef dili etkin ve doğru bir şekilde kullanmasına imkan verecektir. Hedef dilin öğretiminde kaynak seçimi de önem arz etmektedir. Bu yüzden son dönemlerde İngiliz Dili Eğitiminde ders kitapları oldukça

aktif bir biçimde kullanılmaktadır. Richards ve Rodgers'ın (2001) belirttiği gibi, ders kitapları müfredatın kaçınılmaz bir unsurudur çünkü müfredat öğelerinin içeriğini ve kapsamını tanımlarlar. Ayrıca Grant (1987), ders kitaplarının, öğrencilerin hedef dili gerçek hayatta kullanmadan önce bir tür “orta yol” olarak sınıfta kullanmaları için fırsatlar yaratarak sorunu çözmeye çalıştıklarından bahseder. Son olarak bazı araştırmacılar, ders kitaplarının sihirli bir araç olduğunu, öğrencilere bir sistem, bütünlük ve ilerleme duygusu verdiğini ve tutarlılık ve devamlılık sağlamaya yardımcı olduğunu iddia eder (Allwright, 1981; Altürk, Arık Yüksel ve Balcı, 2016; Littlejohn, 1998; O'Neil, 1982). Dolayısıyla ders kitaplarının etkin ve başarılı bir dil eğitimin için rolü göz ardı edilmemelidir.

Yabancı dil öğrenimi, karmaşık ve uzun bir süreçtir ve öğrencilerin üst düzey yeterlilik kazanmaları için dinleme, okuma, konuşma ve yazma gibi becerileri etkili bir şekilde kullanabilmeleri beklenir. Bununla birlikte, dil öğrenme süreci çok katmanlı ve çok değişkenli bir bilişsel süreçtir. Chappelle ve Roberts (1986), kaynak dil ile öğrenilmesi hedeflenen dilin birbirinden farklı özelliklerinden dolayı öğrencilerin belirsiz ve karmaşık olabilen sözcüksel, yapısal, fonolojik ve kültürel bilgilerle karşılaşarak zorlanabileceklerini belirtmektedirler. Dil, yaşayan bir varlık olduğu için, dilin konuşanları tarafından sürekli olarak kültürel özelliklerin aktarılması yoluyla değişime uğraması, yeni kuralların öğrenilmesi gerektiği anlamına gelmektedir. Ayrıca, ekonomik ve teknolojik gelişmeler, sosyal medya kullanımının ve yurtdışı seyahatlerinin artması kültürler arası etkileşimi artırmaktadır ve bu da hedef dile farklı dillerden gelen yeni kelimelerin dahil olmasına neden olmaktadır (Kramsch ve Widdowson, 1998; Taş ve Balcı, 2024).

Yaklaşık 2 milyar insanın dünya çapında anadil ya da yabancı dil olarak konuştuğu; 118'den fazla ülkede öğretilmekte olan İngilizce, kültürler arası iletişimin temel bir aracı haline gelmiştir. Bilim, teknoloji ve ticaretin uluslararası dili olarak kabul edilen İngilizce, dünya ile bağlantı kurmanın ve ülkeler arasında bir köprü olmanın yanı sıra akademik yayınlarda, konferanslarda ve tartışmalarda yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. İşletme, mühendislik, bilgisayar bilimi ve tıp gibi alanlarda, İngilizce dil bilgisi, birçok akademik hedef ve fırsat için bir önkoşul haline gelmiştir. İngilizce dil bilgisi, akademik başarı için giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Uluslararası alanda İngilizce dilinde yayınlanan bilimsel makalelerin sayısı her geçen gün artarken, birçok uluslararası konferans ve etkinlik, sunum yapmak için sadece

İngilizce dilini kabul etmektedir (Crystal, 2003; Nunan, 2003). Bu durum İngilizcenin etkinliğini her geçen gün daha da arttırmaktadır.

İngilizce aynı zamanda, küresel bir dünyada seyahat etmek isteyenler için de önemlidir. İngilizce, dünya genelinde birçok ülkede turizm ve seyahat endüstrisinde kullanılan bir dil haline gelmiştir. İngilizce öğrenmek, seyahat ederken farklı ülkelerde iletişim kurmak için gerekli bir araçtır. Ayrıca, İngilizce öğrenmek, yurtdışında eğitim almak veya çalışmak isteyenler için de gerekli bir beceridir. Bunun yanında İngilizce, dünya çapında sosyal ve kültürel etkileşim için de önemlidir. İngilizce, küresel bir dil olarak, farklı kültürlerle iletişim kurmanın bir yolu haline gelmiştir. İngilizce öğrenmek, dünya çapında arkadaşlar edinmek ve farklı kültürleri anlamak için gereklidir (Beare, 2018; Mahu, 2012). Böylelikle sadece dil öğrenimi değil, kültürler arasında da bir kaynaşma sağlanacaktır.

İngilizce'nin yaygın kullanımı ve popülerliği nedeniyle İngiliz Dili Eğitimi (ELT) ve Özel Amaçlı İngilizce (ESP) programları açılmıştır. Özel Amaçlı İngilizce öğretimi kapsamındaki en önemli programlar şüphesiz ki Turizm fakültelerinde bulunan programlardır. Turizm fakültelerinde okuyan öğrencilerin İngilizce dilini öğrenmesi, uluslararası turizm endüstrisiyle etkileşim kurabilme ve kariyer fırsatlarından yararlanabilme açısından kritik bir öneme sahiptir. İngilizce bilen turizm öğrencileri, uluslararası turizm endüstrisindeki diğer profesyonellerle işbirliği yaparak kariyer fırsatlarını artırabilirler. Yurtdışında çalışma veya staj yapma fırsatlarından yararlanarak farklı kültürleri deneyimleyebilir ve kişisel gelişimlerini destekleyebilirler (Demirdağ, 2022; Yazgan ve Oktay, 2022). İyi İngilizce becerisine sahip bir birey, bu gelişimlerden kolaylıkla faydalanmaktadır.

Turizm sektörü, küreselleşme sürecinde giderek daha fazla önem kazanmakta olup farklı ülkelere pek çok insanın dahil olduğu bir alandır. Bu nedenle, turizm işletmelerinin ve hizmet sağlayıcılarının müşterileriyle etkileşim kurabilmeleri, turizmle ilgili araştırmaları okuyabilmeleri ve dünya genelindeki turizm trendleri hakkında bilgi sahibi olabilmeleri için İngilizce dilinin hakimiyeti büyük bir avantaj sağlamaktadır (Aslan ve Balcı, 2023). Turizm sektöründe çalışanların İngilizce bilmesi turistlerin memnuniyetini arttırmak için önemlidir. İngilizce konuşabilen turizm çalışanları, turistlerin ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verebilir ve onlara daha iyi hizmet verebilirler. Bu da turistlerin tatillerini daha keyifli ve verimli hale getirir. Ayrıca, turizm sektörü, uluslararası bir sektör olduğundan, İngilizce bilen turizm çalışanları, yurt dışındaki turizm işletmelerinde veya turizmle ilgili diğer uluslararası şirketlerde çalışma

fırsatlarına sahiptir (Demirdağ, 2022; Yazgan ve Oktay, 2022). Türkiye, turizm sektöründe önemli bir yere sahip olan bir ülkedir. Bu sektör, ülke ekonomisine önemli katkılar sağlamaktadır. Bu nedenle, Türkiye’de turizm sektöründe çalışanlar için İngilizce bilmek oldukça önemlidir.

Türkiye’de İngiliz dili eğitimi, Cumhuriyet tarihi boyunca farklı dönemlerde çeşitli değişiklikler geçirmiştir. İlk olarak, 1920’li yıllarda, dil eğitimi modernleştirme hareketleri kapsamında yeniden yapılandırılmıştır. Bu dönemde İngilizce öğretimi, daha çok yabancı öğretmenler tarafından yürütülmüş ve daha elit bir tabakaya yönelik olmuştur. 1960’larda, Türkiye’de İngilizce öğretimi yeniden yapılandırılmış ve halka açılmıştır. Bu dönemde, İngilizce öğrenmek isteyenlerin sayısı artmış ve bu nedenle İngilizce öğretime daha fazla yatırım yapılmıştır. Öğretim materyalleri geliştirilmiş, öğretmenlerin eğitimi ve yetiştirilmesi için programlar oluşturulmuştur. 1980’lerde, İngilizce öğretimi, Türkiye’deki ekonomik ve sosyal yapıda yaşanan değişimlerle birlikte yeniden yapılandırılmıştır. Özellikle turizm sektöründeki büyüme, İngilizce öğrenmenin önemini artırmıştır. Bu dönemde, Türkiye’deki birçok okulda İngilizce dersleri verilmeye başlamıştır (Demirel, 2003; Yaman, 2018). Günümüzde, Türkiye’de İngilizce ülkemizin AB üyelik süreci ve uluslararası ticaret gibi nedenlerle ilkokullarda ikinci sınıftan başlayarak, lise ve üniversite hazırlık programları dahil olmak üzere, eğitim müfredatlarında zorunlu bir ders haline getirilmiştir.

Türkiye’de, dil öğrenme sürecini etkileyen pek çok faktörle ilgili çalışmalar yapılmıştır. Ancak yapılan bu çalışmalara ve uzun yıllar süren zorunlu dil eğitime rağmen, genel İngilizce eğitimi ve öğrencilerin yeterlilik düzeyleri tatmin edici bir seviyeye ulaşamamıştır (Acat ve Demiral, 2002; Arı, 2014; Demirel, 2003; Eken, 2017; Gültekin-Talayhan, 2021; Kuru ve Akesson, 2011). Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu dilbilgisi (gramer) kurallarını belli bir düzeye kadar öğrenmesine rağmen, iletişim becerilerini yeterince kullanamamaktadır (Akmençe, 2019). Bu durum, sık sık değişen eğitim politikalarına, sorunlu müfredat tasarımlarına ve yanlış öğretim stratejilerine bağlanmaktadır. Bununla birlikte, bu başarısızlığın sebepleri arasında öğretim materyalleri ve ders kitaplarının yetersizliği de bulunmaktadır (Bayram ve Korkmaz, 2016).

Yabancı dil öğretimi ortamlarında, ders kitapları öğretmenlerin ve öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayan temel pedagojik araçlardan biridir. Ders kitabı çeşitli çalışmalarda farklı biçimlerde tanımlanmıştır. Örneğin O’Neill (1982), ders kitaplarını sınıf içi dil öğretimi için gerekli olan öngörülemeyen etkileşimi şekillendiren temel

unsur olarak tanımlamıştır. Benzer şekilde, Sheldon (1987), ders kitaplarını dil öğrenenlerin dilbilgisi ve iletişim becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmak üzere özel olarak tasarlanmış yayınlanmış kitaplar olarak açıklamıştır. Ur (1996), ders kitaplarının İnilizce'nin yabancı dil olarak öğretildiği programların ayrılmaz bir parçası olduğunu, öğretim programının dikkatlice planlanmış, dengeli ve sistematik bir şekilde sunulmasını sağlayan araçlar olduğunu ifade etmiştir. Tomlinson'a (1998) göre ise, bir ders kitabı bir kurs için gerekli temel materyalleri öğrencilere sağlayan; dilbilgisi, kelime dağarcığı, telaffuz ve dört temel beceriyi kapsayan işlevsel kaynaklardır.

Cunningsworth (1995) ders kitaplarının, öğretmenlerin sunum becerilerini desteklemenin yanı sıra öğrencilerin pratik yapma ve iletişim kurma faaliyetlerine yardımcı olduğunu, özyeterlik çalışmaları için kaynak ve deneyimsiz öğretmenler için ise rehber olduğunu ifade etmektedir. Başka bir deyişle, ders kitapları sadece sınıf içinde sunulacak materyalleri içermekle kalmaz, öğretmenlere müfredatlarını planlamak ve özyeterliklerini geliştirmek için bir kaynak sunar. Ders kitaplarının kullanımı, öğretmenlerin hazırlık süresini azaltabilir; bu nedenle öğretmenler, materyal üretimi yerine öğrenmeyi kolaylaştırmaya daha fazla zaman ayırabilirler. Ayrıca, hazır aktiviteler sağlarlar ve materyal kalitesinde bir standardizasyon getirirler (Litz, 2005; Sheldon, 1988).

Richards ve Rodgers'ın (2001) belirttiği gibi, ders kitapları müfredatın kaçınılmaz bir unsurudur çünkü müfredat öğelerinin içeriğini ve kapsamını tanımlarlar. Ayrıca Grant (1987), ders kitaplarının, öğrencilerin hedef dili gerçek hayatta kullanmadan önce bir tür “orta yol” olarak sınıfta kullanmaları için fırsatlar yaratarak sorunu çözmeye çalıştıklarından bahseder. Son olarak bazı araştırmacılar, ders kitaplarının sihirli bir araç olduğunu, öğrencilere bir sistem, bütünlük ve ilerleme duygusu verdiğini ve tutarlılık ve devamlılık sağlamaya yardımcı olduğunu iddia eder (Allwright, 1981; Littlejohn, 1998; O'Neil, 1982). Dolayısıyla ders kitaplarının etkin ve başarılı bir dil eğitimin için rolü göz ardı edilmemelidir.

Ders kitaplarının kullanımına ilişkin destekleyici araştırmaların yanı sıra, bazı çalışmalar ders kitaplarının yüzeysel ve indirgemeci bir yaklaşımla dil öğelerine yer verdiğini, müfredatın tekdüzeliğini dayattığını ve inisiyatifi öğretmenlerden aldığını iddia etmektedir (Little, Devitt ve Singleton, 1994; Tomlinson, 1998). Örneğin, Little ve arkadaşları (1994), bazı ders kitaplarının öğrencilerin ilgisini çekmeyen karakterler ve olaylar içerdiğine dikkat çekmektedirler. Buna ek olarak, içerik aynı kalıpta düzenlenirse, öğrenciler sıkılabilir ve ders kitaplarını tahmin edilebilir bulabilirler. Ders

kitaplarının seviyesi, öğrencilerin seviyesiyle uyumlu olmayabilir (Jafarigohar ve Ghaderi, 2013). Tomlinson (2008) ders kitabı yazarlarının materyal yazarken daha çok içgüdülerine güvendiklerini ve sadece kendi bakış açılarına göre dil öğreniminde en iyi olan yöntemleri kullandıklarını savunmaktadır. Ancak çoğu kez dil edinim ilkelerini uygulamakta başarısız olurlar. Benzer şekilde, bazı ders kitabı yazarları yabancı kültürler inşa eder ve hedef dil kültüründe yaşayan insanların çoğunluğuyla aslında çok az ortak noktası olan kitaplar hazırlarlar (Tomlinson, 1998). Bu bağlamda, dil eğitimi materyali hazırlanırken ortak noktaların göz ardı edilmemesi gerekir.

Yukarıdaki bilgiler ışığında, bazı araştırmacıların ders kitabı kullanımının avantajları üzerinde dururken, diğerlerinin ders kitaplarının farklı yönlerine odaklanarak onları eleştirdiği anlaşılmaktadır. Ancak tüm bu çalışmalara göre, ders kitaplarının İngilizcenin ikinci veya yabancı dil olarak öğretilmesi sürecinde daha fazla önem kazandığı açıktır. Dolayısıyla dil öğretimi sürecinde kullanılacak kitapların seçimi için kitap değerlendirmesi yapılması büyük önem arz etmektedir. Kitap değerlendirmesi, belirli bir ders kitabının öğrenenlerin ihtiyaçlarına, dil programlarına ve öğretmenlerin hedeflerine uygun olup olmadığını göstererek doğru ders kitabının seçilmesine yardımcı olur. Materyallerin değerlendirilmesi, öğretmenlerin kendi öğretme yöntemleri ve materyalleri hakkında farkındalıklarını artırabilir (Rea-Dickens ve Germanie, 1992).

Cunningsworth (1995), ders kitaplarını değerlendirmek için dört kriter önermiştir: 1. Ders kitapları öğrenenlerin ihtiyaçlarına uygun olmalıdır. Dil öğrenme programının hedefleriyle uyumlu olmalıdır. 2. Öğrencilerin dil kullanacakları mevcut veya gelecekteki alanları yansıtmalıdır. Ders kitapları öğrencilerin kendi amaçları için dil etkili bir şekilde kullanmalarına yardımcı olabilecek şekilde seçilmelidir. 3. Öğrencilerin öğrenme süreçlerini kolaylaştırmalı ve sert bir "yöntem" dayatmadan öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarını dikkate almalıdır. 4. Öğrenmeyi destekleyici net bir rolü olmalıdır. Öğretmenler gibi, hedef dili ve öğrenciyi arasında aracılık yapmalıdır.

Ders kitaplarının incelenmesi ve analiziyle ilgili birçok akademik çalışma mevcuttur (Akpolat, 2012; Barışkan, 2010; Batdı, 2010; Beyazıt, 2013; Canpolat, 2010; Çelik, 2011; Çınar ve Akgün, 2015; Demirel, 2013; Genç, 2002; İşçi, 2012; Kaliyeva, 2015; Kalkan, 2012; Karataş, 2014; Keleş, 2015; Kuşçu, 2012; Oruç ve Yavuz, 2013; Saraç ve Arıkan, 2010; Sarıbulbul, 2016; Tuna, 2014; Uyanık, 2016). Bununla birlikte, turizm fakültelerinde kullanılan ders kitaplarının hedef kitle açısından uygunluk analizini ele alan herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla bu araştırmanın esas amacı; Turizm fakültelerinin yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde okutulan bazı

ders kitaplarının betimsel olarak analiz edilmesidir. Bu araştırma ile birlikte İngilizce ders kitaplarının dil eğitime uygunluğu, doğru teknik ve metotun kullanılması, ders kitaplarının dil eğitimindeki avantajları ve dezavantajları nitel olarak incelenecektir.

Bu çalışma toplam beş bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın giriş bölümünde öncelikle çalışmanın dil ile ilgisi, dil eğitimindeki önemini ve gerekliliğine değinmiştir. Ayrıca yapılmış olan bazı benzer çalışmalara ve bu çalışmaların ders kitaplarının materyal olarak kullanılması ile değerlendirilmesi bağlamında oluşan avantajlar ile dezavantajlar değinilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda yabancı dil eğitiminin önemi yaygınlaştırılması ve gelişimi hakkında kısa bilgi sunulmuştur. Ardından, çalışmanın ortaya çıkması ve yürütülmesinin esas nedeni incelemek amacıyla çalışmanın problem durumu ve çalışmanın yürütülmesinde önemli kısımları oluşturan alt problemlere yer verilmiştir. Çalışmanın amaçları bu bölümde ifade edilmiştir. Çalışmanın akademideki önemi ve yürütülmesindeki gereklilik bu bölümde açıklanmıştır. Son olarak çalışmanın sınırlıkları ve çalışma boyunca sıklıkla karşılaşılabileceği düşünüldüğü birtakım tanımlara yer verilmiştir.

İkinci bölümde, çalışma ile ilgili ve çalışmaya katkı sunacak detaylı literatür çalışmasına yer verilmiştir. Bu literatür çalışması ile birlikte elde edilen verilerin, söz konusu çalışmamıza benzerliğine, katkısına ve farklılıklarına değinilmiş olup, içerik analiziyle ifade edilmiştir. Bu bağlamda literatür taramasında; yabancı dil ve yabancı dil kavramları, yabancı dil eğitimi, yabancı dil eğitiminin önemi, ülkemizde yabancı dil eğitimi, Türkiye’de yabancı dil eğitiminde karşılaşılan başlıca sorunlara, Turizmde yabancı dil eğitimi, yabancı dil eğitiminde ders kitaplarının önemi ve rolü, yabancı dil eğitiminde kullanılan bazı yöntem ve tekniklere değinilmiştir.

Çalışmanın üçüncü bölümünde; çalışmanın yöntemini oluşturan başlıklara ve açıklamalarına değinilmiştir. Bu bağlamda, çalışmada yer alan araştırma modeline, araştırmanın kapsadığı evren ve örneklemelere, çalışma için gerekli olan verilerin nasıl toplandığına ve bu verilerin analiz yöntemine değinilmiştir.

Çalışmanın dördüncü bölümü; çalışmanın bulgularını oluşturmaktadır. Bu bölümde; çalışmada söz konusu olan üç kitabın detaylı analizlerine yer verilmiştir. Bu analizler; seviye, içindekiler, ünitelendirme, kullanılan metot ile teknik, kültürel ve kitaplardaki etkinlik değerlendirmesi gibi alt başlıklardan oluşmaktadır.

Çalışmanın beşinci ve son bölümü ise genel olarak sonuç ve önerilerden oluşmaktadır. Sonuç kısmında çalışmanı akademiye kazandırdığı verilere ve bunların

önemine değinilmiştir. Ayrıca bir sonraki yapılacak olan konu ile ilgili birtakım akademik çalışmalara için de bazı önerilere yer verilmiştir.

1.1. Problem Cümlesi

Turizm Fakültelerinde Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretiminde Kullanılan New Total English Pre-Intermediate, Speakout English Pre-Intermediate (Integrated Skills) ve Oxford English for Careers: Tourism 2 Ders Kitapları Yöntem ve Materyal Bağlamında Uygun mudur?

1.2. Alt Problemler

1. Turizm Fakültelerinde Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretiminde Kullanılan Materyaller ne düzeyde etkilidir?
2. Turizm Fakültelerinde Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretiminde Kullanılan Materyallerin uluslararasılaşma bağlamında dil eğitiminde etkin midir?
3. Turizm Fakültelerinde Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretiminde Kullanılan Materyaller uygun teknik ve yöntemlere yer vermiş midir?
4. Turizm Fakültelerinde Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretiminde Kullanılan Materyallerin avantajları ve dezavantajları nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın esas amacı Turizm fakültelerinin yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde okutulan bazı ders kitaplarının betimsel olarak analiz edilmesidir. Bu araştırma ile birlikte İngilizce ders kitaplarının dil eğitime uygunluğu, doğru teknik ve metotun kullanılması, ders kitaplarının dil eğitimindeki avantajları ve dezavantajları nitel olarak incelenecektir. Çalışmanın kapsamını; Turizm fakültelerinde okutulan bazı İngilizce ders kitaplarını (New Total English, Speakout English- Integrated Skills, Tourism 2) kapsayacaktır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Araştırmanın, turizm alanında çalışan akademisyenler, personeller ve ilerde bu alanda aktif olarak rol alacak öğrenciler için kaynak ve rehber olması düşünülmektedir. Bu çalışma kapsamında, turizm alanında eğitim gören öğrencilerin dil becerilerinin en üst düzeyde gelişimi hususunda katkı sağlayacaktır. Ayrıca, yabancı dil, turizm alanında önemli bir öğedir çünkü turizm sadece ulusal değil aynı zaman uluslararası boyutta gelişim sağlayan bir sektördür. Turizm sektöründe yer alan bireylerin ya da öğrencilerin güçlü yabancı dil becerisine sahip olmaları hem günümüzde hem gelecekte bireysel ve toplumsal bir başarı elde etmede önem taşımaktadır. Bu çalışma ile birlikte, yabancı dil eğitiminde kaynak ders kitaplarının seçiminde daha özenli olunacağı ve öğrencilerin dil gelişimlerini destekleyecek faaliyetlerde daha etkin olacağı umut edilmektedir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın sınırlılıkları olarak şunlar belirtilebilir:

1. Araştırma genel olarak Turizm Fakültelerinde Yabancı Dil Eğitimi olarak İngilizce dersinde kullanılan birtakım ders kitaplarını kapsamaktadır.
2. Örneklem kapsamında incelenen çalışmalar; New Total English, Speakout English-Integrated Skills, Tourism 2'dir.

1.6. Tanımlar

Eğitim; Eğitim, bireyleri belli bir hedefe yönelik yetiştirilme sürecidir. Bireylerin formal olarak bu sürecin eğitimlerini almaları sonucunda; bilişsel, duygusal ve motor gelişimlerinde farklılıklar olmaktadır. Eğitim bilinçli, bir program dahilinde (formal) veya bilinç dışı, kendiliğinden örtük bir şekilde olarak (informal) gerçekleşebilir. Formal eğitim, bir hedefe yönelik planlı ve programlı adım adım yapılan bir eğitim sürecidir. Informal eğitim ise, bireyin içinde yaşadığı toplum, aile, çevre bağlamında bilinç dışı görerek tecrübe ederek edindiği örtük öğrenmelerdir. Informal eğitim daha çok, değerler ve beceriler yönünden bireylere katkı sağlayan bir süreçtir, hayat boyu devam etme özelliği vardır (Fidan, 2012).

Öğrenme tekrar veya davranış yoluyla öğrenilen bilgi ve becerilerin bireylerde oluşturduğu kalıcı değişikliklerdir. Öğrenmede, öğrenilen bir şeyin devamlılığı ve tekrarı önemlidir (Bacanlı, 2012).

Dil; Dil kendi ses ve yapısal özellikleriyle en önemli iletişim aracıdır. Demirel (2012)'ye göre ise dil; kendine özgü birtakım kalıp ve kuralların kodlanarak uyum ve anlam kazanım sürecidir. Ergin'e göre (2009: 3) ise şöyle bir tanım yapmaktadır: *“Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerde örülmüş içtimaî bir müessesedir”*. Diller bulundukları tarihsel, sosyal, coğrafi konumlarına göre kendi kimlik ve ses karakterlerini oluşturur. Diller, kullanıldığı toplumun anlam ve anlatma dünyasını da yansıtan bir vasıtaadır.

Anadil; Bireyler doğumundan itibaren ebeveyn ve çevreleriyle olan yaşantılarında, kendi organizma yapısında bulunan dil özelliklerinin katkısını kullanarak konuşulan dili ve anlam dünyasını içselleştirmesi sonucunda anadillerini öğrenirler. Demircan'a göre birey, doğumundan sonraki ilk birkaç yıl içerisinde çevresinden aldığı iletişimsel verileri zihninde işleyerek eylemsel ya da sözel hareket etmeyi öğrenmektedir. Bu edinim sürecine, ilk dil ya da anadil denmektedir.

Anadil, bireyin dil öğrenme ve iletişim kurmak becerilerinde önemli bir temeldir. Yeni doğanlar dil öğrenmenin kritik yaşı; 2-13 yaşları arasındadır. Kritik dönem süreci sonunda dil becerisi gelişimi tamamlanır. Yeni öğrenilecek bir başka dil veya iletişim türü, zihinde gelişen bu alan(anadil) temelinden devam eder. Kritik dönemin önemi, bu dönem zarfında dil öğrenilmesi gerekliliğidir. Kritik dönemi eksik öğrenmelerle tamamlayan bireyler iletişim becerilerinde sorunlar yaşamaktadır (Demirezen, 2003).

Yabancı Dil; Yeni doğan bir çocuk dil öğrenmedeki iletişim becerilerini 2-13 yaşları arasında tamamlar. Bu dönem kritik dönem olarak adlandırılmaktadır. Kritik dönem sonunda dil becerisinin gelişimi tamamlanır. Kritik dönem yeni doğanın anadilini öğrendiği ve aynı zamanda dil becerilerinin temelini atıldığı dönemdir. Sonraki dil öğrenme süreçleri bu temel üzerinde oluşmaktadır (Demirezen, 2003).

Bireylerin anadillerinden ayrı olarak öğrenilen dile yabancı dil denilmektedir. Yabancı dil akademik, mesleki ve toplumsal alanlarda bireylere iletişim olanakları ve kültürel, sosyal, gelişimsel katkılar sağlamaktadır (Oğuzkan, 1981: 159).

2. LİTERATÜR TARAMASI

2.1. Dil ve Yabancı Dil Kavramları

Dil, toplumda bireylerin iletişiminin ilişkilerini düzenleyen, anlam dünyasını değerler eğitimi etkileyen en önemli araçlardandır. Dil aynı zamanda toplumun tüm tecrübe kültür değerler sistemini sonraki nesillere aktaran işlevi vardır. Bu bağlamda nesillerin anadillerinin öğrenilmesi temel yapılanmadır. Bu temel üzerine tüm toplumsal yapılar bireyin dünyasında bir iletişim kanalı olarak oluşturulur. Eğitim programları anadillerin tam öğrenimini sağlayacak şekilde programlanmalı ve kalıcı politikalar üretilmelidir.

Dil, mensubu olduğu dil ailesinin kültürel kodlarının yanında o dilin sistematığını, kalıp ve ses sistemlerini kendine has karakteristik özelliklerle konuşulduğu sürece devam ettirir. Dil, o dili konuşan topluluğun kendi iç ve dış iletişimlerinin aracıdır. Dil yeteneği kişinin bulunduğu toplulukla ilk iletişimlerinden başlayarak insanın kendi yapısının temelinde, gelişen bir özelliğe sahiptir (Babayiğit, 2021a; Babayiğit, 2021b; Babayiğit, 2021c; Demirel, 2012). Bundan dolayı bireyler dil ile birlikte hem bireysel özellikleri taşımakta hem de kültürel farklılıklarını koruyup gelecek aktarabilmektedir.

Günümüz küresel ve dijital dünyasında, iletişim olanakları, işbirlikçi rekabet ve ticaret sahaları ayrıca sosyal, kültürel alış verişler; anadillerin yanında farklı dillerin öğrenimini zorunlu hale getirmiştir (Semerci, 1999). Bu bağlamda, geçmişten günümüze birçok medeniyet toplumlar arası ticaret, eğitim, ekonomi, sağlık, turizm gibi birçok faaliyeti gerçekleştirmek için dile ihtiyaç duyup, hayatlarına entegre etmiştir.

2.2. Yabancı Dil Eğitimi

Yabancı dil eğitimi, insanların çeşitli sebeplerle öğrenme ihtiyacının olmasının dışında kendi teknik ve yöntemleri olan bilimsel bir alandır. Yabancı dil eğitimi alanı öncelikle dilbilimciler ve yabancı dil öğreticilerinin sahasıdır. Ancak yabancı dil eğitimi ile diğer bilim dalları da çalışmalar yapmışlardır. Psikoloji, sosyoloji, psikiyatri, felsefe vb., ayrıca aynı dili konuşan topluluk kendi içerisinde iletişim kurarken dilin ortak kullanımından faydalanarak faaliyetlerini sürdürür. Günümüz dünyasının ihtiyaçları geçmiş yüzyıllara göre yabancı dil bilme önemini daha çok göstermektedir (Babayiğit,

2021d; Öztürk; 2007; Yaşar, 1988: 3). Yapılan araştırmalar dünya nüfusunun çok büyük bölümünün çok dilli olduğu saptanmıştır. Bu bağlamda çok dilliliğin ve yabancı dil eğitiminin gerekliliği ve önemi giderek artmaktadır (Meletli, 2007: 7). Çok dillik ile ilgili birçok çalışma son dönemlerde akademik camiasında yerine almakta ve teknoloji ile birlikte gelişimler sağlamaktadır.

2.3. Yabancı Dil Eğitiminin Önemi

Çok dilli ve çok kültürlü günümüz dünyasında yabancı dil ve diller bilmek hem bir gereklilik olmuş hem de birçok alanda avantaj sağlamaya başlamıştır (Cangil, 2004). Teknolojinin her alana müdahil olduğu çağımızda, iletişim de teknolojik yöntemlerle olmaktadır. Yazılı görsel iletişimler internet ağlarıyla özel veya kurumsal bütün alanlarda iletişimin vazgeçilmezi olmuştur. Bu yüzden İngilizce ortak iletişim dili konumunda bulunmaktadır. İngilizce hem teknoloji de hem de çeşitli sosyal, ekonomik, kültürel, siyasi alanların ortak dili olarak bu alanlarda herkesin öğrenme gerekliliği duyduğu bir dil olmuştur (Arıbaş ve Tok, 2008). Günümüzde birçok kişi farklı amaçlar ile bu dili iletişim çatısı altında kullanmaktadır.

İngilizce dünyada 50'den fazla devlette resmi dil olarak kullanılmaktadır. İngilizce uluslararası kurum ve kuruluşların yaklaşık %85'de resmi dil olarak kullanılmaktadır. Örneğin, Avrupa Merkez Bankası, Almanya'nın Frankfurt Şehrinde bulunmasına rağmen bankanın kullandığı resmi dil İngilizcedir (Alptekin, 2005). Çünkü uluslararası iletişimde en etkin olan dil İngilizcedir.

Günümüzde İngilizce bilmenin bir gereklilik haline geldiği savunulmaktadır (Acat ve Demiral, 2002). Bu çerçevede, İngilizce öğrenmenin önemi ve motivasyonunu belirlemek amacıyla, 2001-2002 eğitim öğretim yılında Eskişehir ilinde faaliyet gösteren yabancı dil eğitim merkezlerinde dil eğitimi alan 236 öğrenciden oluşan bir gruba tesadüfi örnekleme yoluyla üç bölümden oluşan ve toplamda 48 soru içeren bir anket uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına istinaden (Acat ve Demiral, 2002):

- Türkiye'de yabancı dil öğrenmek, bireylere gelecekte iş imkanları ve kariyerlerinde yükselme fırsatları sunacaktır.
- Yabancı dil bilgisi, insanlar arasındaki iletişimi ve yazılı kaynakların anlaşılmasını kolaylaştıracaktır.
- Yabancı dil bilmek, bireylere arkadaş çevrelerinde prestij kazandıracaktır.

- Yabancı dil öğrenmek, bireylerin kendi potansiyellerini keşfetmelerine yardımcı olacaktır.
- Yabancı dil bilgisi, bireylerin eğitim hayatlarını daha rahat sürdürmelerine olanak tanıyacaktır.
- Yabancı dil öğrenmek, daha geniş bir insan kitlesiyle iletişim kurmayı mümkün kılacaktır.
- Yabancı dil bilgisi, toplumda kabul görmeyi kolaylaştıracaktır.

2.4. Ülkemizde Yabancı Dil Eğitimi

Türkiye, dünyada ve kendi bölgesinde çeşitli siyasi, ekonomik, kültürel işbirliği ilişkileri ve anlaşmaları yapmaktadır. Aynı zamanda AB'ye üyelik hedefinde olan ülkemiz, bu süreçte eğitim alanında da AB'ye uyum çalışmalarında bulunmaktadır. Tüm bu süreç İngilizcenin uluslararası ülkelerin iletişimde ve uluslararası kuruluşların resmi dili olması hasebiyle Türkiye'de Yabancı dil eğitiminde eğitim çalışmalarının yapılmasını gereklilik haline getirmiştir (Arıbaş ve Tok, 2008). Bu çalışmalar son yıllarda ülkemizde de baya yaygın hale gelmiştir.

Yabancı dil eğitimi, İkinci Dünya Savaşı'nın ardından hem ulusal hem de uluslararası düzeyde yaygınlık kazanmıştır. Bu bağlamda, 1968 yılında Türkiye'nin Avrupa Konseyi ile işbirliği yapması sonucu yabancı dil programlarının geliştirilmesine yönelik önemli çalışmalar başlamıştır (Demirel, 2007: 14). Bu çalışmaların bir parçası olarak, ortaokul ve liselerde yabancı dil eğitimi, 1972 yılında 639 sayılı Bakanlık onayı ile Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesi'ne bağlı olarak kurulan "Yabancı Diller Öğretimi Geliştirme Merkezi" aracılığıyla sistematik bir biçimde sürdürülmüştür. O dönemdeki eğitim sistemi, sadece birinci yabancı dil eğitimi ile sınırlı olup, Almanca, Fransızca veya İngilizce dillerinde eğitim verilmekteydi. 1983 yılı Aralık ayında, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesi Başkanlığı bünyesinde Anadolu Liselerinin İngilizce programını hazırlamak üzere bir komisyon kurulmasıyla yabancı dil eğitime yönelik çabalar daha da yoğunlaştırılmıştır (Demirel, 2007: 14-15). Bu gelişmeler, yabancı dil eğitiminin Türkiye'deki önemini ve gerekliliğini vurgulamaktadır. Ancak, yabancı dil eğitiminin yaygınlaştırılması ve kalitesinin artırılması süreçlerinde çeşitli zorluklar da yaşanmıştır. Birincisi, eğitimde bölgesel eşitsizliklerin varlığı, yabancı dil öğrenme fırsatlarının ülke genelinde eşit dağılımını engellemiştir. İkincisi, öğretmen

kalitesindeki farklılıklar ve eğitim materyallerinin yetersizliği, öğrencilerin dil öğrenme sürecindeki başarılarını olumsuz etkilemiştir. Üçüncüsü, dil eğitimi politikalarının zaman içinde sıkça değiştirilmesi, uzun vadeli stratejilerin uygulanmasını zorlaştırmıştır.

1990-1999 yılları arasında yabancı dil eğitiminde iki önemli gelişme ile yabancı dil öğrenimine daha çok önem verilmiştir (Gültekin Talayhan ve Babayiğit, 2023b). İlk olarak ilköğretimin zorunlu sekiz yıla çıkması ile birlikte yabancı dil eğitimi 4. ve 5. Sınıfta başlaması kararlaştırılmış, ikinci yabancı dil eğitimi başlanmıştır. İkinci yabancı dil olarak Almanca, İngilizce ve Fransızca dillerinin yanı sıra İspanyolca, İtalyanca, Çince, Japonca ve Rusça dersleri de verilmiştir (Demirel, 2007: 17). İkinci yabancı dil eğitimi, Türkiye'nin Avrupa Birliği uyum sürecinde önemli bir rol oynamış ve bu süreçte ülkenin Avrupa standartlarına ulaşmasını sağlamak amacıyla bireylerin dil yeterliliklerini geliştirmeyi hedeflemiştir. Bu eğitim politikası, öğrencilerin kültürel ve dilsel çeşitliliğe adaptasyonunu artırarak, onların küresel dünyaya daha iyi hazırlanmalarını sağlamıştır. Aynı zamanda, ikinci yabancı dil öğreniminin öğrencilerin analitik düşünme, problem çözme ve iletişim becerilerini geliştirdiği göz önüne alındığında, bu eğitimin etkili bir şekilde uygulanabilmesi için öğretmen eğitimi ve öğretim materyallerinin kalitesi büyük önem taşımaktadır. Nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesi ve güncel, kapsamlı öğretim materyallerinin sağlanması, dil öğrenme sürecinin başarısı açısından kritik faktörler arasında yer almaktadır. İkinci yabancı dil eğitiminin yaygınlaştırılması, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde dilsel ve kültürel bütünleşmenin yanı sıra ekonomik ve sosyal entegrasyonu da desteklemeyi amaçlamış, bu bağlamda, Türkiye'deki eğitim politikalarının dil eğitiminin kalitesini artırmak ve bu hedeflere ulaşmak için sürekli olarak güncellenmesi ve geliştirilmesi gerekmektedir (Demirel, 2007). Ancak, bu süreçte karşılaşılan en büyük zorluklardan biri, eğitimde bölgesel eşitsizliklerin ve kaynak yetersizliklerinin varlığıdır.

2.5. Türkiye’de Yabancı Dil Eğitiminde Karşılaşılan Başlıca Sorunlar

Türkiye’de yabancı dil eğitimi genel olarak hedeflediği düzeye ulaşamamaktadır. Yabancı dil eğitimindeki politikaların eksiklikleri ve uzun süreli uygulanmaması, yetişmiş eğitimci kadrolarındaki eksiklikler, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyeleri ve bakış açıları gibi nedenler Türkiye’de dil eğitimi sorunlu bir alana döndürmüştür. Yabancı dili öğrenme kritik dönemlerinin tespitinin isabetli

yapılması ve müfredat ve planlamalarında buna göre adım adım oluşturulması gerekmektedir (Küzeci, 2015). Bu tespitler dil gelişimine olumlu dönütler verecektir.

Akdoğan (2010), *"Türkiye'de Yabancı Dil Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar ve bir Çözüm Önerisi olarak Yabancı Dil Okullarına Yönelik Öğretmen ve Öğretim Elemanlarının Görüşleri"* adlı yüksek lisans çalışmasında, Türkiye'de yabancı dil öğretiminde karşılaşılan sorunları ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerini belirlemek amacıyla öğretmen ve öğretim elemanlarının görüşlerini incelemiştir. Araştırma, öğretim metotlarını tanımak, Türkiye'de ne derece kullanıldıklarını öğrenmek ve bu metotların hangi ortamlarda daha etkili olduğunu belirlemek amacıyla, Türkiye'deki yabancı dil öğretiminin tarihçesi ile kullanılan metot ve yaklaşımları ele almıştır. Bu kapsamda, öğretmen ve öğretim elemanlarının görüşleri anket yoluyla toplanmıştır.

Araştırmanın bulgularına göre yabancı dil öğretiminde yaşanan sorunlar şunlardır:

- Yanlış öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılması,
- Yabancı dil eğitime geç yaşta başlanması,
- Yabancı dil eğitiminde ciddi materyal eksikliği yaşanması,
- Yabancı dil ders saatlerinin yetersizliği.

Araştırmanın sonunda önerilen çözüm önerileri ise şunlardır:

- Sınıfların 15 öğrenciyi aşmayan bir yapıda olması,
- Gerekli araç-gereç ve materyallerle donatılmış sınıf ortamlarının sağlanması,
- Yabancı dil öğretimine ilköğretim seviyesinde erken başlanması gerekliliği,
- Orta ve yükseköğretim kademesinde yabancı dil derslerinin zorunlu yerine seçmeli olarak verilmesi.

Akdoğan'ın (2010) çalışması, yabancı dil eğitiminin Türkiye'deki mevcut durumu hakkında önemli bulgular sunmaktadır. Araştırma, sadece belirli illerdeki (Bursa, Balıkesir, Elazığ, Mersin) öğretmen ve öğretim elemanlarının görüşlerine dayanarak gerçekleştirilmiştir. Bu durum, araştırmanın bulgularının genelleştirilmesini sınırlasa da, belirli bölgeler hakkında değerli bilgiler sunmaktadır. Araştırmanın önerileri arasında yer alan sınıf mevcudunun 15 öğrenci ile sınırlandırılması ve yeterli materyal sağlanması gibi çözümler, eğitim kalitesini artırmayı amaçlamaktadır. Ancak bu tür önerilerin maliyet ve kaynak gereksinimleri dikkate alınarak planlanması gerekmektedir. Ayrıca, yabancı dil öğretimine erken yaşta başlanması gerekliliği

vurgulanmış olup, bu konuda öğretmenlerin yeterliliği ve pedagojik yöntemler üzerine daha fazla araştırma yapılması önerilmektedir. Bu bulgular ve öneriler, Türkiye'de yabancı dil eğitiminin geliştirilmesine yönelik önemli adımlar olarak değerlendirilmektedir.

MEB, Türkiye genelinde İngilizce öğretmeni açığını kapatmak için 1997-1998 eğitim öğretim yılından itibaren İngilizce branşı dışındaki öğretmenlere hizmet içi eğitimler vermek ya da alan dışı öğretmenlere İngilizce öğretmenlik sertifikası aldirmek suretiyle ihtiyaca yönelik çalışmalar yapmıştır. MEB'in yaptığı bu uygulama alandaki sıkıntıları gidermemiş farklı olumsuzlarında yaşanmasına sebep olmuştur. Atanan eğitimcilerin yabancı dil eğitimi yöntem ve tekniklerindeki yetersizlikleri ile alana yönelik donanım eksiklikleri telafisi olmayan durumlar oluşturmuştur (Çetintaş, 2010). Bu bağlamda hem yöneticilerin hem de eğitimcilerin dil eğitimi konusunda birtakım detaylı ve geliştirici pedagojik eğitimlere ihtiyaç duyduğu aşikardır. Türkiye'de yabancı dil eğitimi politikalarında iki önemli unsur öne çıkmaktadır. Birincisi yabancı dil öğretmeni yetiştirme sisteminin yetersizliği, ikinci ise dil planlamasındaki eksikliklerdir (Işık, 2008). Bu çerçevede son yıllarda bazı çalışmalar yapılmakta ve bunların iyileştirilmesi hususunda planlamalar yapılmaktadır.

Teknolojinin ve iletişimim yoğun yaşandığı günümüzde eğitim politikaları gelişmeleri yakalayacak değişkenlere sahip olmalı, gelişmeler doğrultusunda öğrenme materyalleri yenilenmeli, öğrenen kitlesinin algı istekleri önemsenmelidir. Çok dilli bir dünyaya doğan nesillere tek yabancı dil öğretimi değil, çok dili dil öğretimi verilmelidir. Çok dilli yabancı dil öğretimi hem bireylerin ihtiyaçlarını gidermede avantaj sağlarken hem de ülke genelinde ihtiyaç duyulan dillere yönelik yetişmiş kalifiyeli öğreticiler ve dil bilen bireylere sahip olunması sağlanacaktır (Ceylan ve Yorulmaz, 2010). Teknoloji ile birlikte; dil öğrenimi bir sorun olmaktan ziyade, bir çözüm ve motive aracı haline gelmiştir.

Türkiye'de yabancı dil eğitimindeki sorunlardan biri de motivasyon eksikliğidir. Türkiye'de yabancı dil eğitiminin öğrenme talebi çeşitli nedenlerle nicel olarak büyüktür. Ancak yabancı dil öğrenimi ülkemizde başarılı ve etkin bir şekilde öğrenilememektedir (Akalin ve Zengin, 2007). Yabancı dil eğitimin de çeşitli faktörlerde etkilidir. Örneğin yaş, cinsiyet, kişilik, motivasyonu, hayat tecrübeleri, tutumlar ve öğrenme stilleri yabancı dil öğrenme sürecini etkilemektedir (Tok, 2007). Bu faktörler bazen değişim gösterse bile, genel olarak dil eğitiminin gelişmesi ya da durması çerçevesinde fonksiyoneldir.

Yabancı dil eğitimi de bireylerin o dile karşı tutumları ve dil öğrenme de sağlanan olanakların sınırları önemlidir. Türkiye’deki resmi ilköğretim kurumlarına devam eden öğrencilerin ebeveynlerinin yabancı dil eğitimine karşı olumsuz tutumları (yeterince öneminin anlaşılamaması) eğitim ortamının dil öğrenme grup sayısında yüksek olması, yabası, yabancı dil öğrenme materyallerinin eksikliği dil eğitiminde başarı sağlamamasını engelleyen faktörlerdendir. Fiziki yetersizlikler yabancı dil eğitimcilerinin istedikleri ölçülerde eğitim vermelerini engellemekte ve motivasyonlarını düşürmektedir. Oluşan koşullarda yabancı dil not almaya dayalı bir algıya dönüşerek dil öğrenmeye olumsuz etki oluşturmaktadır (Atay, 2004). Ancak, dil öğrenimi bir beceri olup, bireylerin yaşamları boyunca önemli olan bir husustur.

Yabancı dil öğreniminde öğrencilerin o dile maruz kalmaları önemlidir. Dil laboratuvarları, öğretmenlerin yabancı dili okul içinde her alanda kullanımı, okul dışı ortamda çeşitli öğrenme materyalleriyle dil öğrenmenin devam etmesi gerekmektedir. Okul içi ve dışında sesli ve görsel öğrenme ortamlarının oluşmaması yabancı dil öğrenme motivasyonunu düşüren etkenlerdendir (Akbarov ve Arslan, 2010). Bu bağlamda, bu etkenlerin minimize edilip, öğrencilerin en yüksek düzeyde motivasyonları sağlanıp dil öğrenme süreçleri desteklenmelidir.

Yabancı dil öğrenimi Türkiye’de istikrarlı, uzun zamana yayılan aşamalı bir hedef doğrultusunda ve kendi içerisinde gelişen, öğrenme yöntem ve materyalleri takip edilen bir eğitim politikası ve müfredatıyla olmalıdır.

2.6. Turizmde Yabancı Dil Eğitimi

Turizm iletişim, ulaşım ve teknolojinin gelişmesiyle ekonomik, kültürel ve sosyal alanlarda alternatif bir sektöre dönüşmüş birçok insana iş olanağı sağlamıştır. Yabancı dil bilmek, turizm sektöründe çok önemli bir faktördür. Turizm faaliyetleri; yurt içi ve yurt dışı olarak insanların bulundukları yerlerden gezmek, görmek, bilgi edinmek, sağlık ve de özellikle dinlenmek amacıyla yapılan gezilerdir. Bu bağlamda hem seyahat eden turist hem de seyahat edilen yerlerdeki personel ve hizmet veren personelin yabancı dil bilmesi önem kazanmaktadır. Turizm sektörünün vazgeçilemez bir yönü yabancı dildir. Bu sektörde istihdam edilen personelin yabancı dil eğitimleri sağlanarak daha verim alınabilmektedir. Ziyaretçiler, yabancı bir ülkede ve kültürde bulunduklarında, kendi dillerini konuşabilen personelin varlığına ihtiyaç duyabilirler. Yabancı dil eğitimi, bireylerin iletişim becerilerinin geliştirilmesinde, belirlenen

hedeflere ulaşılmasında ve entelektüel gelişimlerinin tamamlayıcı bir unsuru olarak önemli katkılar sağlamaktadır (Els, 1983: 110). Bu nedenle, turizm sektöründe eğitim veren kurumların çok dilli bir eğitim sağlaması gerekmektedir (Babayiğit, Cizrelioğulları ve Altun, 2020). Türkiye’de turizm eğitimi veren programlar, dünya standartlarını yakalamak amacıyla dört farklı yabancı dil eğitim modeli uygulamaktadır:

- İsteğe Bağlı Hazırlık Sınıfı,
- Zorunlu Hazırlık Sınıfı,
- Yoğunlaştırılmış Yabancı Dil Eğitimi,
- Normal Yabancı Dil Eğitimi

Bu modeller, öğrencilere çeşitli seviyelerde ve yoğunluklarda dil öğrenme fırsatı sunarak, onların küresel turizm sektöründe daha etkili ve verimli bir şekilde çalışabilmelerini sağlamayı amaçlamaktadır. Ayrıca, bu eğitim modelleri, öğrencilerin farklı dil becerilerini geliştirerek, kültürel anlayışlarını artırmakta ve onları uluslararası alanda rekabet edebilir hale getirmektedir. Turizm eğitimi veren kurumların, bu kapsamlı dil eğitim programlarını sürekli olarak güncellemeleri ve geliştirmeleri, sektördeki değişen ihtiyaçlara yanıt verebilmek adına büyük önem taşımaktadır.

İsteğe Bağlı Hazırlık Sınıfı modelinde; 1 yıl yabancı dil Hazırlık Sınıfına devam isteğe bağlı olarak yabancı dil eğitimi alınabilir. Öğrencinin hazırlık sınıfındaki başarı veya başarısızlığı 4 yıllık müfredat eğitimini etkilemeden sonraki eğitimine devam etmektedir.

Zorunlu Hazırlık Sınıfı modelinde; öğrenci yabancı dil Hazırlık Sınıfı muafiyet sınavına girmektedir. Bu sınav sonucuna göre Hazırlık Sınıfını atlayarak veya 1 yıl Hazırlık Sınıfına devam ederek yabancı dil eğitimi alır. Ancak Hazırlık Sınıfında yabancı dil eğitimi alan öğrenciler başarılı olmak durumundadır.

Yoğunlaştırılmış Yabancı Dil Eğitiminde; yabancı dil eğitimine ayrılmış bir yıl yani yabancı dil hazırlık sınıfı bulunmamaktadır. Eğitim alınırken öğretimin birinci yılında haftada 15 saatin, ikinci yılda haftada 10 saatin üzerinde yabancı dil dersi verilerek yabancı dil eğitimi tamamlanmaktadır. Bununla birlikte. Eğitim dili İngilizce olan üniversitelerde zorunlu Hazırlık Sınıfı uygulaması vardır (Hussein, 2008: 106-107). Zorunlu yabancı dil sınıflarında İngilizce ağırlıklı ders verilirken seçmeli yabancı dil olarak Almanca, Rusça gibi farklı yabancı diller seçmeli ders olarak verilmektedir.

2009 yılında yapılan Akademik Turizm Eğitimi Arama Konferansı değerlendirme sonuçlarına göre ülkemizde, Akademik Turizm Eğitiminin Zayıf Yönleri belirlenmiş Yabancı dil eğitimi sorun olarak görülmüştür. Turizm alanının ihtiyacına yönelik yabancı dil eğitimi verilememesi ve sektöre yönelik yabancı dil bilen personel eksikliği başlıca sorunlar olarak yer almıştır (Kozak, 2009: 1-20).

Turizm alanı insana yönelik birebir ilişkileri olan bir hizmet sektörüdür. Bu bağlamda turizm alanında istihdam edilen personeller sadece yerli turistlerle değil yabancı ülkelerden gelen turistlerle de yoğun bir şekilde karşılaşmaktadır. Bu sektörde çalışan personelin en azında günlük konuşmaları yapabilecek ve ziyaretçilerin isteklerini yerine getirecek kadar yabancı dil bilmeleri gereklidir. Turizm sektörünün süreklilik, verimlilik ve memnuniyet bağlamında yabancı dil bilen personel ihtiyacı zaruri bir konuma gelmektedir (Balcı ve Metin, 2019; Barutçugil, 1989: 154). Bu zorunlu ihtiyaç ile birlikte, turizm sektöründekiler dil öğrenmeye gayret etmektedir. Turizm alanında yabancı dil bilmeyen personelin gelen ziyaretçileri istenilen zamanda ve istedikleri şekilde memnun etmesi mümkün değildir. Bu alanda istihdam edilecek personel yabancı dil bilmelidir (Balcı, 2016; Davras ve Bulgan 2012: 228). Akgöz ve Gürsoy (2014: 22) da gelen ziyaretçilerin hizmet kalitesinin kalifiyeli yabancı dil bilen personellere bağlı olduğunu söylemektedirler.

Türkiye’de turizm eğitimi başlangıç yıllarında, kısa süreli hizmet içi eğitimlerle ve kurslarla sürdürülmüştür. Daha sonraki yıllarda sektöre yönelik mesleki eğitimler ortaöğretim ve yükseköğretim programlarıyla sektördeki ihtiyaç karşılanmaya çalışılmıştır. Ancak günümüz iletişim ulaşım ve teknolojinin yoğun yaşandığı dönemde verilen eğitimler dünya standartlarını yakalayacak düzeyde olmalı ve bu sektörde istihdam edilecek öğrencilerin öncelikli olarak mesleki eğitimlerinin yanında çok dili bir yabancı dil eğitimi almaları gerekmektedir (Akoğlan Kozak 2009: 2). Türkiye’de turizm alanına kalifiyeli elemanların yetiştirilmesi amacıyla Turizm Fakültelerinde yabancı dil eğitimi verilmektedir. *“Turizm alanındaki yükseköğretimin amacı; lisans düzeyinde turizm sektörüne bilgili, yabancı dil bilen yetkin bireyler yetiştirmektir”* olarak belirlenmiştir (Akdoğan Kozak 2009: 2). Bundan dolayı Turizm ve dil öğrenimi birbirleriyle yakından ilişkilendirilmektedir.

2.7. Yabancı Dil Eğitiminde Ders Kitaplarının Rolü ve Önemi

Eğitim öğretimde geçmişten günümüze ders kitapları öğretme –öğrenme sürecinin birincil kaynak ve aracıdır. Yabancı dil öğretiminde ders kitapları önemli bir materyaldir. Ders kitapları kanalıyla temel dil becerileri olan dinleme, konuşma, okuma ve yazma kazanımları öğrenciye verilmektedir (Gültekin Talayhan ve Babayiğit, 2023a). Yine bu bağlamda ders kitapları; dil bilgisi aktarması, söz varlığı kazandırması ve kültürel değerler gibi kazanımları da öğrenciye verir. Yabancı dil öğretim amaçlarından biri de öğrencilere iletişim becerileri kazandırmaktır. İletişim becerileri söz varlığının yeterli olması gerekmektedir. Bu bağlamda yabancı dil ders kitaplarının her seviyeyi göre yeterli söz varlığını sarmal bir şekilde aktarması gerekir (Kolaç, 2009: 600). Ders kitapları hem eğitim ve öğretimde birincil kaynak olmaları hem de belirlenen öğretim kazanımlarının öğrenciye aktarılmasında bir araçtır (Gülersoy, 2013: 8-9). Ders kitaplarının bu özellikleri onları her zaman eğitimin içerisinde tutarak eğitimdeki yeni gelişmelerle donatılmaktadır.

Eğitim ve öğretimdeki temel faktörlerden biri de öğretmenlerdir. Öğretmenlerin öğretim sürecindeki temel araçlar ders kitaplarıdır. Ders kitapları kanalıyla öğretmenler aşamalı ve sistematik bir eğitim sürecini öğrenciye sunabilmektedir. Ders kitapları aynı zamanda öğrencilerin dilediklerin öğrendiklerini belirli bir zaman içerisinde ve yöntemle tekrar edebildiği temel kaynaktır (Küçükahmet, 2011: 11-12). Bu bağlamda ders kitapları çağın tüm olanakları kullanarak öğrencinin dikkatini toplayabilen, çoklu zeka yöntemlerine hitap edebilen, dil öğrenimini kolaylaştıran görsel ve dizinsel öğelere yer veren ayrıca temel dil becerileri ve sözlük varlığını kazandıran niteliklerde olmalıdır.

2.8. Yabancı Dil Eğitiminde Kullanılan Bazı Yöntem ve Teknikler

Yabancı dil öğretimi, dört temel beceriyi kapsayan eğitimlerin çeşitli yöntem ve teknikler kullanılarak öğrencilere aktarılması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Demirel (1992: 37-42), dil öğretiminde kullanılan yöntemleri şu şekilde sıralamaktadır: Çeviri (Translation) Yöntemi, Doğrudan (Direct) Yöntem, İşitsel-dilsel (Audiolingual) Yöntem, İşitsel-görsel (Audiovisual) Yöntem, Bilişsel Öğrenme (Cognitive Code) Yöntemi, İletişimsel (Communicative) Yöntem, Doğal Yaklaşım (Natural Approach) Yöntemi ve Tüm Fiziksel Tepki (New Total Physical Response) Yöntemi. Bu

yöntemlerden çeviri yöntemi, dünyada ve ülkemizde hala en sık kullanılan yöntemlerden biri olmaya devam etmektedir. Bu temel yöntemlerin yanı sıra, dil öğretiminde kullanılan başka etkili yöntemler de bulunmaktadır. Bunlardan biri Görev Tabanlı Dil Öğretimi (Task-Based Language Teaching) yöntemidir. Bu yöntem, öğrencilere gerçek yaşam görevleri ve problemleri çözme sürecinde dil becerilerini geliştirme fırsatı sunar. Bir diğer önemli yöntem ise İçerik ve Dil Entegre Öğretimi (Content and Language Integrated Learning - CLIL) yöntemidir. CLIL, öğrencilerin hem dil hem de akademik içerik bilgilerini eşzamanlı olarak öğrenmelerini sağlar. Ayrıca, Harmanlanmış Öğrenme (Blended Learning) yöntemi, yüz yüze eğitim ile çevrimiçi öğrenme ortamlarını birleştirerek, öğrencilere daha esnek ve kapsamlı bir öğrenme deneyimi sunar. Bu yöntemler, dil öğretiminde yenilikçi yaklaşımları temsil etmekte ve öğrencilerin dil becerilerini daha etkili bir şekilde geliştirmelerine olanak tanımaktadır. Bu bölümde başlıca bazı dil eğitim yöntemleri hakkında bilgilere şöyle yer verilmiştir.

2.8.1. Dilbilgisi - çeviri yöntemi

Çeviri Yöntemi yabancı dil öğretiminde geçmişte ve günümüzde en çok kullanılan yöntemdir. Çeviri yönteminde tümevarım yaklaşımı kullanılır. Bu yöntemde sözlük kullanımı önemlidir. Öğrencilere verilen metinlerin sözlük aracılığıyla karşılığı buldurularak öğrenme sağlanmaktadır (Mukale, 2007: 45). Öğrenciler kelimenin ana dildeki muadilini genellikle ezberlemektedir.

Çeviri Yöntemi 19. Yüzyıla kadar yaygın bir yöntem olarak kullanılmıştır. Dilbilgisi – Çeviri Yöntemi, “Geleneksel Dil Öğretim Yöntemi” olarak biline ve kabul gören bir yöntemdir (Mackey, 1965: 10) . Günümüzde etkinliğini azaltmış olsa da halen bazı bireyler tarafından tercih edilmektedir. Dilbilgisi – Çeviri yönteminde dilbilgisi kitabı ve bir sözlükten dil öğrenmedeki en önemli eğitim materyalleridir. Bu bağlamda verilen eğitimde konuşma becerisi gelişmemekte öğrenme yazı ve sözcük öğrenimiyle kısıtlanmaktadır. Öğrenciler genellikle bu yöntemle yabancı dilden, anadile aktarım yapmayarak öğrenme süreçlerini sürdürmektedir.

Dilbilgisi – Çeviri Yöntemi dünyada ve Türkiye’de en çok tercih edilen dil öğrenme yöntemidir. Ancak Dilbilgisi – Çeviri Yöntemi dilbilgisi ve sözcük öğrenimine verdiği ağırlık ve uygulamalı eğitimlere yer vermemesi, öğrenmede kalıcı öğrenmelere uygun olmaması gibi yönleriyle eleştirilmektedir (Gömlüksiz, Elaldı, 2011: 449). Bu

yüzden son yıllarda birçok eğitim kurumunun müfredatından çıkarılmıştır. Bu yöntem hem ulusal hem de uluslararası kapsamda oldukça aktif bir şekilde kullanmasına rağmen, günümüzde bile birçok eleştiri almaktadır (Demiral ve Kaya, 2015). Çünkü dil eğitiminde öğrencinin verilen çalışmaları direk ezberleyip kullanması yerine, bunları benimseyip günlük yaşamlarında kullanması öngörülmektedir.

2.8.2. Düzvarım / direk yöntem

Düzvarım / Direk yönteminde öğrenciler dil öğrenimine doğal olarak katılırlar. 1950’li yıllarda kullanılmaya başlanan bu yöntem; ilkesel olarak Gestalt’ın kuramsallaştırmış olan ‘‘Bilişsel Öğrenme’’ (cognitive learning) yöntemine dayanmaktadır.

20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Fransa ve Almanya’daki okullarda resmi olarak kullanılmıştır. Yöntem Amerika’da Maximilian Berlitz gayretleriyle uygulanmaya başlanmıştır. Düzvarım / Direk Yöntem yöntemi Berlitz yöntemi olarak da adlandırılır (Richards ve Rodgers, 2001: 1,12) .Düzvarım / Direk Yöntemde tümevarım yoluyla öğrenme sağlanır. Bu yöntemde çeri yapılmaz dilbilgisi parçadan bütüne giderek öğrenilir. Temel dil becerilerine (konuşma, yazma, dinleme, anlama) öncelik veren bir yöntemdir. Düzvarım / Direk Yöntem bireyler anadillerini, nasıl öğrendilerse o şekilde bir dil öğrenimi süreci yaşamaları amaçlanır (Richards ve Rodgers, 2001: 12).

Sonuç olarak, direkt yöntem, dil eğitiminde hedef dilin doğrudan ve doğal yollarla öğretilmesini amaçlayan bir yaklaşımdır. Bu yöntemde, ana dilin kullanımı minimumda tutulur ve öğrenciler hedef dili tıpkı anadilini öğrendikleri gibi, bağlam içinde, anlamlı ve etkileşimli aktivitelerle öğrenirler. Dil bilgisi kuralları dolaylı olarak, iletişim ve konuşma pratiği aracılığıyla kazanılır. Bu yaklaşım, öğrencilerin hedef dili aktif olarak kullanmalarını teşvik eder ve dilin doğal akışını benimsemelerini sağlar. Öğrenciler, dinleme ve konuşma becerilerini geliştirme konusunda yoğunlaştıkları için, dilin gerçek hayatta kullanımına yönelik daha fazla özgüven kazanırlar. Ayrıca, dilin kültürel bağlamını da öğrenirler, bu da dil becerilerinin daha derinlemesine ve kapsamlı bir şekilde gelişmesine katkı sağlar. Direkt yöntem, özellikle yabancı dil öğreniminde öğrenci motivasyonunu artırarak, dil edinimini daha etkili ve kalıcı hale getirir.

2.8.3. İşitsel – dilsel /kulak – dil alışkanlığı yöntemi

1964 yılında Nelson Brooks tarafından kullanılan Audio-Lingual terimi, daha sonra audio-visual olarak da anılmaya başlanmıştır. İşitsel-Dilsel / Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi, davranışçı psikoloji ve yapısal dilbilimin temellerine dayanır. Bu yöntemde, öğrenmenin bireyin bilinçaltına inilerek gerçekleştirilmesi hedeflenir. Yöntem, dilin doğal olarak konuşma yoluyla öğrenilmesi gerektiği fikrine dayanır ve dil alışkanlıklarının dil öğreniminde kullanılması gerektiğini savunur. Dil öğrenme sürecinde tekrarlama ve alışkanlık kazandırma önemli bir yer tutar, bu da öğrencilere hedef dilde akıcılık ve doğru kullanım becerisi kazandırmayı amaçlar.

Audio-lingual yöntemi, Amerika ve Kanada'da uzun süre yaygın bir şekilde kullanılmıştır (Nagaraj, 2005: 79). Bu yöntem, öğrencilerin dilin kurallarını bilinçsizce öğrenmelerini sağlamak için tekrarlayıcı ve yoğun pratikler içerir. Öğrenciler, dili gerçek hayat bağlamlarında kullanarak, tekrarlama yoluyla doğru dil yapılarını içselleştirirler. Bu da öğrencilere dilde otomatiklik kazandırarak, dilin doğal bir şekilde kullanılmasını kolaylaştırır. İşitsel ve görsel araçların kullanımının yoğun olduğu bu yöntem, özellikle dinleme ve konuşma becerilerinin geliştirilmesine odaklanır ve öğrencilere etkili bir dil öğrenme deneyimi sunar.

2.8.4. Bilişsel yöntem

1960'lı yıllarda, dilbilimci Noam Chomsky'nin Üretimsel Dilbilgisi kuramı (Generative Grammar) ile psikolog J. Bissell Carroll'un bilişsel psikoloji yaklaşımlarının bir araya gelmesi, davranışsal dil öğretimine karşı yeni bir perspektifin ortaya çıkmasını sağladı. Bilişsel yaklaşımçı Chomsky'ye göre, dil öğrenimi, davranışçı yaklaşımın savunduğu gibi sadece alışkanlıkların tekrarı değil, bireyin doğuştan gelen yetileri ve çevresel faktörlerin etkisiyle şekillenen bir süreçtir (Mukale, 2007: 30-31). Bu kurama göre, dil öğrenimi, bireyin yeni bilgileri, önceki bilgileriyle bütünleştirerek gerçekleştirdiği karmaşık bir zihinsel süreçtir.

Chomsky'nin görüşüne göre, dil öğrenme süreci, bireyin bilişsel kapasitesi ve çevresel uyaranların etkileşimi sonucunda gelişir. Bu yaklaşıma göre, birey, dil kurallarını ve yapısını içselleştirirken, doğuştan getirdiği dil yetileri ile çevresinde karşılaştığı dil girdilerini birleştirir. Bu süreçte, birey yeni öğrendiği bilgileri, önceden öğrendiği bilgilerle bütünleştirerek, dilin karmaşık yapısını anlamaya ve kullanmaya

başlar. Chomsky'nin bu teorisi, dil öğreniminin sadece tekrarlama ve alışkanlık kazandırma ile sınırlı olmadığını, aksine, bireyin bilişsel yetenekleri ve çevresel etkileşimlerle sürekli gelişen dinamik bir süreç olduğunu savunur (Mukale, 2007: 30-31). Bu nedenle, bilişsel dil öğretimi, öğrencilere dilin mantığını ve yapısını anlamaları için daha derinlemesine ve bütüncül bir öğrenme deneyimi sunar.

2.8.5. İletişimsel yöntem

İletişimsel Yöntem, sosyolojik görüşlerin temelleri üzerine inşa edilmiştir ve dilin bir iletişim aracı olduğu kuramından yola çıkarak dil öğreniminde kullanılmaya başlanmıştır. Chomsky'nin öne sürdüğü Bilişsel Yöntem'in yetersiz olduğunu düşünen iletişimciler, bu yöntemin eksik kalan yönlerini tamamlamayı amaçlamışlardır. İletişimsel Yöntem, sosyo-dilbilimsel ve psiko-dilbilimsel görüşlerin bir sentezi olarak ortaya çıkmıştır. Bu yaklaşım, dilin sadece dil bilgisel kurallarla değil, iletişim becerilerinin geliştirilmesiyle öğrenileceğini savunur (Nagaraj, 2005: 41). Bu bağlamda, dilin etkin bir şekilde kullanılabilmesi için öğrencilerin iletişimsel yeterliliklerini geliştirmeleri gerektiği vurgulanır.

İletişimsel Yöntem, dil öğretiminde daha bütüncül bir yaklaşım benimser. Öğretmen, dil bilgisi kurallarını soyut bir şekilde öğretmek yerine, bu kuralları gerçek hayattan örneklerle ve iletişim bağlamında sunar. Öğrencilerin dilde akıcılık ve doğruluk kazanmaları için, dil bilgisel yapıların yanı sıra, dilin pragmatik ve sosyal yönlerini de öğrenmeleri teşvik edilir. Bu yöntem, öğrencilerin dilin kurallarını uygulamalı bir şekilde öğrenmelerini ve dilde etkin iletişim kurmalarını sağlar. İletişimsel Yöntem, dil öğrenimini öğrencilerin gerçek hayatta karşılaştılabilecekleri durumlar üzerinden yapılandırarak, dilin doğal kullanımını destekler ve dil öğretiminde daha dinamik ve etkileşimli bir yaklaşım sunar (Nagaraj, 2005: 41). Böylece, öğrenciler dilin sadece kurallarını değil, aynı zamanda dilin sosyal ve kültürel bağlamlarını da öğrenerek, dilde daha geniş bir yetkinlik kazanırlar. Bu, onların dilde daha esnek ve yaratıcı olmalarını, farklı iletişim durumlarına daha iyi adapte olmalarını sağlar.

2.8.6. Seçmeci / aktif yöntem

1920'li ve 1930'lu yıllarda İngiliz uygulamalı dilbilimcilerinin çalışmaları, seçmeci (eclectic) ilke yöntemine dayalı yaklaşımların geliştirilmesiyle başladı. H.

Sweet, bu yöntemin anlamlı ve seçmeci olması gerektiğini savunur ve dil öğretiminde tek bir yönetime bağlı kalmak yerine, duruma göre genel yöntemlerin hepsinin kullanılmasını önerir (Rivers, 1986: 54). Seçmeci yöntemde, dil öğretiminde bireye uygun olan her türlü öğretim yöntemi ve araçları kullanılır (Nagaraj, 2005: 41). Bu yaklaşım, dil öğretiminde esneklik ve adaptasyon gerektirir, böylece öğretmenler öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına ve öğrenme stillerine daha iyi yanıt verebilir.

Bu durumda öğretmen, derse girdiğinde tüm öğrencilerin aynı yöntemle başarıya ulaşamayacağını anlar ve sonuç olarak farklı teknik ve yöntemleri benimseyerek dil öğretiminde ilerlemeye çalışır. Seçmeci yöntem, öğretmenlerin çeşitli dil öğretim stratejilerini kullanarak öğrencilerin öğrenme süreçlerini optimize etmelerine olanak tanır. Bu yöntem, dil öğretiminde farklı yaklaşımların en etkili yönlerini bir araya getirerek, öğrencilere zengin ve çeşitli bir öğrenme deneyimi sunar. Öğretmen, sınıfın dinamiklerine, öğrencilerin dil seviyelerine ve bireysel öğrenme stillerine göre en uygun yöntemleri seçerek, her öğrencinin dil becerilerini geliştirmesine yardımcı olur. Bu da dil öğrenimini daha etkili ve verimli hale getirir, çünkü öğretmenler her öğrenci için en uygun öğretim stratejilerini kullanarak onların dildeki başarısını artırır.

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, nitel bir araştırma modeli benimseyerek, Turizm Fakültelerinde yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde kullanılan ders kitaplarının betimsel analizine odaklanmaktadır. Araştırma, bu bağlamda ders kitaplarının içeriklerini, dil öğretim metotlarını, dil becerilerine yönelik yaklaşımlarını ve kültürel öğelerini derinlemesine incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma evreni, Turizm Fakültelerinde yaygın olarak kullanılan İngilizce ders kitaplarını kapsamaktadır. Bu evrenden örneklem olarak üç temel ders kitabı seçilmiştir: New Total English Pre-Intermediate, Speakout English Pre-Intermediate (Integrated Skills) ve Oxford English for Careers: Tourism 2. Bu kitaplar, ilgili fakültelerdeki öğretim süreçlerinde sıkça kullanılan ve öğrencilere kapsamlı dil becerileri kazandırmayı hedefleyen kaynaklardır. Seçilen ders kitaplarından elde edilen veriler, nitel analiz yöntemleri kullanılarak detaylı bir şekilde incelenecek ve yorumlanacaktır. Bu süreçte, literatür taramasından elde edilen veriler de niteliksel olarak değerlendirilerek çalışma bulgularının sağlam bir temele oturtulması sağlanacaktır. Nitel araştırma modeli, araştırma paradigmasının temel ilkelerini kullanarak, ders kitaplarının dil öğretimindeki etkinliğini ve içeriklerinin kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını mümkün kılacaktır. Bu sayede, ders kitaplarının güçlü ve zayıf yönleri belirlenerek, dil öğretiminde daha etkili materyallerin geliştirilmesine katkı sağlanacaktır.

3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Çalışma örnekleminde yer alacak ders kitapları özenle seçilmiş ve İngilizce öğretiminde yaygın olarak kullanılan üç önemli kaynak belirlenmiştir. Bu kitaplardan ilki, New Total English Pre-Intermediate adlı ders kitabıdır. Bu kitap, İngilizce dil becerilerini geliştirmek için kapsamlı bir müfredat sunmakta ve dil öğretiminde iletişimsel yaklaşımlar kullanmaktadır. İkinci kitap, Speakout English Pre-Intermediate (Integrated Skills) adlı kaynaktır. Bu kitap, özellikle dilin dört ana becerisini (dinleme, konuşma, okuma, yazma) entegre bir şekilde öğretmeyi hedefleyen ve öğrencilere günlük iletişimde kullanabilecekleri pratik dil bilgilerini sağlayan bir yapıya sahiptir. Üçüncü kitap ise, Oxford English for Careers: Tourism 2 adlı ders kitabıdır. Bu kitap,

turizm sektörü için özel olarak tasarlanmış olup, sektöre özgü terminoloji ve iletişim becerilerini öğretmeyi amaçlamaktadır. Seçilen bu üç ders kitabı, İngilizce dil öğretiminin çeşitli yönlerini kapsamlı bir şekilde ele almakta ve öğrencilere hem genel dil becerileri hem de turizm alanına yönelik spesifik bilgiler sunmaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması

Çalışmanın veri toplama süreci, araştırmanın örneklem ve evreninde yer alan belirli İngilizce ders kitaplarının doküman incelemesi yöntemi ile gerçekleştirilecektir. Doküman incelemesi, belirli bir araştırma kapsamında ilgili konuyla bağlantılı bilgileri içeren yazılı belgelerin sistematik olarak incelenmesi yoluyla verilerin toplandığı bir nitel veri toplama yöntemidir (Karataş, 2015). Bu yöntemde, ders kitaplarının içerikleri detaylı bir şekilde analiz edilerek, dil öğretim metotları, dil becerilerine yönelik yaklaşımlar ve kültürel öğeler gibi çeşitli boyutlar değerlendirilir. Araştırma sürecinde seçilen ders kitapları olan New Total English Pre-Intermediate, Speakout English Pre-Intermediate (Integrated Skills) ve Oxford English for Careers: Tourism 2 adlı kaynaklar, kapsamlı bir doküman incelemesine tabi tutulacaktır. Her bir kitap, belirlenen analiz kriterleri doğrultusunda incelenecek ve içeriklerinde yer alan dil öğretim stratejileri, dil becerilerini geliştirme yöntemleri ve kültürel içerikler açısından değerlendirilecektir. Bu inceleme, kitapların eğitimdeki etkinliklerini belirlemeye yönelik olarak yapılacak ve elde edilen bulgular, nitel analiz yöntemleriyle yorumlanarak araştırmanın temel sonuçlarını oluşturacaktır. Böylece, çalışmanın hedefleri doğrultusunda, Turizm Fakültelerinde kullanılan İngilizce ders kitaplarının öğretim aracı olarak ne derece etkili olduğu ve hangi yönlerinin geliştirilmesi gerektiği hakkında kapsamlı bilgiler elde edilecektir.

3.4. Verilerin Analizi

Çalışmada elde edilen veriler, betimsel analiz yöntemi kullanılarak nitel bir biçimde analiz edilecektir. Betimsel analiz, çeşitli kaynaklardan elde edilen verilerin özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren nitel bir analiz türüdür (Özen ve Hendekçi, 2016). Bu yöntem, araştırma verilerinin sistematik bir şekilde incelenerek belirli temalar ve kategoriler altında toplanmasını ve bu temalar doğrultusunda verilerin anlamlandırılmasını sağlar. Dawson (2009) tarafından vurgulandığı üzere, betimsel

analiz, elde edilen verilerin belli bir çerçevede özetlenmesi ve yorumlanması sürecini kapsar. Yıldırım ve Şimşek (2013) ise, bu analiz yönteminin aynı zamanda bulgular arasında neden-sonuç ilişkilerinin kurulmasına olanak tanıdığını belirtmektedir. Araştırmamızda, Turizm Fakültelerinde kullanılan İngilizce ders kitaplarından elde edilen veriler, belirli analiz kriterleri doğrultusunda oluşturularak özetlenecektir. Bu süreçte, ders kitaplarının dil öğretim metotları, dil becerileri ve kültürel içerikleri detaylı bir şekilde değerlendirilecek ve bulgular arasındaki ilişkiler incelenecektir. Betimsel analiz yöntemi, ders kitaplarının eğitimdeki etkinliğini belirlemeye ve içeriklerinin kapsamlı bir şekilde anlaşılmasına katkı sağlayarak, araştırmanın temel sonuçlarını oluşturacaktır.

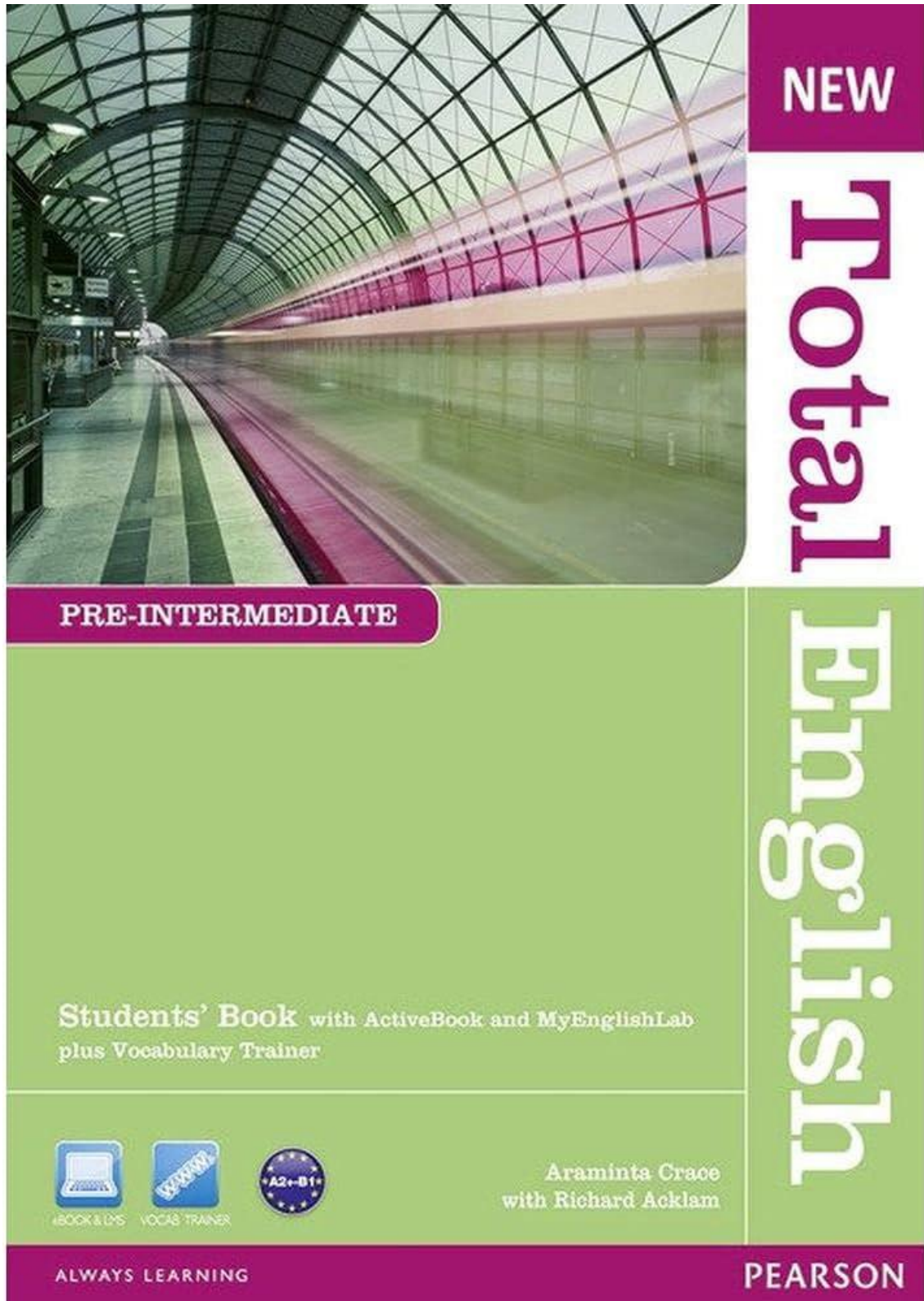
4. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Çalışmamızda elde edilen veriler; çalışmanın evrenini oluşturan New Total English Pre-Intermediate, Speakout English Pre-Intermediate (Integrated Skills) ve Oxford English for Careers: Tourism 2 kitaplarının betimsel analizi sonucunda elde edilmiştir. Bu kitaplardan elde edilen veriler bulguları daha anlaşılır ve net kılmak amacıyla başlıklar halinde bu bölümde sunulmuştur. Her başlıkta ilgili kitaplar kendi aralarında bireysel olarak değerlendirilmiştir. Başka bir deyişle, alt başlıklar halinde verilen konularda her bir kitap değerlendirilmesi alt bir başlık içerisinde ilgili kısımların resimleri ve analizlerine yer verilmiştir.

4.1. Ders Kitaplarının Öğrenci Seviyelerine Göre Değerlendirilmesi

Bu bölümde incelenen ders kitaplarının; öğrenci seviyelerine ve pratiklik becerilerine bağlı birtakım analizler verilmektedir. Verilen bu analizler genel nitel analizleri kapsamaktadır. Bu analizler ışığında genel olarak kitapların yabancı dil olarak İngilizce öğrenen öğrencilerin dil beceri seviyeleri ve bu seviyelere öğrencilerin uygunluk durumu belirtilmiştir. Ayrıca kitapların genel İngilizce düzeyinde olduğu ya da mesleki bağlamda birtakım çalışmaları verdiği hususunda da bilgilere yer verilmiştir. Bu bölümdeki her bir alt başlıkta, kitap boyunca yer verilen konuların başlıklarının bazılarına, terminolojiye ve aktivite çeşitliliği hakkında da veriler sunulmuştur. Kitapların genel betimsel analizi ışığında kitapların öğrenci eğitim seviyelerine uygunluğu hakkında da bilgiler sunulmuştur. Aşağıda her bir kitabın ayrı ayrı seviye ve kapsam analizi sunulmuştur:

4.1.1. New total English pre-intermediate İngilizce ders kitabının seviye ve kapsam analizi

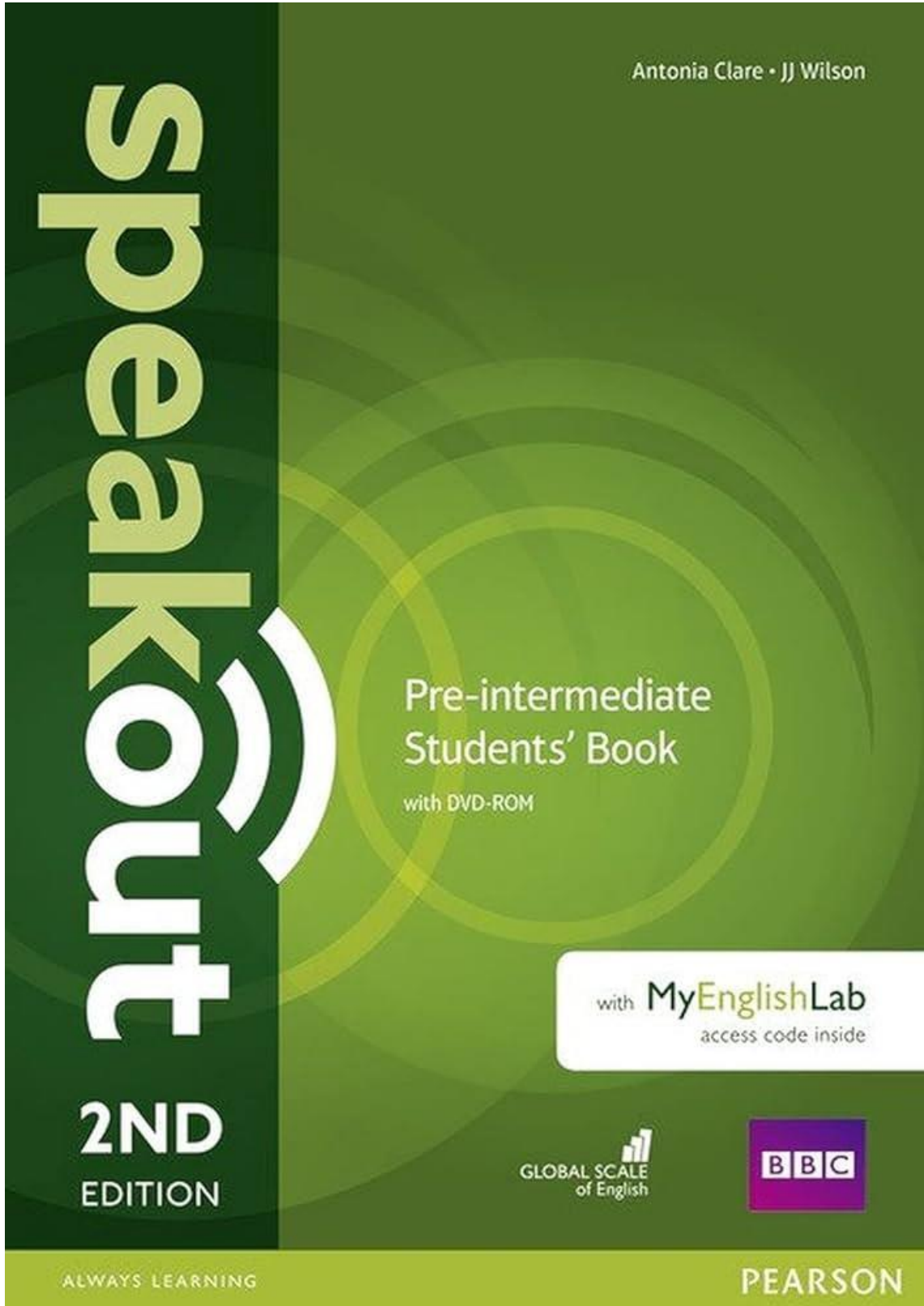
Resim 1. New total English pre-intermediate kitap kapağı
Kaynak: Grace, A., ve Acklam, 2011

"New Total English Pre-Intermediate" kitabını, yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde aktif bir şekilde kullanılmış olan bir kitap olup, bu kitap Orta Altı (Pre-Intermediate) seviyesindeki İngilizce öğrencileri tasarlanmış olan bir eserdir. Bu kitaptan faydalanan öğrenciler; CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) dil eğitim sistemine göre A2-B1 düzeyinde gösterilir. Bu düzeyde eğitim alan öğrenciler; günlük iletişimde kendilerini rahatça ifade edebilir, temel düzeyde dil bilgisi ve kelime becerisine sahiptirler, ayrıca basit düzeydeki metinleri kavrayıp bunlarla ilgili etkileşim ve iletişim kurmaktadır.

Kitapta dil becerileri olarak özellikle dört temel beceri olan dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi alanları kapsamakta olup, gelişimlerini destekleyici aktiviteler barındırmaktadır. Bu becerilerin her biri için kapsamlı alıştırmalar ve etkinlikler sunarak, öğrencilerin dil yeterliliklerini artırmalarına yardımcı olur. Öğrencilerin akıcı ve doğru dil becerilerine sahip olması için, dil bilgisi ve kelime hususunda çeşitlik alıştırmaları ve etkinliklere yer verilmiştir. "New Total English Pre-Intermediate" kitabının genel içeriği incelendiğinde ise, kitap öğrenci merkezli bir yaklaşımı benimsemiştir. Dolayısıyla, kitaptaki konu ve üniteler öğrencilerin öğrenme süreçlerini olumlu bir şekilde geliştirecek güncel konulara yer vermeye çalışmış olup, öğrencilerde motivasyonu geliştirmeye çabalamaktadır. Kitaptaki konular hem günlük yaşamda pratik kazandırma hem de dili gerçek ve doğal bağlamda kullanmasına özen göstermiştir, bundan ötürü kitapta sadece teorik bilgiler değil aynı zaman pratik uygulamalarda yoğun bir şekilde ele alınmıştır.

Ayrıca, kitap boyunca birçok işitsel ve görsel materyale yer vererek öğrencilerin dil becerisini ve dil iştahını desteklemeye çalışmışlardır. Bu öğeler ile birlikte dinamik ve etkileşimli bir anlamlandırmaya yer verilmiştir. Dili bütüncül olarak ele alan bu kitap kültürel farkındalık ve iletişim stratejilerine de yer verilmiştir. Sonuç olarak, "New Total English Pre-Intermediate" kitabı, İngilizce dil becerilerini geliştirmek isteyen ve A2-B1 seviyelerinde olan öğrenciler için ideal bir kaynak olarak öngörülmektedir. Gerek sınıf içi gerek bireysel çalışmalara da uygun olan bu kitap, dil öğrenme sürecini daha yapılandırılmış ve sistematik bir şekilde ilerletmeyi sağlamaktadır. Kitap, öğrencilerin dil yeterliliklerini artırmalarını, kendilerine güvenlerini geliştirmelerini ve dil öğreniminden keyif almalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Kitap boyunca verilen tüm resimler, grafikler ve çalışmalar öğrenci seviyelerine uygun bir şekilde sunulmuştur. Öğrencilerin dile karşı motivasyonları en üst düzeyde tutulması sağlanmıştır.

4.1.2. Speakout English pre-intermediate İngilizce ders kitabının seviye ve kapsam analizi

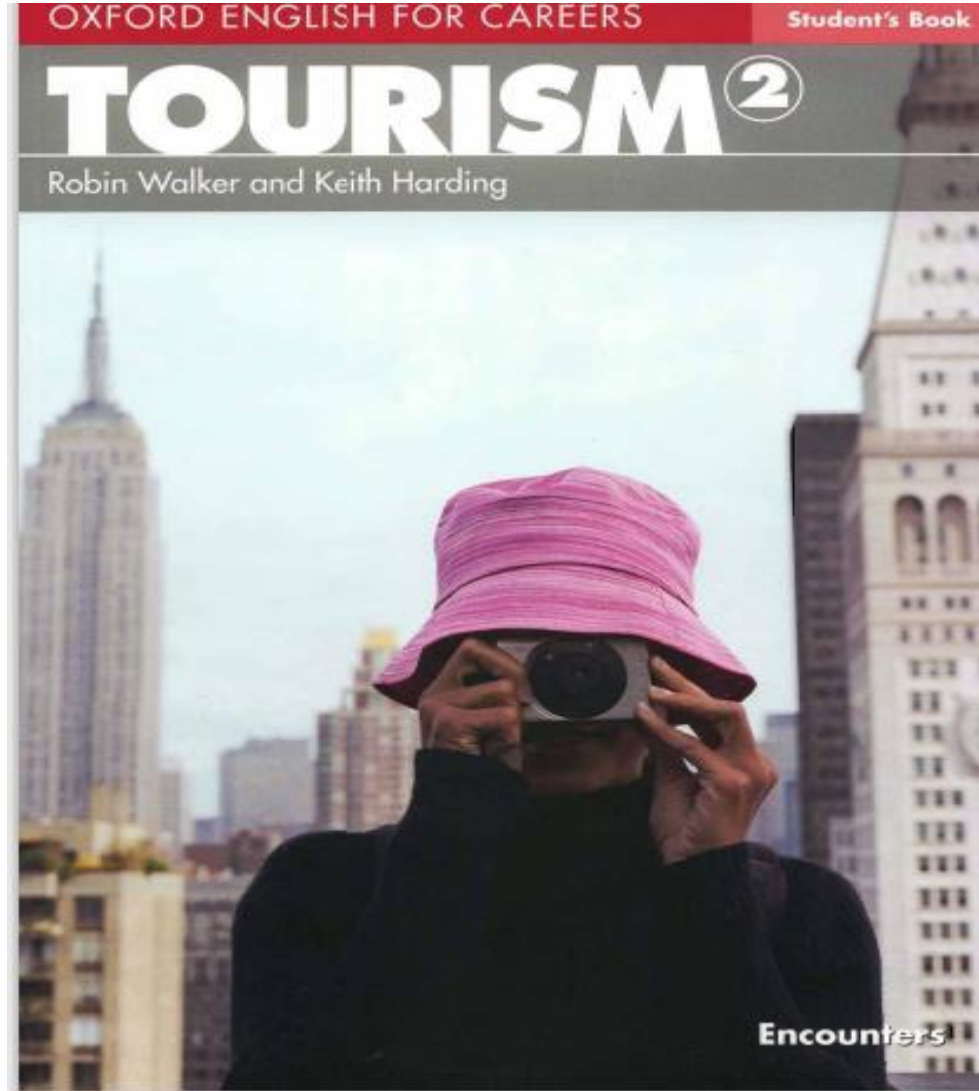
Resim 2. Speakout pre-intermediate kitap kapağı
Kaynak: Clare ve Wilson, 2018

"Speakout English Pre-Intermediate" kitabı, Orta Altı (Pre-Intermediate) seviyesinde yabancı dil olarak İngilizce öğrenmek isteyen öğrencilerine yönelik olarak hazırlanmış olan oldukça kapsamlı bir materyaldir. Kitabın seviyesi, CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) sistemine göre A2-B1 seviyelerine denk gelmektedir; dolayısıyla bu düzeydeki kitabı kullanan öğrenciler; temel düzeyde dil bilgisi ve kelime dağarcığına sahip olup, günlük iletişimde kendilerini ifade edebilir, basit metinleri anlayabilir ve temel etkileşimlerde bulunabilirler. "Speakout English Pre-Intermediate" kitabının yazarları Antonia Clare ve JJ Wilson'dur. Yayınevi olarak da bu kitap, Pearson Education tarafından yayımlanmıştır ve ilk baskısı 2011 yılında yapılmıştır. Kitap dünyada birçok kurum ve kuruluş tarafından İngilizce eğitimi için benimsenmekte olup, kitabın her düzeyi bulunmaktadır. Ayrıca, Pearson Education, dil eğitimi alanında, oldukça bilinen yaygın ve popüler bir kurumdur. Kitap, sadece turizm fakültelerinde yabancı dil eğitiminde değil, aynı zamanda birçok fakültede genel bağlamda İngilizce 'deki dil becerilerinin kazandırılmasında kullanılması mümkündür.

Kitabın genel hedefleri göz önüne alındığında; özellikle dört temel beceri olan dinleme, konuşma, okuma ve yazma konularında kapsamlı çalışmalar kitap boyunca yer almaktadır. Bu yüzden "Speakout English Pre-Intermediate" kitabının içeriğinde öğrencilerin dört becerilerini geliştirecek dilbilgisi konu anlatımları ve örnekleri, dinleme becerileri ile çalışmaları, okuma becerilerine yönelik metinler ve sorular, konuşmayı geliştirecek pratiklere ve yazma ile ilgili aktivitelere yer verilmiştir. Kitapta teorik bilginin yanı sıra pratik bilgiler ve örnekler yoğun bir şekilde işlenmiş olup, kitap boyunca öğrencilerim hem etkileşim düzeyi hem de motivasyonu en üst düzeyde tutulmaya çalışılmıştır.

Ayrıca, "Speakout English Pre-Intermediate" kitabı, öğrencilerin hafızasında uzun süre yer alabilecek ve dil gelişimlerine ultra düzeyde katkı sağlayacak geniş düzeyde görsel ve işitsel öğelere yer verilmiştir. Bu öğelerle birlikte öğrencilerin dil becerileri birçok alanda geliştirilmesi ve anlamlandırılması hedeflenmiştir. Sonuç olarak, "Speakout English Pre-Intermediate" kitabı, etkili bir iletişim sağlamak amacıyla İngilizce dil becerilerini geliştirmek isteyen ve A2-B1 seviyelerinde olan öğrenciler için ideal bir kaynaktır. Hem sınıf içi hem de bireysel zengin aktiviteler kitap boyunca sunulmuş olup, dil eğitiminde etkin ve motivasyonu yüksek bir hedef gözlemlenmiştir. Kitabı aktif olarak kullanan öğretmen ve öğrenciler ders boyunca, dersi maksimum düzeyde eğlenceli bir şekilde kullanabilirler.

4.1.3. Oxford English for careers: tourism 2 İngilizce ders kitabının seviye ve kapsam analizi

Resim 3. Oxford English for careers: tourism 2 kitap kapağı

Kaynak: Walker ve Harding, 2009

"Oxford English for Careers: Tourism 2" kitabı, turizm sektöründe eğitim görmek isteyen öğrencilerin Yabancı dil olarak İngilizce dil becerilerini geliştirmek ve yeni uygulamalar kazandırmak amacıyla tasarlanmış bir kaynaktır. Bu kitap, genellikle Orta (Intermediate) düzeydeki İngilizce öğrencilerine hitap etmektedir ve CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) sistemine göre B1-B2 seviyelerine denk gelmektedir. Eserin seviye düzeyine bakıldığında Intermediate düzeyinde, yani başka bir deyişle orta düzeyde B1-B2 varyantları arasında olmasından ötürü; bu kitapta çoğunlukla orta düzeyde dil bilgisi, kelime çalışmaları, karmaşık ve

ileri düzeyde metin, metinlerin analizi, dinleme becerileri, konuşmaya yönelik sorular ve “essay” yazmayı baz alan birtakım aktiviteler yer almaktadır.

Kitap, mesleki İngilizce bağlamında bir ders kitabı olarak değerlendirildiğinden, bu kitaptaki birçok aktivite turizm sektörüne özgü terminoloji ve iletişim becerilerini vurgulamaktadır. Ayrıca, turizm öğrencilerin; turizm sektöründeki birçok alanda profesyonel etkin, başarılı ve özgüven içerisinde hedef dilde iletişim kurdurmayı amaçlamaktadır. Kitabın genel olarak kapsam içeriği incelendiğinde bunun amaçlar ile paralel bir biçimde birtakım mesleki diyaloglar, vaka analizleri ve sektörel senaryolarla hem dil becerileri hem de dil pratiği geliştirilmeye çalışılmıştır.

Genel olarak kitap ünitelerine ve bölümleri incelendiğinde turizm sektörü ile birçok mesleki ana başlık görülmekte olup, bu ana başlıklar şöyle sıralanabilir: müşteri hizmetleri, tur organizasyonları, rezervasyon işlemleri, otel işlemleri, konaklama işlemleri, restoran işlemleri, gastronomi ve turist rehberliği gibidir. Bu kapsamlı yaklaşım, öğrencilere geniş bir perspektif kazandırarak, sektördeki farklı roller ve görevler hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamaktadır. Bu nedenle, "Oxford English for Careers: Tourism 2" kitabı, hem akademik hem de mesleki bağlamda İngilizce dil becerilerini ilerletmek isteyen öğrenciler için ideal bir kaynaktır.

4.2. Ders Kitaplarının İçindekiler Kısımının Değerlendirilmesi

Bu bölümde kapak ve basım bilgilerinde sonra gelen içindekiler kısmı ile ilgili birtakım bilgiler sunulmuştur. İçendekiler kısmının başlıkları uzun olsa dahi, kitap bağlamında her ünite için hem hedefleri hem de dört beceri bağlamında bölümlendirme çatısı altında amaçları ve görevleri sunmuştur. Bu bölümde çalışmamızın örneklemini oluşturan kitaplar ayrı ayrı incelenmiştir.

4.2.1 New total English pre-intermediate İngilizce ders kitabının “içindekiler” kısmının analizi

Bu kitabın içindekiler bölümüne bakıldığında her ünite ile ilgili bölümler ve kazanımlar ayrı ayrı verilmiştir. Kitaptaki ünitelerin dil becerilerine göre kazanımları geniş şekilde sunulmuş olup, sütun başlıklar “Unit,” “Can do”, “Grammar” , “Vocabulary”, “Speaking and Pronunciation”, ve “Listening and “Reading” şeklinde sunulmuştur. İçindekiler kısmına bakıldığında kitap dört beceri ve dört becerinin oluşmasını sağlayan alt temel becerilere yer verdiği görülmektedir. Kitabın içindekiler

kısımındaki sütunlar geniş olduğundan başlıklar bölünerek incelenmiştir. Aşağıda resimde kitaptan alınmış içindekiler kısmının ilk sütunları gösterilmiştir.

Contents

UNIT	Can do	Grammar
Do you know...? p 8		
1 24 hours p 9–18	1.1 Are you a culture vulture?	Discuss likes and dislikes
	1.2 Monday to Friday	Talk about how often you do things
	1.3 At the same time	Talk about what you're doing now and around now
	Communication p 16 Writing bank p 135	Describe your learning needs How to... talk about your learning needs Write about yourself and your interests How to... join ideas and sentences (1)

Resim 4. İçindekiler 1 (New Total English)

Kaynak: (Crace, A., ve Acklam, 2011:4)

İçindekiler kısmının ilk sayfasından alınan üç sütun incelendiğinde; İlk sütun ünite ile ilgili olup alt kısımlarda ünitenin ana başlığı verilmiştir. İlk sütunun alt başlıkları ünite ile ilgili olan üç başlığı ve diğer kısımdaki başlık ise ünitenin sunmuş olduğu iletişimsel ve yazma becerisi ile ilgili olan kısımdır. İkinci sütun “can do” sütunu olup bu bölümde ünite hedeflenen kazanımlar verilmiştir. İlk ünite olduğundan günlük konuşma ile ilgili birtakım basit kazanımlara yer verilmiştir. Bu kazanımlar şöyledir:

- Sevdiklerini ve sevmediklerini tartışma,
- Bazı şeyleri ne sıklıkla yaptığı hakkında konuşma,
- Şimdi ya da son dönemlerde yaptıkları hakkında konuşma,
- Öğrenme ihtiyaçlarını ifade etme ve kendisi ile ilgileri hakkında yazabilme.

Bu bölümün üçüncü sütünü incelendiğinde ise ünite boyunca öğrencilerin karşılaşacağı ve öğrenmesi gereken dilbilgisi konularına yer verilmiştir. Bu konular incelendiğinde ilk konu “likes and dislikes” olup, bu konu temel dil eğitiminde günlük yaşamda aktif bir dil becerisi göstermek amacıyla kullanılmaktadır. İkinci konu ise Geniş zamanda sıklık zarfları olup, bu konu İngiliz dili eğitiminde en temel konudur ve yabancı dil olarak İngilizce’yi öğrenen tüm öğrencilerin esas hedefleri arasında yer almaktadır. Ünitenin üçüncü ve son dilbilgisi konusu ise şimdiki zamandır. Bu zamanı öğrenen öğrenciler; hedef dilde günlük yaşantılarını ya da bulunduğu anı aktif bir

şekilde ifade edebilme yetisine sahip olurlar; bu yüzden birçok temel ya da orta düzey öncesi dil eğitim programlarında buna sıklıkla yer verilmektedir. Bu zamanın kullanımı, kullandığı zaman zarfları ve bağlamlara da ünite kapsamında değinilmektedir.

Vocabulary	Speaking and Pronunciation	Listening and Reading
Going out	Sentence stress	R What do you like doing at the weekend?
Describing your day and lifestyle	do/does How to... respond to information	L Valentino Rossi – motorcycle champion
Time phrases		R Online chatting
Reference p 17, Review and Practice p 18		

Resim 5. İçindekiler 2 (New total English)
Kaynak: Crace, A., ve Acklam, 2011:4

Kitabın içindekiler kısmından alının bu resim de yine birinci ünite ile ilişkili olup, ünitenin diğer sütunlarını ifade etmektedir. Bu resimde kelime olarak “Vocabulary”, konuşma ve telaffuz olarak “Speaking and Pronunciation” ve dinleme ile okuma olarak “Listening and Reading” sütunlarına yer verilmiştir. Sütun başlıkları incelendiğinde hem dil becerilerinin alt becerilerine yer verilmiş hem de dil becerilerine genel olarak değinmişti; ancak bu bölümde tüm dil becerileri ayrı ayrı olarak verilmemiştir. Bunun yerine, konuşma ve telaffuz aynı başlığı verilmiş ve yine dinleme ile okuma aynı başlık içerisinde yer almıştır. Birinci ünitenin üçüncü sütunu olan “Vocabulary” kısmında; dışarı çıkma, gününü ve günlük yaşam stilleri ve zaman ifadeleri ile ilgili kelimeler dikkat çekmektedir. Diğer sütünde ise cümlede vurgu ile geniş zamanın yardımcı fiilleri olan “do /does” ile ilgili konular ön plandadır. Son kısım olan dinleme ve okuma bölümünde ise bazı dinleme ile okuma başlıklarına değinilmiştir. Bu başlıklar güncel ve genel başlıklar olup, esas amaç hedef dilde orta düzey öncesi birtakım konuşma ve okuma becerisi kazandırmaktır.

4.2.2. Speakout English pre-intermediate İngilizce ders kitabının “içindekiler” kısmının analizi

Bu kitap da önceki kitaba benzer bir şekilde; içindekiler bölümünü benzer ele almıştır. Bu kitapta her ünite ile ilgili bölümler ve kazanımlar ayrı ayrı verilmiştir. Kitaptaki ünitelerin dil becerilerine göre kazanımları geniş şekilde sunulmuş olup, sütun başlıkları; “Lesson” ,”Grammar / Function” , “Vocabulary”, “Pronunciation”, “Reading” , “Listening / DVD”, “Speaking” , “Writing” şeklinde sunulmuştur. İçindekiler kısmına bakıldığında kitap dört beceri ve dört becerinin oluşmasını sağlayan alt temel becerilere yer verdiği görülmektedir. Kitabın içindekiler kısmındaki sütunlar geniş olduğundan başlıklar bölünerek incelenmiştir. Aşağıda resimde kitaptan alınmış içindekiler kısmının ilk sütunları gösterilmiştir.

CONTENTS				
LESSON	GRAMMAR/FUNCTION	VOCABULARY	PRONUNCIATION	READING
UNIT 1 LIFE page 7 BBC Interviews What do you look for in a friend?				
1.1 Feeling good? page 8	question forms	free time	stressed words	understand an article about the secrets of happiness
1.2 True love page 10	past simple	relationships	past simple verbs: -ed endings	
1.3 Nice day, isn't it? page 12	making conversation	conversation topics	linking	
1.4 Someone Special page 14				

Resim 6. İçindekiler 1 (Speakout)

Kaynak: Clare ve Wilson, 2018:2

İçindekiler kısmının ilk sayfasından alınan üç sütun incelendiğinde; önceki kitaba benzer bir şekilde, ilk sütun ünite ile ilgili olup ünitenin ana başlığı olan “LIFE” yazılmış ve alt kısımlarda ise 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 şeklinde ünitenin ana alt başlıkları verilmiştir. İlk sütunun dört alt başlığı ünitenin ana konusu ile ilişkili başlıklara yer vermiştir. İki sütunda ise dilbilgisi/ kazanımlara yer vermiştir. Bir önceki kitabın aksine içindekiler kısmında; her dil beceresi ve dil becerisi ile ilgili alt beceriler ayrı ayrı verilmiştir. İkinci sütunda; soru formları, geçmiş zaman ve diyalog oluşturma kazanımlara dilbilgisi açısından yer vermiştir. Üçüncü sütunun İngilizce başlığı kelime anlamında olup, “boş zaman”, “ilişkiler”, “sohbet konuları” bağlamında kelime ve kelime çalışmalarına yer vermiştir. Dördüncü sütunun İngilizce başlığı “Telaffuz”

anlamında olup, “vurgulu kelimeler”, “-ed ile biten geçmiş zamanlı fiillere” ile “bağlantı” başlıkları altında telaffuz ve pratiklere yer vermiştir. Resimdeki son sütun ve birinci ünitenin beşinci sütunu olan “Reading”, Türkçesi “okuma” anlamındadır. Bu başlıkta “mutluluğun sırları ile ilgili bir makaleyi anlama” alt başlığı kazanım olarak verilmiştir. Bu alt başlık incelendiğinde; bu ünite de mutluluk ile ilgili bir okuma parçasının olduğu ve yine öğrencilerin önceki hedefler ile kazanımlar çerçevesinde; bu parçayı analiz etmeyi, parça ile ilgili değişik tekniklerde verilen pratikleri yapmayı temel aldığı görülmektedir. İlk beş sütünde verilen ana başlıklar ile alt başlıklar kitabın seviyesi ile uygun olup, hedef alının dil öğretim kazanımlarının gerçekleşmesi bağlamında koordineli olarak saptanmış ve işlenmiştir.

LISTENING/DVD	SPEAKING	WRITING
	ask and answer questions about holidays and weekends	
listen to stories about offers of marriage	ask and answer personal questions	write about an important year in your life; improve your use of linking words
understand routine exchanges	making conversation	
 Miranda: watch an extract from a sitcom about a woman called Miranda	talk about important people in your life	write about your best friend

Resim 7. İçindekiler 2 (Speakout)

Kaynak: Clare ve Wilson, 2018:2

Kitabın içindekiler kısmından alının bu resim de yine birinci ünite ile ilişkili olup, ünitenin diğer sütunlarını ifade etmektedir. Bu resimde sütun başlıkları olarak incelendiğinde birinci ünitenin altıncı, yedinci ve sekizinci sütunlarını teşkil etmektedir. İngilizce başlık olarak verilen altıncı sütunun Türkçe karşılığı “Dinleme/DVD” şeklinde olup, bu bölümdeki hedef kazanımlar ve aktiviteler yabancı dil olarak İngilizce öğrenen öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmektir. Bu bağlamda, bu sütünde öğrenciler “evlilik teklifleriyle ilgili hikâyeler dinleme”, “rutin değişimleri” anlama başlıklarında dinleme metinlerini dinleyecek ve ilgili sorulara yanıt bulacaklarıdır. Benzer bir biçimde son alt başlıkta ise “Miranda adında bir sitcom dan kesit izleme” alt başlığında öğrenciler video izleyip sadece işitsel olarak değil aynı zamanda dinleme becerilerini görsel olarak da takviye edecektir. İngilizce başlık olarak verilen yedince sütunun Türkçe karşılığı “Konuşma” şeklinde olup, bu bölümdeki hedef kazanımlar; “Tatiller ve hafta sonları hakkında sorulara sorup cevaplama”, “kişisel sorular sorup ve cevaplama”,

“diyaloglar oluşturma” ve “hayatınızdaki önemli kişiler hakkında konuşma” şeklindedir. Bu bölümde öğrencilerin konuşma becerilerine yönelik temalar oluşturulmuş ve bu temalar ile ilgili aktivitelere yer verilmiştir. İngilizce başlık olarak verilen ve son sütun olan sekizinci sütunun Türkçe karşılığı “Yazma” olup, bu sütündeki hedef kazanımlar; “Hayatınızdaki önemli bir yıl hakkında yazma; bağlaç kullanımınızı geliştirme” ile “en iyi arkadaşınız hakkında yazma” şeklindedir. Bu başlıklar incelendiğinde asıl amacın yazma becerisini orta düzey öncesi şeklinde iletirmek ve pratikler yapmaktır. Genel olarak ünitenin tüm sütunları yabancı dil olarak İngilizce orta düzey öncesi öğrencilerin hedef dildeki becerilerini ve pratikliklerini geliştirmeyi amaçlamaktadır; bu bağlamda tema, teknik ve yöntemlere yer verilmiştir.

4.2.3. Oxford English for careers: tourism 2 ingilizce ders kitabının “içindekiler” kısmının analizi

Bu kitap da önceki kitaplara benzer bir şekilde; içindekiler bölümünü benzer ele almıştır. Bu kitapta her ünite ile ilgili bölümler ve kazanımlar ayrı ayrı verilmiştir. Kitaptaki ünitelerin dil becerilerine göre kazanımları geniş şekilde sunulmuş olup, sütun ana başlıkları; “ *CAREER SKILLS AND KNOWLEDGE*” , “*LANGUAGE SKILLS*” ve “*LANGUAGE KNOWLEDGE*” olup, alt başlıkları; “*It’s my job / where in the World*”, “*Customer care*” , “*find out*”, “*listening*”, “*reading*”, “*speaking*”, “*writing*”, “*Language spot*”, “*Vocabulary*” ve “*Pronunciation*” şeklinde sunulmuştur. İçindekiler kısmına bakıldığında kitap dört beceri ve dört becerinin oluşmasını sağlayan alt temel becerilere ile bu beceriler için gerekli dil yetisinin bilgisine yer verdiği görülmektedir. Kitabın içindekiler kısmındaki sütunlar geniş olduğundan başlıklar bölünerek incelenmiştir. Aşağıda resimde kitaptan alınmış içindekiler kısmının ilk sütunları gösterilmiştir.

Contents

CAREER SKILLS AND KNOWLEDGE			LANGUAGE SKILLS		
It's my job / Where in the world?	Customer care	Find out	Listening	Reading	Speaking
1 Arrivals = p.4					
Singapore	Cultural differences in greetings	Points of arrival to the place where you are studying	Greeting and introducing Car hire dialogue	Welcome – the first encounter Cape Town arrival information	Welcoming visitors Car hire at an airport

Resim 8. İçindekiler 1 (Tourism 2)

Kaynak: Walker ve Harding, 2009: 2

İçindekiler kısmının ilk ünitesinden alınan başlıklar ve alt başlıklar incelendiğinde diğer kitaplarla benzer bir şekilde dil becerileri ve dil becerilerin alt becerileri hedef alınmıştır; ancak bu kitapta biraz daha farklı olarak dil becerilerin yanında dilin kullanıldığı mesleki ortamlara yer verilmiştir. Dolayısıyla, kitabın içindekiler kısmından ve yine kitabın isminden de anlaşıldığı üzere “Mesleki İngilizce” bağlamında başlıklara yer verildiği görülmektedir. İngilizce olarak verilen ilk ana başlığın Türkçesi “Kariyer Becerileri ve Bilgisi” şeklinde olup, alt başlıklarında ise “Mesleğimdir / Dünyanın neresinde?”, “Müşteri İlgisi” ve “Keşfet” şeklinde alt sütunlara yer verilmiştir. Alt sütunların birincisi olan kısım bir şehir ismi olup “Singapur” belirlenmiştir. İkinci sütunda ise ele alınan temanın Türkçe karşılığı “Selamlaşmalarda Kültürel Farklılıklar” dır. Üçüncü sütünün alt başlığında ise “Okuduğunuz yere varış noktaları” dır. Bu üç temadaki başlıklar mesleki bağlamda turizm öğrencilerine yönelik çalışmaları hedef almıştır. Dil becerileri ana başlığında yer alan dördüncü sütunun Türkçesi “Dinleme” olup, “Selamlaşma ve Tanışma” ile “Araba Kiralama Diyaloğu” şeklinde hedef dilde dinleme becerisini geliştirmeye yönelik konu ve aktivitelere yer verilmiştir. Yine bu ana başlıkta yer alan beşinci sütun incelendiğinde, bu başlığın Türkçe karşılığı “Okuma” olup, “ İlk buluşmayı Karşılama”, “ Cape Town’a varış Bilgisi” şeklinde alt başlıklı temalara yer verilmiştir ve bu temalarla hedef dilde okuma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu resimdeki son sütun olan altıncı sütun “Konuşma” ile ilgili olup, “Ziyaretçileri Karşılama” ile “Havalimanında Araba Kiralama” gibi başlıklara yer verilmiştir. Bu başlıklarda da konuşma becerilerini geliştirme çatısı altında uygun aktiviteler ile işlenmiştir.

LANGUAGE KNOWLEDGE			
Writing	Language spot	Vocabulary	Pronunciation
Arrival information	Greeting and introducing	Car hire Arriving and moving on	Makes of car

Resim 9. İçindekiler 2 (Tourism 2)

Kaynak: Walker ve Harding, 2009: 2

Kitabın içindekiler kısmından alının bu resim de yine birinci ünite ile ilişkili olup, ünitenin diğer sütunlarını ifade etmektedir. Bu resimde sütun başlıkları olarak incelediğinde birinci ünitenin yedinci, sekizinci, dokuzuncu ve onuncu alt başlıklarındaki sütunları ifade etmektedir. İngilizce olarak verilen yedinci sütunun Türkçe karşılığı “Varış Bilgisi” olup, söz konusu tema ile ilgili yazma aktivitelerini kapsamaktadır. İngilizce olarak verilen sekizinci sütunun Türkçe karşılığı “Dil noktası” olup, dil bilgisi ana başlığının altında yer almaktadır. Bu bölümde “Selamlaşma ve Tanışma” ile ilgili alt başlıklı temayı kapsayan dil teknik ve bilgilerine yer verilmiştir. İngilizce olarak verilen dokuzuncu sütunun Türkçe karşılığı “Kelime” olup, burada “Araba kiralama, varış ve hareket etme” ile ilgili bağlamsal kelime ve aktivitelerine yer verilmiştir. İngilizce olarak verilen onuncu ve son sütunun Türkçe karşılığı ise “Telaffuz” olup, bu başlıkta “araba yapıları” ile ilgili birtakım kelimelerin doğru telaffuz aktivitelerine yer verilmiştir. Sonuç olarak bu kitabın içindekiler kısmı da diğer kitaplara benzer bir şekilde hem dil becerilerine hem de dil becerilerinin kapsamış olduğu alt becerilere yer vermiştir, bunun yanında mesleki kelime ve becerileri kazandırmak amacıyla hedef dili mesleki tema ve kelimelerle ile harmanlayarak öğretimi sağlamıştır.

4.3. Ders Kitaplarının Ünitelendirme Açısından İncelenmesi

Bu bölümde her bir ders kitabı içerisinde yer alan ünite, ünite sayıları ve ünite başlıklarının hem İngilizcesi hem de Türkçesi incelenmiştir. Buradaki amaç; ders

kitaplarının ünitelendirilirken dil eğitimi-öğretimine katkısı ne düzeyde incelendiği ve ünite konu işe başlıklarının Turizm rehberliği öğrencilerinin genel olarak yaban dil olarak İngilizce öğrenimine katkısı ne düzeyde olduğu belirlemektir.

4.3.1. New total English pre-intermediate İngilizce ders kitabının ünitelendirme bağlamında kısmının analizi

Bu bölümde New Total English Pre-Intermediate İngilizce ders kitabının genel başlık olarak ünite sırası, ünitenin İngilizce ismi ve ünitenin Türkçe çevirisi tablo içerisinde verilmiştir. Daha sonra verilen tablodaki ünite başlıkları dil eğitimi ile öğretimi çerçevesinde genel olarak analiz edilmiş ve bu ünitelerin Turizm Rehberliği öğrencileri ile rehber adaylarının yabancı dil olarak İngilizce öğrenirken ne düzeyde katkı sağladığı analiz edilmiştir. Bu çerçevede, ünite bağlamında konuların güncelliği, günlük yaşantıya uyumu, mesleki uyumu, çevresel faktörlerle uyumu gibi durumlar göz önüne alınmıştır.

Tablo 1. New total English pre-Intermediate ünitelendirme

Ünite	İngilizce İsmi	Türkçe İsmi
Ünite 1	24 Hours	24 Saat
Ünite 2	Music	Müzik
Ünite 3	Taste	Tat
Ünite 4	Survival	Hayatta Kalma
Ünite 5	Stages	Aşamalar
Ünite 6	Places	Yerler
Ünite 7	Body	Vücut
Ünite 8	Speed	Hız
Ünite 9	Work	İş
Ünite 10	Travel	Seyahat Etmek
Ünite 11	Influence	Etki
Ünite 12	Money	Para

New Total English Pre-intermediate İngilizce ders kitabının üniteleri incelendiğinde; 12 adet başlığının olduğu ve bu başlıkların hepsinin tek kelimeden oluştuğu görülmektedir. İngilizce başlıkları çok kapsamlı ve genel başlıklar olarak karşımıza çıkmaktadır ve bu başlıkların geniş kapsamlı ve çeşitli olması, öğrencilerin dil

eğitimine olan ilgisini artırarak öğrenmeyi daha etkili ve motive edici hale getirir. Ayrıca, bu temalar turist rehberliği mesleğiyle doğrudan ilgili olduğundan, öğrencilerin öğrenim süreçlerini daha anlamlı ve bağlamsal kılar, böylece mesleki yeterliliklerini artırır. Örneğin, "24 Saat" ve "Yerler" gibi üniteler, turist rehberlerinin günlük rutinlerinde ve turistlere şehir turu yaptırırken karşılaştıkları durumları simüle ederek pratik dil becerilerini artırmalarını sağlar. "Müzik" ve "Tat" üniteleri, kültürel turlar sırasında kullanılabilir bilgi ve kelime dağarcığını genişletir. "Hayatta Kalma" ve "Etki" gibi üniteler, kriz durumları ve ikna edici konuşmalar için gerekli olan dil becerilerini geliştirir. "Places" ünitesinde yer verilen dil konuların özellikle de Turizm Rehberliği bölümünde okuyan öğrencilerin mesleki ve günlük yaşamda ihtiyaç duyduğu İngilizceye oldukça katkı sunacağı aşıkardır çünkü bu ünitadaki kelime, dil bilgisi yapıları ve verilen temalarla birlikte öğrenciler gelecekteki mesleklerine şimdiden hazırlanmış oluyorlar ve dili motive olmuş biçimde kullanıyorlar.

4.3.2. Speakout English pre-intermediate İngilizce ders kitabının ünitelendirme bağlamında kısmının analizi

Bu bölümde Speakout English Pre-Intermediate İngilizce ders kitabının genel başlık olarak ünite sırası, ünitenin İngilizce ismi ve ünitenin Türkçe çevirisi tablo içerisinde verilmiştir. Daha sonra verilen tablodaki ünite başlıkları dil eğitimi ile öğretimi çerçevesinde genel olarak analiz edilmiş ve bu ünitelerin Turizm Rehberliği öğrencileri ile rehber adaylarının yabancı dil olarak İngilizce öğrenirken ne düzeyde katkı sağladığına değinilmiştir.

Tablo 2. Speakout English pre-intermediate ünitelendirme

Ünite	İngilizce İsmi	Türkçe İsmi
Ünite 1	Life	Yaşam
Ünite 2	Work	İş
Ünite 3	Time out	Zaman Aşımı
Ünite 4	Great Minds	Mükemmel Dehalar
Ünite 5	Travel	Seyahat
Ünite 6	Fitness	Spor
Ünite 7	Changes	Değişimler
Ünite 8	Money	Para
Ünite 9	Nature	Doğa
Ünite 10	Society	Toplum
Ünite 11	Technology	Teknoloji
Ünite 12	Fame	Şöhret

"Speakout English Pre-Intermediate" kitabının ünite başlıkları, turist rehberliği bölümünde okuyan öğrencileri ile turist rehberi adaylarının dil eğitimine önemli katkılar sağlayacak biçimde yazıldığı düşünülmektedir. Her bir ünite başlığı, hem genel dil becerilerini geliştirmek, hem günlük yaşamda dili aktif bir biçimde kullanmaya yönelik konular, hem de mesleki terminolojiyi ve bağlamı zenginleştirmek için özel olarak yer almaktadır.

Ünite başlıkları incelendiğinde; "Life" (Yaşam) ve "Work" (İş) üniteleri, öğrencilerin hem kişisel hem de profesyonel hayatlarında kullanabilecekleri temel dil becerilerini kapsar. Bu temel dil becerileri kapsamında öğrenciler günlük yaşamları ile iş hayatları arasında bağlar kurarak bunu hedef dilde ifade edebilecektir. "Time Out" (Zaman Aşımı) ve "Travel" (Seyahat) üniteleri, ise özellikle turizm alanında eğitim alan bu öğrencilerin mesleki doyumu sağlama ve mesleki çatıdan hızlı, etkili ve anlaşılır bir iletişim sağlamalarına katkıda bulunacaktır. Diğer başlıklar olan, "Great Minds" (Mükemmel Dehalar) ve "Technology" (Teknoloji) gibi üniteler, öğrencilerin kültürel ve bilimsel bağlamlarda bilgi aktarımını sağlar ve yine bu konularda hedef dildeki kelimeleri doğru bağlamda ve başlıkta kullanmalarına imkan sağlayacaktır. "Fitness" (Spor) ve "Changes" (Değişimler) üniteleri, incelendiğinde ise bu konu başlıkları günlük yaşantımızla ilgili olup, sağlıklı yaşam ve değişim yönetimi bağlamında turist rehberlerinin sağlık ve güvenlikle ilgili bilgilendirme yapmalarını kolaylaştırır, hedef

dili kullanmayı etkinleştirir. "Money" (Para) ve "Nature" (Doğa) üniteleri, ise bu alanda eğitim alan ya da günlük yaşantıda ekonomi ile çevre hakkında uluslararası çalışmalarda yer alacak bireyler için birtakım gelişimlere imkan sağlayacağı aşıkardır. Son iki ünite başlığı olan "Society" (Toplum) ve "Fame" (Şöhret) üniteleri, toplumsal dinamikler ve popüler kültür hakkında bilgi sahibi olmayı ve bu konularda etkili iletişim kurmayı teşvik eder. Bu üniteler çerçevesindeki kelimeler ile dil yapıları söz konusu öğrenciler tarafından edinmiş olunur.

Sonuç olarak, Speakout Pre-Intermediate English kitabında verilen ünite başlıkları; ilgili öğrencilerin hem dil becerilerini hem de mesleki farkındalığını ulusal ve uluslararası ortamda öğrenip, bunları hedef dilde gerekli dil becerileri ile harmanlayarak geliştireceği aşıkardır. Bu da öğrencilere birtakım iletişimsel konularda çok yönlü ve kapsamlı edinimler kazandırmaktadır.

4.3.3. Oxford English for careers: tourism 2 İngilizce ders kitabının ünitelendirme bağlamında kısmının analizi

Bu bölümde Speakout English Pre-Intermediate İngilizce ders kitabının genel başlık olarak ünite sırası, ünitenin İngilizce ismi ve ünitenin Türkçe çevirisi tablo içerisinde verilmiştir. Daha sonra verilen tablodaki ünite başlıkları dil eğitimi ile öğretimi çerçevesinde genel olarak analiz edilmiş ve bu ünitelerin Turizm Rehberliği öğrencileri ile rehber adaylarının yabancı dil olarak İngilizce öğrenirken ne düzeyde katkı sağladığına değinilmiştir.

"Tourism 2" kitabının ünite başlıkları incelendiğinde, bu başlıkların turizm alanında eğitim gören öğrenciler ya da adaylar için uygun olduğu açıkça görülmektedir. Dolayısıyla bu başlıklarla birlikte İngilizce dil eğitimine önemli katkılar sağlanacak ve mesleki bağlamda gerekli olan dil becerilerini ve terminolojiyi öğretmeye mesleki yetkinlikler geliştirilecektir.

Aşağıdaki tabloda kitapta yer alan ünitelerin sırasıyla hem Türkçe hem İngilizce isimlendirilmesi sunulmuştur. İlgili tabloda sunulan verilerin tümü Oxford English for careers: Tourism 2 kitabın elde edilmiştir.

Tablo 3. Oxford English for careers: tourism 2 ünitelendirme

Ünite	İngilizce İsmi	Türkçe İsmi
Ünite 1	Arrival	Varış
Ünite 2	A place to stay	Kalacak bir yer
Ünite 3	Tourism information services	Turizm bilgi servisleri
Ünite 4	Holiday rep	Tatil temsilcisi
Ünite 5	Eating out	Dışarıda yemek
Ünite 6	Rural tourism	Kırsal turizm
Ünite 7	Attractions and events	Gezilecek yerler ve etkinlikler
Ünite 8	On tour	Turda
Ünite 9	Hotel entertainment	Otel eğlencesi
Ünite 10	Specialized tourism	Özel turizm
Ünite 11	Business travel	İş seyahati
Ünite 12	Checking out	Kontrol

Ünite başlıkları incelendiğinde; "Arrival" (Varış) ünitesi, turistlerin karşılanması ve ilk iletişim kurma becerilerini geliştirir, bu da rehberlerin turistlere profesyonel ve etkili bir karşılama sunmasını sağlar. "A Place to Stay" (Kalacak bir yer) ünitesi, konaklama düzenlemeleriyle ilgili terminolojiyi öğretir, öğrencilerin otel rezervasyonları ve konaklama seçenekleri hakkında etkili iletişim kurabilmesini sağlar. "Tourism Information Services" (Turizm Bilgi Servisleri) ve "Holiday Rep" (Tatil Temsilcisi) üniteleri, turistlere bilgi ve yardım sağlama becerilerini pekiştirir, bu da rehberlerin turistlerin ihtiyaçlarına hızlı ve doğru yanıt vermesini kolaylaştırır. "Eating Out" (Dışarıda Yemek) ünitesi, restoran ve yemek yerlerinde kullanılan terminolojiyi öğretir, bu da rehberlerin turistlerle yemek yeme düzenlemeleri hakkında etkili iletişim kurmasını sağlar. "Rural Tourism" (Kırsal Turizm) ünitesi, kırsal alanlarda düzenlenen turlar hakkında bilgi verir, bu da rehberlerin kırsal turizm destinasyonları hakkında bilgi aktarmasını kolaylaştırır. "Attractions and Events" (Gezilecek Yerler ve Etkinlikler) ve "On Tour" (Turda) üniteleri, turistlerle gezilecek yerler ve etkinlikler hakkında etkili iletişim kurma becerilerini geliştirir. "Hotel Entertainment" (Otel Eğlencesi) ünitesi, otel içi eğlence ve aktivitelerle ilgili terminolojiyi öğretir, bu da rehberlerin otel konuklarına eğlence seçenekleri hakkında bilgi vermesini kolaylaştırır. "Specialized Tourism" (Özel Turizm) ve "Business Travel" (İş Seyahati) üniteleri, belirli turizm türleri ve iş

seyahatleri hakkında terminolojiyi öğretir, bu da rehberlerin özel ilgi alanlarına yönelik turlar düzenlemesini ve iş seyahatleri hakkında bilgi vermesini sağlar. Son olarak, "Checking Out" (Kontrol) ünitesi, otelden ayrılma işlemleri sırasında kullanılacak dil becerilerini öğretir, bu da rehberlerin turistlerin çıkış işlemlerini sorunsuz bir şekilde gerçekleştirmesine yardımcı olur.

Bu ünite başlıkları, turist rehberliği öğrencilerinin gerçek yaşamda karşılaştıkları durumlara yönelik kapsamlı ve uygulamalı bir dil eğitimi sunar. Öğrenciler, turistlerle etkili iletişim kurmak için gerekli olan dil becerilerini ve mesleki terminolojiyi öğrenirken, aynı zamanda çeşitli turizm senaryolarında nasıl hareket edeceklerini de öğrenirler. Bu, onların profesyonel hayatta daha başarılı olmalarını sağlar ve turist rehberliği alanında daha etkili ve yetkin bir hizmet sunmalarına katkıda bulunur.

4.4. Ders Kitaplarının Metot ve Teknik Bağlamında Değerlendirilmesi

Üç farklı dil eğitimi kitabı olan New Total English Pre-Intermediate, Speakout English Pre-Intermediate (Integrated Skills) ve Tourism 2, dil öğretiminde çeşitli yöntemlerin ve tekniklerin kullanımını içermektedir. Her bir kitap, öğrencilere dil becerilerini geliştirmeleri ve pratik yapmaları için farklı yaklaşımlar sunar.

4.4.1 New total English pre-intermediate İngilizce ders kitabının metot- teknik açısından analizi

New Total English Pre-Intermediate kitabı, iletişimsel dil öğretimi yaklaşımını benimser. Bu yaklaşım, dilin gerçek iletişim bağlamında kullanılmasını vurgular ve öğrencilerin dil becerilerini doğal bir ortamda geliştirmelerini sağlar. Kitap, konuşma, dinleme, okuma ve yazma becerilerini bütünsel olarak ele alırken, günlük yaşamda sıkça karşılaşılan durumlar üzerinden öğrenmeyi destekler. Ayrıca kitapta dört beceriye yönelik birçok aktivite ve pratik bulunmaktadır. Aşağıda verilen resimler kitaptan alınan birtakım bölümleri göstermiş olup, bu bölümlerin iletişimsel yöntemle yazıldığına dair dört beceriden bazı kanıtları sunmaktadır.

Reading

1 a Match the photos (A–D) with the descriptions (1–4).

- 1 You are a 'party animal'. You like going out late and dancing. You like spending your free time with friends.
- 2 You are a 'workaholic'. You spend most of your time working and you aren't interested in other things. You don't go out much.
- 3 You are a 'couch potato'. You like staying in and eating junk food. You spend a lot of time watching television.
- 4 You are a 'culture vulture'. You like reading and learning new things. You spend your free time at museums and art galleries.

Resim 10. New total English pre-intermediate- reading örneği

Kaynak: Crace, A., ve Acklam, 2011:10

Söz konusu resim incelendiğinde; bu bölümün kitaptan “Reading” becerisini geliştirmeye yönelik yapılan bir aktivite olduğu görülmektedir. Öğrenci öncelikle sayfada verilen okuma parçasını okur, ardından verilen cümleleri uygun resimler eşleştirir. Bu kısımda hem iletişimsel yöntem, hem de görsel yönetime yer verilmiştir.

Vocabulary | going out

4 Make verb phrases with the words from A and B. Look at the text from exercise 1b to help you.

go ice skating

A

go go on go to

B

bowling the cinema clubbing a concert
an exhibition a guided walk/tour ice skating
a musical the theatre

5 Which activities from exercise 4 do you do in a typical weekend?

Resim 11. New total English pre-intermediate- vocabulary örneği

Kaynak: Crace, A., ve Acklam, 2011:11

Resim 11 incelendiğinde, bu bölümün ders kitabında kelime öğretimi ile ilgili olduğu açıktır. Kelime öğretimi kitap boyunca tüm ünitelerin her alt bölümünde yer almaktadır çünkü dil eğitiminde öğrencilerin hedef dildeki kelimeleri öğrenmesi elzemdir. Bu resim incelendiğinde, verilen aktivitelere basitten zora doğru gitmektedir. İlk olarak yalın halde fiiller verilmiş ve yapılar istenmiştir. Daha sonrasında ise bu fiilleri tamamlayacak uygun kelimelerin kutu içerisinde seçilmesi istenmiştir. Uygun bir biçimde cümlelerin oluşturulması ve diğer dil becerilerinin kullanımı ise 5 numaralı aktivite de istenmiştir.

Grammar | likes and dislikes

6

 Complete the Active grammar box. Check your answers with the text from exercise 1b.

Active grammar

☺☺☺ *I absolutely love having a big breakfast on Saturdays.*

1 ☺☺ I _____ having breakfast in a café.
☺ *I quite like working on my own.*

2 ☺ I _____ art.

3 ☹ I _____ working a lot.

4 ☹ I _____ going out on Saturday evenings.
☹ *I don't like getting up early at the weekends.*

5 ☹☹ I _____ the gym.
☹☹ *I can't stand doing nothing.*

After all the verb phrases, we use a verb in the -ing form or a noun.

see Reference page 17

Resim 12. New total English pre-intermediate- grammar örneği

Kaynak: Crace, A., ve Acklam, 2011:11

Resim 12 incelendiğinde, kitaptan dilbilgisi öğretimi ile ilgili alınan grammar kısmı olduğu görülmektedir. Dilbilgisi öğretim yöntemi incelendiğinde dolaylı bir eğitim yöntemi benimsenmiş olup, öğrenciye kural verilmeden kendilerinin kuralı bulması ve daha sonrasında ise kuralları öğrenmeleri için alt kısımda kaynak sayfası verilip incelenmesi istenmiştir. Ayrıca dilbilgisi becerilerinin daha çok pekişmesi için bu bölümden sonra boşluk doldurma, eşleştirme ve cümle düzenleme gibi bazı dil eğitim tekniklerini kapsayan alıştırmalara yer verilmiştir.

Pronunciation | sentence stress

8 **a** 1.2 When we speak, we stress particular types of words. Listen to two sentences and underline six words in each sentence which are stressed.

- 1 I really like watching television and I absolutely love going to the cinema.
- 2 He quite likes going for a walk, but he really hates going to the gym.

b Tick (✓) the types of words which are stressed in exercise 8a.

a content words, e.g. nouns and main verbs	☐
b non-content words, e.g. prepositions and pronouns	☐

9 Make the sentences from exercise 7 true for you. Work in pairs and tell each other your sentences. Use appropriate sentence stress.

see Pronunciation bank page 148

Resim 13. New total English pre-intermediate- telaffuz örneği
Kaynak: Crace, A., ve Acklam, 2011:11

İlgili resim incelendiği bu bölümde öğrencilerin hedef dili kullanırken uygun ve doğru telaffuzları kullanması amacıyla yapılmış olan bölümdür. Bölüm başlığı

“Pronunciation” yani Türkçesi “Telaffuz” dur. Burada öğrencilerin kullandıkları cümle ya da kelimelerin ne düzeyde vurgulamaları ve doğru telaffuzu çıkarmalarıyla ilgili alıştırmalar bulunmaktadır. Hemen “a” dan sonra bir CD simgesi olup, öğrenci öncelikle dinleme yapacaktır ve ardından birinci kısımda vurgulu yerin altını çizecektir, diğer kısımda ise vurgulanan kısımları belirleyecektir. Aynı zamanda daha detaylı ve doğru telaffuzları görmek için, aktivitenin alt kısımda kaynak sayfası verilip incelenmesi istenmiştir.

Speaking

10 Work in pairs and follow the instructions.

Student A: ask your partner the questions below. Make a note of his/her answers. Then answer your partner's questions.

Student B: answer your partner's questions. Then ask your partner the questions on page 129. Make a note of his/her answers.

A: *What are your main hobbies and interests?*

B: *I absolutely love playing the guitar. I'm in a band and we practise every Tuesday.*

How do you like spending your free time?

- 1** What are your main hobbies/interests?
- 2** Do you like musicals? Why/Why not?
- 3** What three things do you like doing on your birthday? Why?
- 4** What three kinds of sport or exercise do you like? Why?
- 5** What three things do you like doing with your family? Why?
- 6** Do you like going to art exhibitions? Why/Why not?
- 7** What three things don't you like doing? Why?

11 Which description from exercise 1a best describes your partner? Do you agree with your partner's description of you? Why/Why not?

11

Resim 14. New total English pre-intermediate- konuşma örneği
Kaynak: Crace, A., ve Acklam, 2011:11

Resim 14 incelendiğinde, bu bölümün kitaptan “Speaking” yani “Konuşma” ile ilgili olduğu anlaşılmaktadır. Diğer bölümler gibi bu bölümde kitaptaki tüm ünite ve alt başlıklarda ayrı olarak bulunmaktadır. Bu bölümün amacı; hedef dili öğretmede öğrencilere konuşma becerileri kazandırmak ve kendilerini özgürce ifade etmelerini sağlamaktır. Öğrencilere karşılıklı konuşmalar yapabilmeleri için, ikili gruplara ayrılmasını, verilen komutları takip etmeleri ve ardından broşür içinde verilen soruları birbirlerine sorarak yanıt bulmaları istenmiştir. 11. Aktivite de ise yapılan konuşma alıştırmalarına istinaden ikili görüşmede öğrencilerin birbirlerini değerlendirmeli ve hedef dilde eleştirisel becerilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Listening

1 **a** Work in pairs and try to answer the questions about James Bond.

- 1 Who wrote the James Bond books?
- 2 What is James Bond's job?
- 3 Which actor played the first Bond?
- 4 Which Bond film did Jack White and Alicia Keys sing in?

b Listen to the first part of a radio programme about James Bond films and check your answers.

2 **a** Listen to the second part of the programme. Match the artists (a–f) with the Bond songs.

a Carly Simon	d Duran Duran
b Alicia Keys and Jack White	e Madonna
c Paul McCartney and Wings	f Shirley Bassey

Another Way to Die ☒ Goldfinger ☐
Diamonds Are Forever ☐ Moonraker ☐
A View to a Kill ☐ Live and Let Die ☐
Nobody Does It Better ☐ Die Another Day ☐

b Listen again and complete the sentences.

- 1 Another Way to Die came out in the year _____.
- 2 The first James Bond theme song was _____.
- 3 Shirley Bassey sang _____ Bond songs in total.
- 4 Diamonds Are Forever came out in _____.
- 5 The only Bond theme song to reach Number One on the Billboard charts is _____.
- 6 Paul McCartney and Carly Simon had James Bond hits in the _____.
- 7 There was a mixed reaction to the song _____.

3 In groups, discuss the questions.

- 1 Do you like James Bond/other spy films? Why/Why not?
- 2 Do you think it is important for films to have good music? Why/Why not?

20

Resim 15. New total English pre-intermediate- dinleme örneği
Kaynak: Crace, A., ve Acklam, 2011:20

Resim 15 incelendiğinde, bu bölümde dinleme becerilerinin geliştirilmesine yönelik alıştırmalara yer verildiği görülmektedir. Dinleme yapmadan önce, öğrenciler genel görüşlerini sunmak ve paylaşmak amacıyla “Speaking” aktiviteleri yapmakta,

ardından dinleme metnini dinleyip 1b, 2a ve 2b bölümlerinde eşleştirme ve boşluk doldurma teknikleriyle alıştırmalar yapmaktadırlar. Son olarak 3. Bölümde gruplara ayrılp öğrendiklerini pekiştirme amacıyla konuşma aktiviteleri yapmaktadırlar. Burada asıl amaç dinleme becerilerini geliştirmek olsa bile, dinleme becerileri konuşma ile ilişkili olduğundan, konuşma becerilerinin de gelişimi hedeflenmiştir.

2 Review and practice

1 Complete the sentences with the Past Simple form of the verbs in brackets.

1 I learned to play the piano when I was a child.
My father taught me. (learn/teach)

2 He _____ his old computer and _____ a new one. (sell/buy)

3 My grandmother _____ on the pavement and _____ her arm. (fall/break)

4 When I was a child, I _____ in the countryside and _____ to school every day. (live/walk)

5 I was on a special diet last week. I only _____ fruit and I only _____ water. (eat/drink)

6 When we _____ on holiday last year, I _____ a lot of photos. (be/take)

7 I _____ to a concert last night and _____ two really good bands. (go/see)

4 Choose the correct words in *italics*.

A: Hello. I'd like to apply for the job of sales assistant.
B: Well, I hope you *had/ve had* the right kind of experience. (1) *Did you do/Have you done* this kind of job before?
A: Yes, I (2) *did/have*.
B: Where?
A: Well, I (3) *had/ve had* some experience in a music shop.
B: Oh, really?
A: Yes, I (4) *worked/ve worked* there two years ago.
B: (5) *Were you/Have you been* a sales assistant?
A: No, I (6) *wasn't/haven't*. I (7) *was/ve been* a cleaner.
B: Oh, I'm sorry. We need someone who (8) *had/s had* experience as a sales assistant.

2 Complete the dialogues with the correct Past Simple form of the verbs from the boxes.

do go not/like meet say think

5 Write complete questions using the prompts.

My favourite drink is ...
What *is your favourite drink* ?

1 I like eating ... for breakfast.
What _____ ?

Resim 16. New total English pre-intermediate- alıştırmalar

Kaynak: Crace, A., ve Acklam, 2011:28

Resim 16 incelendiğine, bu bölümün ünite boyunca yer alan kelime ve dilbilgisi yapılarıyla ilgili genel bir değerlendirme olduğu anlaşılmaktadır. “Review and Practice” kısmının tam Türkçe karşılığı “Gözden Geçirme ve Uygulamadır”. Bu bölüm her ünitenin sonunda yer almakta olup, öğrencilere ünite boyunca öğrenmiş olduklarını alıştırmalarla birlikte tekrar etme fırsatı vermektedir.

New Total English Pre-Intermediate kitabı teknik ve metot bağlamında genel olarak incelendiğinde; kitapta dört beceri ile ilgili alıştırmaların olmasının yanı sıra alt becerilerle ilgili hem alıştırmalar hem de konu başlıklarına yer verilmiştir. Kitapta “Reading” yani okuma becerilerine yönelik ana başlık olmasının yanı sıra, “Vocabulary” alt beceri başlığı olup kelime öğretimi hedeflenmiştir. Ayrıca yine “Grammar” alt beceri başlığına yer verilerek hedef dilde öğrencilerin dili düzgün ve kurallı bir şekilde kullanmalarına yönelik dolaylı bir anlatıma yer verilmiştir.

“Speaking” başlığı ile öğrencilerin hem beyin fırtınası yapmaları hem de eleştirisel düşünceleri sağlanarak hedef dili kullanmaları ve pratik yapmaları amaçlanmıştır; bu bağlamda doğru telaffuz yapmaları için “Pronunciation” alt başlığına da yer verilmiştir. Ünitelerin sonunda yer alan “Review and Practice” kısımları öğrencilerin dil gelişimindeki süreçlerinin farkında olması ve pekiştirmeleri bağlamında önemlidir. Kitapta “writing” bölümü olarak başlığa rastlanmamış olup, bazı aktiviteler içinde cümle tamamlama ya da cümleleri düzenleme teknikleri başlığı altında verilmiştir.

4.4.2. Speakout English pre-intermediate İngilizce ders kitabının metot- teknik açısından analizi

Speakout English Pre-Intermediate ders kitabının genel olarak dil eğitim yöntemi incelendiğinde sadece bir yöntemle bağlı kalmayıp, birçok yöntem ve tekniğe yer verildiği görülmektedir. Öğrencilerin; hedef dili iyi bir şekilde benimseyip kullanmaları açısından dört beceriyi kapsayan başlık ve tekniklere yer verilerek iletişimsel yöntem tercih edilmiştir. Ayrıca her ünite boyunca farklı alıştırmalarda öğrencilere çeşitli ödevler verilerek öğrencilerin görev tabanlı bir yöntem benimsemeleri istenmiştir. Yine her ünitenin sonunda dinleme metinlerin yanında hem görsellere hem de sesli videolara yer verilmesi; kitabın aynı zamanda teknoloji ile bütünleşmiş ya da bilgisayar destekli eğitim yöntemlerini benimsedikleri söylenebilir. Kitapta yer alan konuların güncel ve öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik olması; iyi bir ihtiyaç analizi yapıldığı ve konu bağlamında da bir yöntem benimsediği söylenebilir. Genel olarak kitapta boşluk doldurma, eşleştirme, düzenleme, cümle tamamlama gibi tekniklere yer verilmiştir.

VOCABULARY

FREE TIME

1 A Think about three things that make you happy (e.g. *my family, walking on the beach, eating good food*). Work in pairs and compare your ideas.

B Complete phrases 1–5 with the verbs in the box.

go eat have play spend

- 1 go shopping/on holiday/for a walk
- 2 _____ time with family/money/time alone
- 3 _____ out/with friends/good food
- 4 _____ time off/a barbecue/a party
- 5 _____ (a) sport/a musical instrument/games

C Work in pairs. Do any of the activities in Exercise 1B make you happy? Add some more activities to the list.

READING

2 A Read the magazine article. Which of these things do you do already? Which could you do more of?

B Work in pairs. Which of the seven ideas do you think are the most/least important for you? Do you have any other ideas to include?

Resim 17. Speakout English pre-intermediate- kelime ve okuma örnekleri –
Kaynak: Clare ve Wilson, 2018:8

Resim 17 incelendiğinde, bu bölümde öğrencilerin dil becerilerini geliştirme amacıyla temel ve alt başlıklara yer verilmiştir. “Vocabulary” başlığında kelime ile ilgili alıştırmalara yer verilmiş olup bu resimde 1A bölümünde genel olarak öğrencilerin beyin fırtınası yaparak bildiği kelimeleri verilen kelimeler yardımıyla kullanmaları istenmiştir. 1B kısmında ise kutu içinde verilen kelimeleri boşluğa doldurmaları istenmiştir, 1C kısmında ise diğer alıştırmaları destek amacıyla bildikleri kelimeleri kullanarak alıştırmalar yapmaları istenmiştir. “Reading” olarak verilen başlıkta ise öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmeye yönelik alıştırmalar sunulmuştur. 2A kısmında verilen dergi bölümünü okuyup soruların cevaplanması ve 2B kısmında ise fikirlerini beyan etmeleri istenmiştir. Bu bağlamda bu iki bölüm incelendiğinde okuma, konuşma, kelime ve dilbilgisi becerilerinin dolaylı ya da doğrudan geliştirilmesi hedeflenmiştir.

GRAMMAR

PAST SIMPLE

4 A Underline examples of verbs in the past simple in Exercise 3C.

B Complete the tables below with the correct form of the verbs in the past simple.

Past simple			
regular		irregular	
appear	<u>appeared</u>	go	_____
like	_____	fall	_____
decide	_____	get	_____
try	_____	say	_____

negative	I _____ tell him.
question	_____ they get married?
short answer	No, they _____. / Yes, they did.

5 A **1.3** **PAST SIMPLE VERBS: -ed endings** Listen to three different ways to pronounce regular past simple verbs.

1 /d/ lived They lived in Africa.

2 /t/ asked He asked her to marry him.

3 /ɪd/ started They started a family.

B **1.4** Listen and put the words in the box in the correct column in the table below.

worked	wanted
stopped	smiled
walked	

SPEAKING

7 A Write down five important dates in your life. Prepare to talk about them.

B Work in pairs and take turns. Ask and answer questions about the dates. Try to guess what happened.

A: 19th July 2006.
B: Did you get married?
A: No, I didn't.
B: Did you start work?
A: Yes, I did.

WRITING

LINKING WORDS

8 A Match 1–4 with a)–d) to make sentences. Link the phrases with a word from the box below.

and	so	but	because
-----	----	-----	---------

1 In 1998 I finished my degree ...
2 I moved house in 2002 ...
3 I wanted to learn Italian ...
4 They wanted to buy a house, ...
a) they didn't have enough money.
b) I could travel around the country.
c) started my first job.
d) I didn't like my flat-mate.

Resim 18 . Speakout English pre-intermediate- dilbilgisi, konuşma ve yazma örnekleri

Kaynak: Clare ve Wilson, 2018:11

Resim 18. İncelendiğinde kitabın diğer dil becerilerine yönelik alıştırmaların olduğu görülmektedir. “Grammar” başlığı dilbilgisi olup, bu bölümde ünite ile ilgili dilbilgisi konuları dolaylı yöntem tekniği benimsenerek gösterilmeye çalışılmıştır. Bu teknikte; kurallar direk verilmemektedir, öğrenci ünite boyunca görmüş olduğu metinlerden ya da aktivitelerden kuralları oluşturarak, alıştırmaları yapmaktadır. İkinci başlık olan “Speaking” konuşma becerisinin başlığıdır ve bu başlıkta dolaylı olarak 7A aktivitesinde yazma becerisi bırakılmış olup, eleştirisel düşünce ve beyin fırtınası yöntemleriyle konuşma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Son başlık olan “Writing” ise bu kitapta yazma becerilerin gelişiminde kullanılan ana başlıktır. Bu başlık altında bağlaçların kullanımı ve yazımı verilirken; kitap boyunca tüm ünitelerin ana ve alt başlıklarında yazma ile ilgili aktiviteler yer almaktadır. Bu aktiviteler; cümle yazma, paragraf oluşturma, denemeler yazma, analizler yapma ve broşürler oluşturma gibi çeşitlenmektedir.

FUNCTION MAKING CONVERSATION 3 A 1.5 Listen to two conversations. Which conversation (Conversation 1 or Conversation 2) do you think is better? Why? B Listen again and complete the responses. Conversation 1 A: Hi, Davide. This is my friend, Rachel. B: Hi, Rachel. ¹ _____ to meet you. B: Would you like a drink, Rachel? C: I'd ² _____ a coffee, thank you. B: Where exactly do you come from? C: I'm ³ _____ Beckley, near Oxford. Conversation 2 A: Hi, Felicia. Nice day, isn't it? B: Yes, it's ⁴ _____. A: Did you have a good weekend? B: Yes, it was ⁵ _____. I didn't do much. A: Did you watch the match last night?	LEARN TO SOUND NATURAL 5 A 1.6 LINKING Listen to these phrases again. Notice how words are linked. 1 Would_you like_a drink? 2 Did_you have_a good weekend? 3 This_is my friend, Rachel. 4 I'd love_a coffee, thank_you. 5 Yes,_It was_OK. 6 Pleased_to meet_you. B Listen again and repeat. speakout TIP Use <i>so</i> to help a conversation when you ask another question. <i>Poland? So, where exactly in Poland do you come from?</i> You can also use it when you want to change the topic. <i>So, did you watch the match last night?</i> Can you add <i>so</i> to any questions in Exercise 3B? Practise saying the questions.
---	---

Resim 19. Speakout English pre-intermediate- dilin kullanımıyla ilgili örnekler

Kaynak: Clare ve Wilson, 2018:13

Resim 19; kitapta dil becerilerinden dilin doğru ve anlaşılır şeklinde kullanımıyla ilgili aktivite ve ipuçları sunmaktadır. “Function” kısmında dilin günlük yaşamdaki iki diyaloglarda kullanımı ve pratikliği hakkında aktivitelere yer vermektedir. “Learn to” bölümünde, hedef dili konuşurken doğru ve vurgulu telaffuzları çıkarmak amacıyla yer verilen alıştırımlardır. Ayrıca bu bölümde hedef dilde, bazı yapıların doğru ve anlaşılır şekilde kullanımıyla ilgili birtakım ipuçlarına yer verilmiştir.

DVD PREVIEW

1 A Work in pairs and discuss the questions.

- 1 What kinds of programmes do you enjoy watching on television?
- 2 Which television programmes are popular in your country at the moment?
- 3 Do you enjoy watching situation comedies (sitcoms)? Why/Why not?

B Read the programme information and answer the questions.

- 1 What is Miranda's problem?
- 2 Why do you think she finds it difficult to answer Mike?

Miranda

Whatever Miranda tries to do in life, something always goes wrong. Now, she has a boyfriend called Mike, but every time he says the words 'I love you', Miranda panics and doesn't know how to respond. What's the real problem? Is it something to do with her old university friend Gary? And can...

DVD VIEW

2 A Watch the DVD. Why can't Miranda say 'I love you' to Mike? What's the problem?

B Watch again. Number the sentences in the order you hear them.

- a) 'What was your first love?' 'Doughnuts.'
- b) 'You love him, but you're not *in love* with him.'
- c) 'When he tells me he loves me, I freak out. Can't say it back.' I
- d) 'I wouldn't laugh. It's one of the reasons I love you.'
- e) 'You're not in love with your boyfriend. It's only fair you split up with him.'
- f) 'What truly makes your heart skip?' 'Gary'.

3 A Who says sentences 1-6: Miranda, Mike, the man, Stevie or Gary? Who are they talking to?

- 1 'I'm gonna have to dash. I will see you later.'
- 2 'What springs to mind when I say, "What do you love?"'
- 3 'Now we need to work out how you'll end it.'
- 4 'I'm going to have to write Mike a letter. It's the only way.'
- 5 'Listen, I really really need your help. Do you think you could spare a few hours this afternoon?'
- 6 'I'm in love with Gary!'

B Watch again to check your answers.

4 Work in pairs and answer the questions.

- 1 What do you think Miranda should do now?
- 2 What do you think will happen next?

Resim 20. Speakout English pre-intermediate- video kullanımıyla ilgili örnekler

Kaynak: Clare ve Wilson, 2018:14

Resim 20. teknolojinin dil eğitime entegre edilmesinin en güzel örneklerinden biridir. Bu bölümde öğrenciler görsel ve işitsel öğelerin yer aldığı videoyu izlemeden önce, konu ile bağlantılı genel bazı konuşma alıştırmaları yapmaktadır. Ardından broşür olarak verilen bölümde videonun tanımını ya da konuyla ilgili küçük bir okuma parçası bulunmaktadır. Bu aktiviteler tamamlandıktan sonra, öğrenciler broşür içerisinde video simgesiyle verilen videoyu açıp hem alt yazılı hem de normal şekilde dinledikten sonra video ile ilgili alıştırmaları yapmaktadır. Bu aktivitelerde, teknoloji aktif bir şekilde kullanılmış olup, dil becerilerin hepsi tekrarlanmaya çalışılmaktadır. Bu durum ünite sonunda iletişimsel becerilerin genel tekrarına bir örnek teşkil etmektedir. Ayrıca kitapta yer alan her ünite sonunda "Lookback" başlığı altında birer sayfalık alıştırmalar bulunmaktadır. Bu alıştırmalar ilgili üniteye işlenen kelime ve dilbilgisi yapılarını kapsamakta olup; boşluk doldurma, eşleştirme, düzenleme, yeniden yazma gibi dil öğretim tekniklerine yer verilmektedir. Bu bölümün yer alması, ünite boyunca tekrarı gerektiren yapıların pekiştirilmesi, gözden geçirilmesi ve kelimelerin kullanım alanlarının belirlenmesinde etkin olduğu düşünülmektedir.

4.4.3. Oxford English for careers: tourism 2 İngilizce ders kitabının metot- teknik açısından analizi

Tourism 2 kitabı ise özel bir alan olan turizm dilini öğretir. Bu kitap, turist rehberliği öğrencilerinin mesleki ihtiyaçlarına uygun olarak tasarlanmıştır. Kitapta yer alan üniteler, öğrencilere turistlerle iletişim kurarken kullanacakları dil becerilerini öğretir. Bu kitap, pratik odaklı yaklaşımıyla öğrencilerin turizm alanında etkin ve yetkin rehberler olmalarını sağlar. Ayrıca kitapta dil becerilerinin etkin bir şekilde kavrılması günlük yaşantıda kullanılması için, her beceri ana başlık ve alt başlıklar şeklinde üniteler boyunca sunulmuştur. Kitap mesleki terimlere geniş bir biçimde yer verdiğinden, özellikle kelimeler ile ilgili alıştırmalar mesleki dil kelimelerini içermektedir. Dolayısıyla, diğer dil becerileri de mesleki çatısı altında bağlamsal olarak sunulmuştur.

Listening

Car hire dialogue

- Listen to someone picking up a car from the car hire desk at Cape Town airport. Complete the online booking form on p.8.
- Listen again. Complete the questions used by the assistant for each of the prompts from a training guide.

1	Offer help Can _____?
2	Find out name What _____?
3	Online booking? Was _____?
4	Offer upgrade Would _____?
5	Check drop-off You're going to drop it off in ten days' time? Is _____?
6	Ask age Can you _____?
7	Offer additional insurance Do you _____?
8	Check / offer extras Do you _____?
9	Ask age of child How old _____?
10	Anything else? Is there _____?
11	Get signature Could you _____?
12	Ask method of payment How will _____?

Pronunciation

- Look at the names of different makes of car. How would you pronounce them in your language?

Make of car	Pronunciation
1 Chrysler	a /tʃɔ:d/
2 Citroën	b /tʃi'rɔ:ɛn/
3 Ford	c /'əʊpl/
4 Hyundai	d /'krazzla/
5 Mercedes	e /mɔ'seɪdɪz/
6 Opel	f /'sɪtrɒn/
7 Renault	g /'hɪj'onda/
8 Toyota	h /'renəʊ/

- Match the names with their phonetic transcriptions.
- Listen to the names. Compare the English pronunciation with the pronunciation in your own language. Pay attention to
 - which syllable the main stress is on
 - which consonant sounds are different
 - which vowel sounds are different.
- Practise the English pronunciation of the different makes of car.

Speaking

Car hire at an airport

Work in pairs. Student A, you are the customer. Choose a car from the form on p.8 and invent booking details as you wish. Student B, you are the car hire agent.

Role-play the conversation, following these stages.

• Greeting	• Ask for payment
• Ask name	• Check for any other requests
• Make special offer	• Explain collection arrangements
• Check booking details	• Say goodbye
• Check insurance options	
• Check extras	

Now change roles.

Resim 21. Oxford English for careers: tourism 2- dinleme, telaffuz ve konuşma örnekleri

Kaynak: Walker ve Harding, 2009:9

Resim 21 incelendiğinde, iki ana önemli dil becerimiz olan dinleme ve konuşma görülmektedir. “Listening” kısmı dinleme becerisi ile ilgili olup, bu kısımda mesleki olarak turizm ile ilgili kişinin “araba kiralama” da kullanacağı bazı terimlere yer verilmiştir. Dinleme aktivitesi ile başlayan bu bölüm, sorulan sorunun cevabının tamamlanmasını temel alan alıştırmalarla sona ermektedir. İkinci bölüm olan “Pronunciation” kısmı telaffuz ile ilgili olan kısımdır ve bu kısım hem dinleme hem de konuşma becerilerin alt becerisi olarak öngörülmektedir. İyi telaffuz becerisine sahip birey; konuşma ve dinleme becerilerini de kolaylıkla geliştirebilir. Bu kısımda araba markalarının genel telaffuzu, eşleştirme ve soru-cevap aktivitelerine yer verilmiştir. Son kısım olan “Speaking” ise konuşma ile ilgili bölüm olup, ünitenin alt başlıklarından biri olan “araba kiralama” daki genel konularla ilgilidir. Her üç dil becerisi incelendiğinde, hedef alınan tema ortak olup, dil eğitiminin mesleki yetkinliğini kazandırmada başarılı olabilir.

Vocabulary	Reading
Arriving and moving on 1 Look at the list of arrival places. Where do you find them? EXAMPLES <i>at an airport, at a seaport, at a land border</i> 1 domestic / international terminal 2 terminus 3 arrivals lounge 4 Customs 5 border control 6 immigration 7 harbour 8 meeting point 2 What happens at each place? 3 Match a word in A with a word in B. There may be more than one possibility.	Cape Town arrival information 1 In pairs, read these questions. Which of the words from <i>Vocabulary</i> do you think will appear in the answers? 1 How long will it take to drive from the airport to the city centre? 2 What transport services are available from the airport to the city centre? 3 Where can you find a taxi? 4 How much will a taxi cost? 5 Where do the intercity buses and mainline trains terminate? 6 Where can tourists find information? 2 Read the text and answer the questions in 1.

Resim 22. Oxford English for careers: tourism 2- kelime ve okuma örnekleri

Kaynak: Walker ve Harding, 2009:9

Resim 22’de verilen aktivitelerin başlıkları “Vocabulary” yani kelime ve “Reading” yani okuma olup, bu kısımlarda yer alan alıştırmalara dil öğrenenlerin kelime ve okuma becerilerine yöneliktir. Kelime becerilerine yönelik alıştırmalar, beyin fırtınası yapma, soru-cevap ve karşılaştırma tekniklerini kapsamaktadır. Okuma becerilerine yönelik alıştırmalar ise soru-cevap şeklinde verilmiştir. Her iki becerinin teması incelendiğinde “ Bir şehre varış ve hareket” olduğu, dolayısıyla ortak tema ile ilgili mesleki kelimelere ve konuşma aktivitelerine yer verilmiştir. Bu aktiviteler; turizm

alanında eğitim gören öğrencilerin mesleki terminolojisini içerdiğinden öğrencileri hem daha başarılı hem de daha güdülenmiş kılacaktır.

Writing
Hotel information

- 1** Work in groups of four or five. Make a list of all the services a hotel can offer in the following areas.
 - eating and drinking
 - recreation and relaxation
 - business services
 - room service and facilities
 - local transport and other services
- 2** Take responsibility for one of the five areas. Write the texts for the information for your services.
- 3** Swap texts. Check one of your partner's texts for mistakes. Check especially the prepositions of place.
- 4** Together prepare a Services Directory with all of your descriptions.

Resim 23. Oxford English for careers: tourism 2- yazma örnekleri

Kaynak: Walker ve Harding, 2009:17

Resim 23’de verilen dil becerisi “Writing” yani yazma ile ilgilidir. Buradaki asıl amaç hedef dilde; öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek ve iletişimde yazmayı doğru ile etkin bir biçimde kullanılmaktadır. Kitap tamamen mesleki bağlamda temaları içerdiğinden, bu bölümdeki aktivitelerde de benzer bir biçimde “Otel Bilgisi” kapsamaktadır. Öğrenciler birinci aktivite de dörderli ya da beşerli guruplara ayrılıp, bir otelin sunacağı hizmetlerini listeleyecektir. İkinci alıştırmada ilgili hizmetin tanıtımını yapacaklar, üçüncü alıştırmada yazdıklarını aralarında değiştirerek hataları düzelteceklerdir ve son alıştırmada da ise beraber tüm tanımları kullanarak ortak bir yazı oluşturacaklardır. Bu aktivite de sadece dil öğretiminde iletişimsel yöntem değil; aynı zamanda işbirlikçi öğrenme yöntemine de yer verilmiştir. Bu yöntemle birlikte öğrenciler; akranlarından hatalarını çekinmeden ve güdülenmiş biçimde öğrenip düzeltme şansını yakalayabilmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Yabancı dil öğretimi; son yıllarda birçok eğitim kuruluşunun en önemli unsurlarından biri haline gelmiştir. Geçmişte, yabancı dil eğitimi yapılırken ilgili dilin genellikle edebi çalışmalarını benimsemek ve öğretmen amacıyla dil eğitimine entegre edilirdi (Lessard-Clouston, 1997), bu yüzden birçok dil öğretiminde gerekli olan birçok kişisel, sosyal, kültürel, siyasi ve ekonomik unsurlar göz ardı edilmiştir. Günümüzde ise teknolojinin gelişmesiyle birlikte, insanların birbirlerine daha çabuk ve kolay bir şekilde ulaşabilmekte ve iletişim kurabilmektedir; ancak yaşamın her alanında ortak bir iletişim aracı olan “dil” sürekli bir ihtiyaç haline gelmiştir. Tarih boyunca Dünya’da iletişim için kullanılan ortak dil; savaş, göç, denge, ekonomi, siyasi nedenlerde ötürü değişse bile, insanların yaşamların her alanda ortak bir dil öğretimi ve eğitimine ihtiyaç duyduğu açık olup, günümüzde de dil eğitimi ve öğretimi birçok ulusun en önemli hedeflerindendir. Dolayısıyla hem ulusal hem de uluslararası çerçevede birçok eğitim kuruluşu yabancı dil eğitimi müfredatını oluştururken en başarılı ve pratik materyaller ile metotlara yer vermektedir.

Dil eğitiminde uygun ve başarılı materyallerin kullanımı; hem nicel hem de nitel başarıyı arttırmaktadır (Karakaş ve Karaca, 2011). Ayrıca ders materyallerinin doğru bir şekilde seçilmesi sadece öğretmenlerin işlerini kolaylaştırmaz, aynı zamanda öğrencilerin derse karşı olan motivasyonlarını da arttırmaktadır (Çilenti, 1986; Safran ve Köksal, 2002). Materyallerde kullanılan görsellik ve iletişimi destekleyen metot ile teknikler dil eğitim ile öğretiminde önemli bir yer tutmaktadır (İşler, 2003). Bu bağlamda günümüzde birçok eğitim kurumunda istenile hedef dilin eğitim ve öğretiminde en güncel teknik ve yöntemle yer verilmelidir çünkü bu şekilde, öğrencinin derse karşı hedeflenen güdülenmesi elde edilerek dil eğitim ve öğretiminde başarı elde edilebilir. Öğrencilerin dil öğretiminde hedeflerinin farkında olması ve güdülenmiş olması da önemlidir, bundan dolayı uygun teknik ve yöntemle yer verilmelidir (Babayiğit ve Balcı, 2023; Demiral ve Kaya, 2015; Demiral ve Kaya, 2017). Aynı zaman dil eğitmeni, derste daha aktif ve etkin olacağından sınıf ortamı hem öğrenciler hem de öğretmenler için istenilen hedefe ulaşmada önemli bir unsur olacaktır. Bunun yanında; güncel teknolojinin takip edilip müfredata bırakılması, öğrencinin güncel durum ve faaliyetlerden farkındalığını arttıracaktır.

Bu çalışmamızın esas amacı; Turizm fakültelerinin yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde okutulan bazı ders kitaplarının betimsel olarak incelenip analiz edilmesidir. Bu araştırma yapılırken; İngilizce ders kitaplarının dil eğitime uygunluğu, doğru teknik ve metottun kullanılması, ders kitaplarının içeriği, ders kitaplarının seviyesi, ders kitaplarının dil eğitimindeki avantajları ve dezavantajları nitel olarak incelenmiştir. Bu bağlamda çalışma kapsamını oluşturmak amacıyla, Turizm fakültelerinde okutulan bazı İngilizce ders kitapları olan; New Total English Pre-Intermediate, Speakout English Pre-Intermediate (Integrated Skills) ve Oxford English for Careers: Tourism 2 kitapları kullanılmıştır. Bu kitapların analizi doküman inceleme yöntemi ile birlikte betimsel analiz temel alınmıştır. Çalışmamızda, her üç kitap detaylı bir şekilde betimsel analizlere tabii tutulmuş olup; öğrenci seviyeleri, içindekiler, ünitelendirme, metot ve teknik bağlamında incelenmiştir.

Öncelikle, New Total English Pre-Intermediate, Speakout Pre-Intermediate ve Tourism 2 İngilizce ders kitaplarının seviye düzeyleri incelendiğinde; benzer seviye oldukları anlaşılmaktadır. Özellikle de New Total English Pre-Intermediate ile Speakout Pre-Intermediate aynı seviye olan “Orta Düzey Öncesi “ dir. Ancak Tourism 2 kitabı ise “Orta düzey” seviyesinde olup diğer kitaplardan bir derece öndedir. Bunun nedeni, kitabın benzer dil becerilerini sunmasının yanında, bu becerileri biraz daha kapsamlı kelime ve aktivitelerle vermesidir. Ayrıca Tourism 2 kitabı dil beceri ve pratiklerinin yanı sıra, mesleki bağlamda birtakım kariyer bilgilerini de hedef dilde sunduğundan bazı konuları günlük yaşamda kullanılan İngilizce öğretimi konularında paralellik göstermemektedir. Bu durum kitabının düzeyinin biraz daha ağır olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, New Total English Pre-Intermediate, Speakout Pre-Intermediate ve Tourism 2 İngilizce ders kitapları içindekiler bağlamındaki bulgular benzer veriler sunmuştur. Bu veriler çerçevesinde kitaplar incelendiğinde üç kitap da, yabancı dil olarak İngilizce öğrenen Turizm rehberliği öğrencileri ya da rehber adayları için hedef dili, dört beceri altında kapsayarak irdelediği görülmüştür. Hatta bu dört temel becerilerin kapsadığı alt becerileri de detaylı bir şekilde hedef almış olup, bu becerilerin kavranması bağlamında çeşitli teknik ve yöntemlere yer verdiği belirlenmiştir. Özellikle New Total English Pre-Intermediate ile Speakout Pre-Intermediate İngilizce kitapları öğrencilerin hem günlük hem de akademik İngilizcelelerini geliştirmeye yönelik birtakım çalışmaları barındırdığı açıktır. Ancak Tourism 2 kitabı ise, diğer iki kitaptan farklı olarak Turizm rehberliğinde kariyer hedefi olan öğrencilerin yalnızca günlük ya

da akademik İngilizce becerilerini değil, aynı zamanda Turizm rehberliği ile ilgili mesleki kavramlar ve bağlamları da hedef dilde başarılı bir şekilde verip irdedeği saptanmıştır. Bu bağlamda bu kitaplar dil becerilerinin gelişmesinin yanı sıra, kavramsal bağlamda da öğrencilere olumlu dönütler sağlamaktadır.

Kitaplardaki ünite konuları incelendiğinde bunları dil gelişimine katkısı olduğu aşıkardır. “New Total English Pre-Intermediate” kitabının ünite başlıkları, Turist rehberliği öğrencilerine İngilizce öğretiminde önemli bir katkı sağlayacak niteliktedir çünkü kitabın ünite başlıkları, günlük yaşamda ve mesleki hayatta sıkça karşılaşılan konuları kapsar ve bu nedenle öğrencilere hem dil becerilerini hem de mesleki terminolojiyi geliştirme imkânı sunar. “Speakout English Pre-Intermediate “ kitabı incelendiğinde, buradaki konu dağılımlarının ve ünite başlıklarının Turizm alanında eğitim görmek isteyen bireyler için çok yönlü ve kapsamlı olduğu aşıkardır. Çünkü bu başlıklarla birlikte, bireyler hem mesleki hem de dil becerileri bağlamında birtakım terminolojiye sahip olmaktadır. Bununla birlikte gelecekteki yaşamlarında kaliteli rehberlik hizmetleri sunacak ve turizm alanında misafirlerine anlamlı ve derinlemesine bilgiler verecektir.

“New Total English Pre-Intermediate” ile “Speakout English Pre-Intermediate “ kitaplarındaki bazı üniteler incelendiğinde; benzer konu başlıklarına ulaşılmaktadır. “Work”, “Travel” ve “Money “ başlıklı üniteler ortak üniteler olup, bu üniteler hem günlük yaşantıyı destekleyecek iletişim verileri hem de mesleki bağlamda termonolijik bilgiyi kazandıracak veriler bulundurmaktadır. Bu yüzden, bu ünitelerde yer alan ortak başlıkların dil eğitimindeki kapsamı genişletilmesi turizm alanındaki öğrencilerin becerilerine olumlu katkıda bulunacaktır. Tourism 2 kitabındaki konu başlıklarının çoğunlukla turizm alanında olması, öğrencilere çoğunlukla mesleki uzmanlık kazandırmaktadır; ancak bunun yanında bu mesleki doyumu hedef dilde almaları dil becerileri açısından da yetkinlik kazandırmaktadır.

Her üç kitabın kullandığı metot ve teknikler incelendiğinde bunların çoğunlukla interaktif ve dil gelişimine etkin bir biçimde sağlayacak iletişimsel çalışmaları barındırdığı görülmektedir. Bu bağlamda dilin dört temel becerisini oluşturan; “Okuma, Konuşma, Yazma ve Dinleme”, tüm kitaplarda ayrı ayrı başlıklar halinde çeşitli alıştırmalarla işlenmiştir. Ayrıca, kitaplar bazen iletişimsel olarak yöntemler kullanırken, bazen de İçerik ve Dil Entegre Öğretimi yöntemine yer vermektedir. Ancak her üç kitabın asıl amacı hedef dilde turizm öğrencilerin etkili iletişim kurmalarını sağlamaktır. Bu yüzden kitaplarda “Görev Tabanlı Dil Eğitimi “ yöntemini de zaman

zaman yer verilmektedir. Bu yöntem ile birlikte öğrencilere özellikle konuşma ile yazma alanlarında birtakım ödevler verilmekte ve bu ödevleri proje olarak sunmaları istenmektedir. Ardından hedef dile ne düzeyde kullandıkları saptanmaktadır. Her üç kitapta görev tabanlı dil eğitiminin yanında, işbirlikçi dil öğretim yöntemine de yer verildiği görülmektedir. Çünkü bazı aktivitelerde ikili ya da grup çalışmaları olup, ardından öğrencilerin birbirlerine hatalarını gösterip öğrenmeleri desteklenmiştir. Dil öğretiminde kullanılan bazı teknikler incelendiğinde; “boşluk doldurma”, “eşleştirme”, “düzenleme”, “soru-cevap”, “cümle tamamlama”, “paragraf tamamlama” gibi teknikler görülmekte olup, öğrencilerin hedef dile etkinliği ve başarısı arttırılmak istenmiştir.

Sonuç olarak, çalışmamızda yer alan kitapların incelenmesi sonucu Turizm fakültelerinde yabancı dil eğitimi ve öğretimi için etkin olabileceği; ancak günümüzde teknolojinin hızla gelişmesi, turizm bağlamında terminolojik kelimelerin oldukça artması, öğrencilerin seviyelerine ve motivasyonlarına yönelik ders materyallerinin çağın gereksinimlerine göre değişiklik arz etmesinden dolayı, bu kaynakların sürümlerinin güncellenmesi ve bu güncellenen versiyonlarının kullanılması önemlidir.

5.2. Öneriler

Bu bölümde çalışmanın literatürü, yöntemi ve bulgular ışığında elde edilen çalışma sonuçları temel alınarak ilerde yapılacak olan akademik çalışmalara öncelik etmek amacıyla birtakım öneriler sunulmuştur.

Öncelikle, dil eğitimi literatüründe CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) düzeyleri üzerine yapılan araştırmalar, dil öğretiminde kullanılan materyallerin etkinliğini değerlendirmek için önemli bir role sahiptir. Bu materyallerin seviyelerine göre sınıflandırılması, yapılacak çalışmaları daha etkin ve kapsamlı kılacaktır. Başka bir deyişle bu çalışmada; orta düzey öncesi ve orta düzey dil öğretim kitaplarına yer verilmiştir. Bu kitaplar; "New Total English Pre-Intermediate" ve "Speakout English Pre-Intermediate" gibi genel dil becerilerini hedefleyen materyaller orta düzey öncesi, "Oxford English for Careers: Tourism 2" gibi mesleki odaklı kitap ise orta düzeyde olanlardır. Bu kitaplar; dil öğretimindeki pratik uygulamaların ve öğrenci başarılarının anlaşılmasına katkı sağlayabilir. Bu tür çalışmalar, dil öğretiminde hangi düzeyde hangi tür materyallerin daha etkili olduğunu belirlememize ve öğrencilerin dil becerilerini nasıl tutarlı bir şekilde geliştirebileceğimize dair önemli ipuçları sunabilir. Ancak bu çalışmada sadece bu

düzeyde kitapların olması kapsamlı sonuçları almamıza engel olmaktadır. Bu bağlamda; CEFR in tüm düzeylerine dayalı olarak yapılacak analizler, dil öğretiminde standartlaşma ve etkili öğretim stratejilerinin belirlenmesi açısından değerlidir. Böylelikle, dil eğitiminde daha sistemli ve başarılı bir yaklaşımın benimsenmesine katkı sağlayabilir ve materyal seçimi ile etkili öğretim yöntemlerinin belirlenmesi, dil öğrencilerinin başarılarını artırmak ve dil becerilerini güçlendirmek için önemli bir adım atılabilir.

Tüm üniversitelerin Turizm fakültelerinden; yabancı dil olarak İngilizce eğitiminde kullanılan kitapların envanteri çıkarılıp, bunları analizleri dil eğitimcileri tarafından yapılabilir ve elde edilen veriler ile ilgili kapsamlı materyal analizi dataları sunulabilir. Türkiye'deki, Turizm ile ilgili eğitim kurumlarında yabancı dil dersi veren öğretim elemanları kullandığı materyal bağlamında özgürdür ve genellikle öğretim elemanları; öğrenci ihtiyaçları ile dil eğitimini en başarılı şekilde gerçekleştirecek materyallere yer vermektedir; ancak günümüzde teknolojinin hızla ilerlemesinden dolayı öğretim elemanları, bazen en uygun materyali seçme de etkin olamayabilir. Bu bağlamda, tüm üniversitelerde kullanılan materyallerin genel erişime açık bir envanteri olması ve bu envanterin periyodik olarak akademik çalışmalar çatısında değerlendirilmesi hem sonraki tezlere temel teşkil edebilir hem de dil eğitimini ileri düzeylere çıkarabilir.

İlgili çalışmamız; ders kitaplarının doküman inceleme sonucu olarak nitel analizlerinden oluşmuş verileri içermektedir. Daha güvenilir ve geçerli veriler elde edebilmek, kapsamlı bilgiler sunmak amacıyla ileride yapılacak çalışmalarda hem ders öğretmenlerini hem de öğrencileri kapsayacak olan nicel ne nitel veri toplama araçlarının olduğu karmaşık yöntemler tercih edilebilir. Örneğin; ders öğretmenleri ile görüşme tekniği uygulanıp, nitel tematik analizler yapılabilir ve diğer yandan öğrencilerle anketler uygulanarak öğrencilerin görüş ve tutumları belirlenebilir. Belirlenen veriler ışığında, nicel analizler yapılabilir ve çalışmalara katkıları görüşülür. Sonuç olarak, materyal değerlendirilmelerinde birçok kapsamlı veri toplama ile analiz teknikleri uygulanması mümkün olup, akademik dünyaya çeşitli verilerin sunulması kalite ve başarıyı artıracaktır.

KAYNAKÇA

- Acat, M. B. ve Demiral, S., 2002, Türkiye’de yabancı dil öğreniminde motivasyon kaynakları ve sorunları, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 31, 312-329.
- Akalın, S. ve Zengin, B., 2007, Türkiye’de halkın yabancı dil ile ilgili algıları, *Journal of Language and Linguistic Studies*, 1(3), 181-200.
- Akgöz, E. ve Gürsoy, Y., 2014, Turizm eğitimde yabancı dil öğrenme istek ve kararlılıkları: Selçuk Üniversitesi Beyşehir örneği, *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 2(1), 21-29.
- Akdoğan, S., 2010, Türkiye’de yabancı dil öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve bir çözüm önerisi olarak yabancı dil okullarına yönelik öğretmen ve öğretim elemanlarının görüşleri, Yüksek Lisans Tezi, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Elazığ.
- Akmençe, E., 2019, Üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin yabancı dil öğrenme strateji kullanımlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, *İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Malatya.
- Akoğlan Kozak, M., 2009, Akademik turizm eğitimi üzerine bir durum analizi, *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (İLKE)*, 22, 1-20.
- Akpolat, G., 2012, Üç Fransızca ders kitabının MEB 2006 Fransızca öğretim programı çerçevesinde incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Ankara.
- Aksan, D., 2007, Her yönüyle dil (Ana çizgileriyle dilbilim)(4. Baskı), Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Altürk, A., Yel, G., Arık Yüksel, T. ve Balcı, U., 2016, Turizm fakülte ve yüksekokullarında yabancı dil eğitimi, *International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic*, 11(3), 139-150. [Http://Dx.Doi.Org/10.7827/Turkishstudies.9201](http://dx.doi.org/10.7827/Turkishstudies.9201).
- Allwright, R. L., 1981, What do we want teaching materials for? *ELT journal*, 36(1), 5-18.
- Alptekin, C., 2005, Dual language instruction: Multiculturalism through a lingua franka, *TESOL*, Boğaziçi University, İstanbul.
- Arı, A., 2014, İlköğretim altıncı sınıf İngilizce dersi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri, *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 7(2), 172-194.
- Arıbaş, S. ve Tok, H., 2008, Avrupa birliğine uyum sürecinde yabancı dil eğitimi, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(9), 205-227.

- Arslan, M. ve Akbarov, A., 2010, Türkiye’de yabancı dil öğretiminde motivasyon yöntem sorunu ve çözüm önerileri. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 24, 179- 191.
- Aslan, R. ve Balcı, U., 2023, Lise ders müfredatında yer alan somut kültürel mirasların yeterlilik analizi, *Journal Of Current Debates in Social Sciences*, 6(1), 132-146.
- Atay, D., 2004, İngilizce Öğretmenlerinin motivasyon stratejileri. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 99-108.
- Bacanlı, H., 2012, Eğitim psikolojisi (18. Baskı), *Pegem Akademi*, Ankara.
- Babayiğit, M. V., 2021a, Semantic comparison of some kinds of adjectives: samples from Kurdish, English and Turkish. In Balcı, T., Öztürk, O. ve Aksöz, M. (Eds). *Schriften Zur Sprache und Literatur V*, (5th ed., pp. 67-75). Istanbul, Turkey: Çizgi Press.
- Babayiğit, M. V., 2021b, Investigating several similar questions types in Turkish, Kurdish, English, Russian and German. *Journal of Arts ve Social Sciences*, 8(2), 52-59.
- Babayiğit, M. V., 2021c, Semantic and modal analysis of some verbs in Kurdish, Turkish and English. *International Journal of Kurdish Studies* 7 (1), 123-139, <https://doi.org/10.21600/ijoks.850817>.
- Babayiğit, M. V., 2021d, Investigating the perceptions of knl (Kurdish as a native language) and EFL (English as a Foreign Language) learners towards distance learning in online Kurdish and English classes. In Balcı, T., Öztürk, O. ve Aksöz, M. (Eds). *Schriften Zur Sprache und Literatur V*, (5th ed., pp. 76-88). Istanbul, Turkey: Çizgi Press.
- Babayiğit, M. V. ve Balcı, U., 2023, Yabancı dil eğitiminde dil kaygısı üzerine bibliyografik bir çalışma: turizm fakülteleri örneği. In Tosun, M. ve Doğan, C. (Eds). *Kültürlerarasılık ve Dil*, (1st ed., pp. 199-218). Çanakkale, Turkey: Paradigma Akademi.
- Babayiğit, M. V., Cizrelioğulları, M. N., ve Altun, Ö., 2020, Are BA students eager to have their departmental courses in English? perceptions of tourism students towards English mediated classes. *3rd ECLSS International Online Conference on Economics and Social Sciences*, 230-238, July 28-29, Kielce, Poland.
- Balcı, U., 2016, Turizm lisans öğrencilerinin dil eğitimi ile ilgili sorunları ve çözüm önerileri. *The Journal Of Academic Social Science Studies*, 50, 93-100.
- Balcı, U., ve Metin, F., 2019, Turizm lisans öğrencilerine yönelik hazırlanan yabancı dil İngilizce ders kitaplarının hedef kitle açısından uygunluk analizi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 47, 57-76.

- Banguloğlu, T., 1986, *Türkçenin grameri* (2. Baskı), *Türk Tarih Kurumu Yayınları*, Ankara
- Barışkan, C., 2010, Türkiye’de hazırlanan İngilizce ders kitapları ile uluslararası İngilizce ders kitapları arasındaki kültür aktarımı farklılıkları, Yüksek Lisans Tezi, *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Trakya.
- Barutçugil, İ. S., 1989, Turizmi işletmeciliği (3. Baskı), *Bet Yayıncılık*, İstanbul.
- Batdı, V., 2010, *Yabancı dil ağırlıklı liselerde okutulan İngilizce ders kitabının etkili kullanılabilmesi için taşıması gereken özelliklere ilişki öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi: Elazığ ve Diyarbakır İlleri Örneği* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Beare, K. 2018, *How many people learn English*. Thought Co. [online], <https://www.thoughtco.com/howmany-people-learn-english-globally-1210367> [Ziyaret Tarihi: 1 Haziran 2024].
- Beyazıt, H., 2013, Yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce ders kitaplarındaki öğrenme stratejilerinin kullanımı, Yüksek Lisans Tezi, *Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, İzmir.
- Cangil, B. E., 2004, Küreselleşme ve Avrupa Birliği yabancı dil eğitim politikaları ışığında 2000’li yıllarda Türkiye’de yabancı dil ve yabancı dil öğretmeni yetiştirme politikalarına bir bakış, *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 273-282.
- Canpolat, D., 2010, İlköğretim 4. sınıfta okutulan İngilizce ders kitabına ilişkin öğretmen öğrenci ve uzman görüşleri, Yüksek Lisans Tezi, *Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, İzmir.
- Ceylan, H. ve Yorulmaz, M., 2010, Avrupa Birliği’ne uyum sürecinin Türkiye’de yabancı dil öğretmeni yetiştirme politikalarına etkisi, *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(12), 116-127
- Chapelle, C., ve Roberts, C., 1986, Ambiguity tolerance and field independence as predictors of proficiency in English as a second language, *Language Learning*, 36 (1), 27-45.
- Clare, A., ve Wilson, JJ., 2018, Speak-out: pre-intermediate. students' book with work book and English lab, *Pearson Education Limited*, the UK.
- Crace, A., ve Acklam, R., 2011, New Total English: pre-intermediate. students' book with active book and vocabulary trainer, *Pearson Education Limited*, the UK.
- Cunningsworth, A., 1995, Choosing your coursebook, *Heinemann*, Oxford.
- Crystal, D., 2003, English As A Global Language, Ernst Klett Sprachen.

- Çakır, M., 2009, Türkiye’de anadili eğitimi ve yabancı dil öğretimi. Y. Kocadoru (Ed.), *Günümüz Alman Dili eğitimi ve edebiyatında yeni yaklaşımlar içinde* (ss. 33-39). Ankara: Detay.
- Çelebi, M. D., 2006, Türkiye’de anadili eğitimi ve yabancı dil öğretimi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 285–307.
- Çelik, Ş.N., 2011, Orta öğretim İngilizce ders kitabı Breeze 9 hakkında öğrenci, öğretmen ve müfettiş görüşleri, Yüksek Lisans Tezi, *Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara.
- Çetintaş, B., 2010, Türkiye’de yabancı dil eğitim ve öğretiminin sürekliliği. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 1(6), 65-74.
- Çınar, D. ve Akgün, Ö.E , 2015, Ders kitabı tasarımında artırılmış gerçeklik kullanımı: bir İngilizce ders kitabı bölümü örneği. T. C. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, VII. *Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Sakarya, s. 98- 103.
- Çilenti, K., 1986, Resimli ders kitaplarının tarihçesi. *Eskişehir Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 117-119.
- Davras, G. M. ve Bulgan, G., 2012, Meslek Yüksekokulu (MYO) öğrencilerinin İngilizce hazırlık eğitimine yönelik tutumları: Isparta MYO Turizm ve Otel İşletmeciliği örneği. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 13(2), 227-238.
- Dawson, C., 2009, Introduction to research methods: A practical guide for anyone undertaking a research Project, *How to Books Ltd.*, Oxford, the UK.
- Demiral, S., ve Kaya, M., 2015, Yabancı dil öğretim yöntemleri: Fransızca öğretimi çerçevesinde bir inceleme. *Electronic Turkish Studies*, 10(3), 331-342.
- Demiral, S., ve Kaya, M., 2017, Sözün ötesi yazılar. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, 7(1), 208-213.
- Demirdağ, Ş. A., 2022, Sürdürülebilir Turizm Kapsamında İngilizce Eğitiminin Yeri ve Önemi: Eleştirel Bir Yaklaşım. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 251-262.
- Demirel, Ö., 1992, ELT Methodology, *Pegem Yayıncılık*, Ankara.
- Demirel, Ö., 2003, Yabancı dil öğretimi, *Pegem Yayıncılık*, Ankara.
- Demirel, Ö., 2007, Yabancı dil öğretimi: Dil pasaportu, dil biyografisi, dil dosyası (3. Baskı), *Pegem Yayıncılık*, Ankara.
- Demirel, Ö., 2012, Yabancı dil öğretimi, *Pegem Akademi*, Ankara.

- Demirel, M. B., 2013, Yabancı diller için Avrupa ortak başvuru metni kapsamında Delfin ders kitabının incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, *Gazi Üniversitesi*, Ankara.
- Demirezen, M., 2003, Yabancı dil ve anadil öğreniminde kritik dönemler. *Tömer Dil Dergisi*, 118 (1), 5–15.
- Eken, M., 2017, Üniversite Hazırlık Sınıf Öğrencileri ve Özel Dil Okulu Öğrencilerinin Yabancı Dil Öğrenme Stratejileri ve Öz Düzenleme Becerileri, Yüksek Lisans Tezi, *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Aydın.
- Els, T. V., 1983, The determination of foreign language teaching needs. *European Journal of Education*, 18(2), 109-120.
- Ergin, M., 2007, Türk dil bilgisi, *Bayrak Basım/Yayın/Dağıtım*, İstanbul.
- Ergin, M., 2009, Türk Dil Bilgisi, *Bayrak Basım/Yayın/Tanıtım*, İstanbul.
- Fidan, N., 2012, Okulda öğrenme ve öğretme (3. Baskı), *Pegem Akademi*, Ankara.
- Genç, A., 2002, İlk ve ortaöğretim okullarında yabancı dil ders kitabı seçimi, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 74-81.
- Gömlüksiz, M. N., ve Elaldi, Ş., 2011, Yapılandırmacı yaklaşım bağlamında yabancı dil öğretimi, *Electronic Turkish Studies*, 6(2), 443-454.
- Grant, N., 1987, Making the most of your textbook, *Heinemann Publishers Ltd.*, Oxford.
- Güler, G., 2005, Avrupa konseyi ortak dil kriterleri çerçeve programı ve Türkiye’de yabancı dil eğitim süreçleri, *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 89-106.
- Gülersoy, A.E., 2013, İdeal ders kitabı arayışında sosyal bilgiler ders kitaplarının bazı özellikler açısından incelenmesi, *International Journal of New Trends in Arts, Sports ve Science Education (IJTASE)*, 2(1), 8-26.
- Gültekin-Talayhan, Ö., 2021, İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin dil öğrenme stratejileri ve belirsizlik toleransı arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, *Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü*, Mardin.
- Gültekin Talayhan, Ö., ve Babayiğit, M. V., 2023a, An overall pre- intermediate coursebook evaluation for prep-class students studying at the department of English language and literature, 2. *BİLSEL International World Scientific and Research Congress*, 60-68, İstanbul, Türkiye.
- Gültekin Talayhan, Ö., ve Babayiğit, M. V., 2023b, Foreign Language Teaching in Türkiye Historical Development Problems and Solutions, *Uluslararası Bilim ve Eğitim Dergisi*, 6(3), 246–260.

- Hussein, A., T., Temizkan, S., P., Temizkan, R., 2008, Turizm alanında öğretmenlik eğitimi veren lisans programlarında yabancı dil eğitimi: akademisyen ve öğrencilerin değerlendirmeleri, *Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 106-107.
- Işık, A., 2008, Yabancı dil eğitimimizdeki yanlışlar nereden kaynaklanıyor? *Journal of Language and Linguistic Studies*, 2(4), 15-26.
- İşci, C., 2012, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan “Yeni Hitit” ders kitabının dört temel dil becerisi ve kültür açısından incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, *Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, İzmir.
- İşler, A. Ş., 2003, Yazılı ders materyallerinde illüstrasyon kullanımının yeri ve önemi, *Milli Eğitim Dergisi*, 157, 55-63.
- Jafarigohar, M., ve Ghaderi, E., 2013, Evaluation of two popular EFL coursebooks, *International journal of applied linguistics and English Literature*, 2(6), 194-201.
- Kaliyeva, A., 2015, Türkçe ve İngilizce ders kitabında değerler eğitimi, Yüksek Lisans Tezi, *Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, İzmir.
- Kalkan, C.K., 2012, ‘Deutsch ist Spitze’ adlı ortaöğretim Almanca ders kitabında ülke bilgisi öğelerinin incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Diyarbakır.
- Karakaş, A., ve Karaca, G., 2011, Yabancı dil öğretiminde resmin materyal olarak kullanımı ve önemi, *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(26), 351-357.
- Karataş, F., 2014, 4. Sınıf “Toko Demo” Almanca ders kitabının “diller için Avrupa ortak başvuru metni” kapsamında analiz edilmesi, Yüksek Lisans Tezi, *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Ankara.
- Karataş, Z., 2015, Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri, *Manevi temelli sosyal hizmet araştırmaları dergisi*, 1(1), 62-80.
- Keleş, O., 2015, Türkçe ve Almancanın İkinci dil olarak öğretilmesinde kullanılan iki ders kitabının yazma becerisi açısından karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, *Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Çanakkale.
- Kolaç, E., 2009, İlköğretim Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Metinlerin Tür Açısından Değerlendirilmesi, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(1), 594-626.
- Koru, S., & Akesson, J., 2011, Türkiye’nin İngilizce açığı, *Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı*, Ankara.

- Kozak, M., 2009, Akademik turizm eğitimi üzerine bir durum analizi, *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (İlke)*, 22, 1-20.
- Kramsch, C., ve Widdowson, H. G., 1998, *Language and Culture*, Oxford University Press, the UK.
- Kuşçu, E., 2012, OBM öncesi ilköğretim 4. sınıf Fransızca öğretim programı ve Bonjour Le Français ders kitabına eleştirel bir bakış. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(2), 249-270.
- Küçükahmet, L., 2011, Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu, *Nobel Yayıncılık*, Ankara.
- Küzeci, D., 2015, Yabancı dil seçimi ve yabancı dil politikaları, *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 13-26.
- Lessard-Clouston, M., 1997, Towards an understanding of culture in L2/FL education. *The Internet TESL Journal*, 3(5), 12.
- Littlejohn, A., 1998, The analysis of language teaching materials: Inside the Trojan horse. In B. Tomlinson (ed.) *Materials development in language teaching*. Cambridge: *Cambridge University Press*, 190-216.
- Little, B. L., Devitt, S. and Singleton, S., 1994, 'Authentic texts, pedagogical grammar and language awareness in foreign language learning', in C. James and P. Garrett (eds), *Language Awareness in the Classroom*. London: *Longman*, 123-132.
- Litz, D. R., 2005, Textbook evaluation and ELT management: A South Korean case study, *Asian EFL journal*, 48(1), 1-53.
- Mackey, W. F., 1965, *Language teaching analysis*, Longman, London.
- Mahu, D. P., 2012, "Why is Learning English So Beneficial Nowadays?". *International Journal of Communication Research*, 2(4), 374-376.
- Meletli, F., 2007, Yabancı Dil Öğretimi Yapılan Sınıflarda Çoklu Zeka Kuramı ve Yabancı Dil Kullanımı, Yüksek Lisans Tezi, *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara.
- Mukale, J. C., 2007, *Approaches to English Language Teaching*, Discovery Publishing House, India.
- Nagaraj, G., 2005, *English language teaching: approaches, methods, techniques*, Orient Longman, Hyderabad.
- Nunan, D., 2003, The impact of English as a global language on educational policies and practices in the Asia-Pacific region, *TESOL Quarterly*, 37 (4), 589-613.

- O'Neill, R., 1982, Why use textbooks?. *ELT journal*, 36(2), 104-111.
- Oruç, N, ve Yavuz, B., 2013, Yabancı dil öğretiminde ders kitabı seçimi, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(27), 399-407.
- Oğuzkan, A. R., 1981, Eğitim terimleri sözlüğü, *Türk Dil Kurumu Yayını*, Ankara.
- Özen, F., ve Hendekçi, E. A., 2016, Türkiye’de eğitim denetimi alanında 2005–2015 yılları arasında yayımlanan makale ve tezlerin betimsel analizi, *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 6(11), 619-650.
- Özer, B., ve Korkmaz, C., 2016, Yabancı dil öğretiminde öğrenci başarısını etkileyen unsurlar. *EKEV akademi dergisi*, (67), 59-84.
- Öztürk, A. O., 2007, Yabancı Dil Eğitimi Bölümlerinde Edebiyat Öğretimi [Zum Literaturunterricht in der Fremdsprachenlehrerausbildung], *Anı yayıncılık*, Ankara.
- Rea-Dickens, P. ve Germaine, K., 1992, Evaluation, *Oxford University Press*, Oxford.
- Richards, J.C., Rodgers, T.S., 2001, Approaches and Methods in Language Teaching, *Cambridge University Press*, Cambridge
- Rivers, W. M., 1981, Teaching Foreign-Language Skills, *University of Chicago Press*, Chicago.
- Safran, M., ve Köksal, H., 2002, Tarih öğretiminde yazılı kanıtların kullanılması, *Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(1), 71-86.
- Saraç, H.S. ve Arıkanç, A., 2010, Yabancı dil ders kitaplarında hedef kültür bilgisini incelemede kullanılabilecek kontrol listesi uygulaması, *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3, 45-56.
- Sarıbülbul, E., 2016, Objectif Diplomatie 1, le français des relations européennes et Internationales (A1/A2)” Fransızca ders kitabında yer alan görevlerin diller için Avrupa ortak başvuru metni ve eylem odaklı yaklaşıma göre incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Ankara.
- Semerci, M., 1999, Yabancı dil öğretiminde eğitim politikası sorunu ve yeni bir yaklaşım, Doktora Tezi, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Eskişehir.
- Sheldon, L. E., 1988, Evaluating ELT textbooks and materials, *ELT journal*, 42(4), 237-246.
- Taş, B. ve Balcı, U., 2024, Turizm Odaklı Yabancı Dil Derslerinde Kültürel Aktarımlar. *Proceeding Book Of 4th International Conference On Innovative Academic Studies*, 1006-1015, Oyo, Oyo State.

- Tok, H., 2007, Öğretmen adayların kullandıkları yabancı dil öğrenme stratejileri, *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*, 5 (3), 191–197.
- Tomlinson, B., 1998, *Materials Development in Language Teaching*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Tomlinson, B. (Ed.), 2003, *Developing materials for language teaching*, Bloomsbury Publishing, the UK.
- Tuna, O., 2014, Geschichte Und Geschehen 3 İsimli Alman tarih ders kitabında yer alan İslam tarihine ait bölümün değerlendirmesi, Yüksek Lisans Tezi, *Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Sakarya.
- Ur, P., 1996, *A course in language teaching*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Uyanık, B., 2012, Unique 9 ders kitabının Milli Eğitim İngilizce dersi öğretim programına uygunluğu, Yüksek Lisans Tezi, *Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Antalya.
- Ünalın, Ş., 2005, Dil ve Kültür, *Nobel Yayın Dağıtım*, Ankara.
- Walker, R., ve Harding, K., 2009, *Oxford English for Careers: Tourism 2: Student's Book*, Oxford University Press, Oxford.
- Yaman, İ., 2018, Türkiye’de İngilizce öğrenmek: zorluklar ve fırsatlar. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (11), 161-175.
- Yaşar, Ş., 1988, Yabancı Dil Öğretiminde Programlı Öğretim Uygulaması, Doktora Tezi, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Eskişehir.
- Yazgan, I., ve Oktay, K., 2022, Konaklama İşletmelerinde Çalışan İş Görenlerin Yabancı Dil Becerilerinin Geliştirilmesi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 879-897.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H., 2013, Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (9. Baskı), *Seçkin Yayıncılık*, Ankara.

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Mehmet Veysi BABAYİĞİT
Uyruğu : T.C.
Doğum Yeri ve Tarihi : Diyarbakır / 1991
e-mail : m.veysi.babayigit@gmail.com

EĞİTİM

Derece	Adı, İlçe, İl	Bitirme Yılı
Lise	Ziya Gökalp Yabancı Dil Ağırlıklı Lise, Yenişehir, Diyarbakır	2008
Üniversite	Dicle Üniversitesi, Sur, DİYARBAKIR	2013
Yüksek Lisans	Batman Üniversitesi, BATMAN	2024
Doktora	:	

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	Kurum	Görevi
2003-2019	Milli Eğitim Bakanlığı	Öğretmen
2020-...	Batman Üniversitesi	Öğretim Elemanı

UZMANLIK ALANI

İngiliz Dili Eğitimi, Turizm Rehberliği, Dilbilim, Edebiyat.

YABANCI DİLLER

İngilizce, Almanca